

TILINPÄÄTÖS- JA TOIMINTAKERTOMUS 2017

Johtoryhmä 7.3.2018 • Hallitus 8.3.2018 • YT-ryhmä 8.3.2018 • Tarkastuslautakunta 5.4.2018 • Valtuusto 19.4.2018

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDON KATSAUS VUOTEEN 2017	2
2 KOULUTUSYHTYMÄN RAKENNE JA YLEINEN TILANNE	6
2.1 Jäsenkunnat.....	6
2.2 Opiskelijamäärän kehitys	7
2.3 Valtuusto	8
2.4 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat.....	8
2.5 Hallitus.....	9
2.6 YT-elin ja työsuojelu.....	9
2.7 Ammattiosaamisen toimikunta.....	10
2.8 Opiskeluoikeuden toimikunta.....	10
2.9 Johtoryhmä.....	10
2.10 Opiskelijajyhdistys	10
2.12 Henkilöstömäärän kehitys 2014 – 2017	11
3 TILIKAUDEN 2017 TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA KOULUTUSYHTYMÄN TALOUDELLINEN ASEMA	12
3.1 Koulutusyhtymän tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	12
3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	13
3.3 Koulutusyhtymän tase ja sen tunnusluvut 31.12.2017.....	14
3.4 Koulutusyhtymän konsernitase ja olennaiset konsernia koskevat tapahtumat.....	15
3.5 Koulutusyhtymän kokonaistulot ja menot vuonna 2017.....	16
3.6 Koulutusyhtymän sisäisen valvonnan järjestäminen.....	17
4 TALOUDEN 2017 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	19
4.1 Käyttötalousosan toteutumisvertailu	19
4.2 Rahoitusosan toteutumisvertailu	19
4.3 Tuloslaskelmaosan 2017 toteutumisvertailu.....	20
4.4 Investointiosan toteutumisvertailu.....	21
5 YHTEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017	22
5.1 Tavoitteiden 2017- 2019 toteutuminen vuoden 2017 osalta	23
5.2 Koulutusyhtymän yhteiset mittarit ja tunnusluvut vuosille 2015-17.....	28
6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN	32
6.1 Konsernipalvelut.....	32
6.2 Keski-Pohjanmaan ammattiopisto	36
6.3 Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus.....	44
7 HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMISTA	53
8 JÄSENKUNTIEN MAKSUSUJUDET KOULUTUSYHTYMÄN MENOIHIN	54
9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	55
9.1 Tuloslaskelma	55
9.2 Rahoituslaskelma	56
9.3 Tase	57
9.4 Konsernitase	58
9.5 Perussopimus, opiskelijamääräkeskiarvot 2015 - 2017 kunnittain	59
9.6 Perussopimus, jäsenkuntien osuudet peruspääomasta	59
9.7 Peruspääoma, jäsenkuntien ääniosuudet ja äänimäärä valtuustokaudella 2017 – 2020	60
10 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	61
10.1 Tilinpäätöksen arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät	61
10.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	61
10.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	62
10.4 Tasetta koskevat liitetiedot	65
10.4.3 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt.....	69
10.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	69
10.6 Henkilöstöä koskevat liitetiedot	70
10.7 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista.....	71
11 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET	72
12 TILINTARKASTAJIEN TASEMERKINTÄ	72

1 JOHDON KATSAUS VUOTEEN 2017

Vuosi 2017 oli monella tapaa merkittävä: Suomi vietti itsenäisyyden 100-vuotisjuhlaa, ammatillista koulutusta uudistettiin, sen rahoitusta vähennettiin, kuntaorganisaatioissa valtuustokausi vaihtui.

Ammatillisen koulutuksen reformia koskeva lainsäädäntö valmistui vuoden 2017 aikana ja koulutuksen järjestäjien järjestämisluvat tutkintoihin ja koulutukseen uudistettiin. Keskeistä uudistuksessa oli koota kaikki toisen asteen ammatillinen tutkintotavoitteinen ja tutkintotavoitteiseen koulutukseen valmistava koulutus saman toimintalainsäädännön ja rahoitusohjauksen piiriin. Nuorten ja aikuisten ammatillinen koulutus, oppisopimuskoulutus ja tutkintotavoitteinen työvoimakoulutus ovat vuodesta 2018 eteenpäin koulutuksen järjestäjällä ”samassa paketissa”, ja koulutuksen järjestäjä päättää näiden järjestämisestä järjestämislupansa puitteissa. Järjestämisluvan uudistamiseen liittyvä prosessi ja rahoituspäätösten odotus rytmittivät vuotta 2017 koulutusten suunnittelun ja hallinnollisen työskentelyn osalta.

Koulutusyhtymän organisaatiota uudistettiin siten, että nuorten ja aikuisten koulutus yhdistettiin toimialapohjaiseksi opetuksen tulosalueeksi, joka on nimeltään Keski-Pohjanmaan ammattiopisto. Toinen tulosalue uudessa organisaatiossa on konsernipalvelut. Yhtymävaltuusto vahvisti uuden organisaatiomallin kokouksessaan 20.4.2017 ja samalla myös päivitetyn hallintosäännön.

Kevään 2017 kuntavaalien jälkeen koulutusyhtymän uusi valtuustokausi käynnistyi 21.9. pidetyssä yhtymävaltuuston kokouksessa, ja uudet luottamushenkilöt pääsivät heti uudistuvan ammatillisen koulutuksen aktiivivaiheisiin.

Koulutusyhtymän uusi järjestämislupa saatiin lähes tavoitteen mukaiseksi. Järjestämisluvassa määritelty opiskelijavuosien vähimmäismäärä on 2.572 ja vuoden 2018 rahoituksen perusteena oleva tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä on 2.735. Uusina tutkintoina saimme mm. metsäkoneenkuljettajakoulutuksen ja maarakennuskoneenkuljettajakoulutuksen sekä luvan laajennetun oppisopimuskoulutuksen ja työvoimakoulutuksen tehtäviin. Uudistuvan organisaation mukaiseen toimintaan valmistauduttiin kesän ja syksyn aikana valitsemalla ja nimittämällä rehtori, kehitysjohtaja ja toimialapäälliköt. Valmistautuminen reformiin vahvistui henkilövalintojen jälkeen.

Toiminnallisilta tuloksiltaan vuosi 2017 oli sängen onnistunut. Tuloksellisuusrahoitusta jaettiin nykymuodossaan viimeistä kertaa. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä tuli jälleen neljänneksi suurten koulutuksen järjestäjien sarjassa. Se kertoo hyvästä menestyksestä keskeisten tulosten osalta.

Koulutusyhtymän perustutkinto-opiskelijoiden määrä syyskuun laskentapäivänä oli 2.504 opiskelijaa ja koko vuoden laskennalliseksi opiskelijamääräksi muodostui 2.459 opiskelijaa. Opiskelijamäärä oli alle koulutusyhtymän järjestämisluvan, joka oli 2.546 opiskelijaa. Vuoden 2017 osalta opetus- ja kulttuuriministeriö leikkasi kuitenkin opiskelijamäärää 12,5 %, joten koulutusyhtymä saa rahoitusta vain 2.231 opiskelijalta. Rahoituspäätöksen verrattuna koulutusyhtymän opiskelijamäärä on hyvä. Opiskelijamäärä ylittää rahoituspäätöksen 228 opiskelijalla. Yhteishaussa koulutusyhtymään oli ensisijaisia hakijoita yhteensä 738 ja vetovoimaluvuksi muodostui näin 1,03. Vuosi sitten ensisijaisia hakijoita oli 40 enemmän ja vetovoimaisuusluku oli 1,15.

Ammatillisessa lisäkoulutuksessa toteutui 197 opiskelijatyövuotta, mikä on suunnilleen edellisvuoden tasoa. Erillisrahoitteisissa osaamisohjelmissa opiskeli 120 opiskelijaa. Oppisopimuksen peruskoulutukseen osallistuneiden määrä oli 139, joka on suunnilleen edellisvuoden tasoa. Oppisopimuksen lisäkoulutuksen paikkakiintiö oli 289. Vapaassa sivistystyössä opiskelijaviikkoja tuotettiin 6413, mikä on viime vuotta selvästi vähemmän.

Valtiontalouden säästöihin ja opiskelijapaikkamäärän vähenemiseen jouduttiin edelleen varautumaan talousarviota laadittaessa. Vuotta 2017 koskevia yt-neuvotteluja käytiin vuoden 2016 puolella, mutta vuonna 2017 ei yt-neuvotteluja käyty. Se toi osaltaan kehittämiskorjausta uudistuksiin valmistauduttaessa.

Talousarvion keskeiset tunnusluvut toteutuivat talousarvion 2017 tavoitteiden mukaisesti. YT-neuvotteluissa määriteltyjen sopeuttamistoimien jälkeen talousarvioissa tilikauden tulokseksi asetettiin – 2.100.000 €, alijäämäärä oli 1.570.900 € Vuosikatteen arvioitiin jäävän 661.100 euroon, joka ei riitä 2.761.100 €n poistoihin. Tilikauden 2017 tulokseksi muodostui -456.622 euroa ja tilikauden ylijäämäksi 0 euroa rahastokirjausten jälkeen. Vuosikate oli 2.266.675 euroa, joka on yli talousarviotavoitteen, mutta ei riitä 2.723.297 euron poistoihin. Käyttötalouden tulosta paransi vuodelle 2017 saatu tulosrahoitus.

Vuoden 2017 toimintatuotot olivat noin 36,5 milj. euroa, joissa on laskua edellisvuoteen verrattuna n. 4,1 milj. euroa (10%). Vuoden 2017 talousarviossa toimintatuottojen taso oli arvioitu n. 35,3 milj. euroksi, joten toimintatuotot toteutuivat talousarviota paremmin. Talousarviossa ei oltu kuitenkaan huomioitu tulosrahoitusta, jota saatiin 1,3 milj. euroa. Vuoden 2017 toimintakulut olivat 33,9 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 36,6 milj. euroa. Vuoden 2017 talousarviossa oli varauduttu 34,4 milj. euron toimintakuluihin. Käyttötalouden osalta vuosi toteutui ennakoitua paremmin.

Projektitoiminnan toteutuneet kustannukset vuonna 2017 oli n. 3,0 M€ Kaikkiaan käynnissä oli 65 projektia, joista oman toiminnan kehittämiseen liittyi 46 projektia ja aluekehittämiseen 19 projektia.

Vuoden 2017 investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan hyväksytyin talousarvion mukaisesti hieman suunniteltua pienempinä. Vuoden 2017 suurimmat investoinnit olivat Talonpojankatu 6:n metallin tilojen peruskorjaus- ja laajennus, Talonpojankatu 10:ssä rakennuskluusterin muutostyöt sekä Kannuksen toimipaikan Koivukartano-rakennuksen ulkopuolen peruskorjaus. Edellisistä Talonpojankatu 10 sekä Koivukartanon ulkopuolen perus jatkuvat vuodelle 2018. Muut investoinnit ovat liittyneet kiinteistöjen kunnossapitoon sekä irtaimiston hankintaan.

Vuonna 2017 ei otettu uutta talousarviolainaa. Yhtymän kokonaislainamäärä oli vuoden lopussa 15,9 miljoona euroa. Yhtymän taseen loppusumma vuoden 2017 lopussa oli 50.607.083 euroa. Oma pääoma oli 25,28 m€ Yhtymän omavaraisuusaste oli 58,33 %.

Vuosi 2017 oli toiminnallisesti ja taloudellisesti vaativa, mutta yhteistyössä siitä selvittiin ennakoitua paremmin. Arkisen aherruksen ohella juhlistimme 100-vuotiasta Suomea sekä juhlatilaisuuksilla että toiminnallisilla tempauksilla, yhdessä opiskelijoiden, työelämän ja eri yhteisöjen kanssa: #satatekoa.

Kiitokset vuodesta 2017 opiskelijoillemme, henkilöstölle, luottamushenkilöille sekä kaikille yhteistyökumppaneillemme.

Kokkolassa 8.3.2018

Liisa Sadeharju, johtaja

LEDNINGENS ÖVERSIKT FÖR ÅR 2017

År 2017 var på många sätt anmärkningsvärt: Finland firade sin självständighets 100-årsjubileum, yrkesutbildningen reformerades, finansieringen skars ner och i kommunorganisationer fick man ny fullmäktigeperiod.

Lagstiftningen som omfattar yrkesutbildningsreformen färdigställdes under år 2017 och utbildningsanordnarnas utbildnings- och examenstillstånd förnyades. Det centrala i reformen var att samla all examensinriktad yrkesutbildning på andra stadiet samt all examensinriktad förberedande utbildning inom samma verksamhetslagstiftning och finansieringsstyrning. Den grundläggande yrkesutbildningen, den yrkesinriktade vuxenutbildningen, läroavtalsutbildningen och den examensinriktade arbetskraftsutbildningen finns från och med år 2018 i samma paket hos utbildningsanordnarna som fattar beslut om anordnandet av utbildningarna inom ramarna för sina utbildningstillstånd. Processen med reformeringen av utbildningstillstånden och väntan på finansieringsbeslutet angav takten för planeringen av utbildningarna och de administrativa arbetsuppgifterna år 2017.

Även utbildningssamkommunens organisation reformerades. Den grundläggande utbildningen och vuxenutbildningen slogs ihop till ett resultatområde för sektorinriktad undervisning under namnet Mellersta Österbottens yrkesinstitut. Ett annat resultatområde i den nya organisationen är koncerntjänsterna. Samkommunfullmäktige fastställde den nya organisationsmodellen vid sitt sammanträde 20.4.2017. Samtidigt godkändes också den uppdaterade förvaltningsstadgan.

Våren 2017 höll man kommunalval i landet och utbildningssamkommunens nya fullmäktigeperiod inleddes med samkommunfullmäktiges sammanträde 21.9. De nya förtroendevalda fick genast aktivt ta itu med ärenden som berörde yrkesutbildningsreformen.

Det nya utbildningstillståndet stämde nästan överens med utbildningssamkommunens målsättningar. Minimalet studerandeårsverken i utbildningstillståndet var 2 572 och det resultatnriktade antalet studerandeårsverken, som utgör grunden för finansieringen år 2018, var 2 735. Nya examina för utbildningssamkommunen var bl.a. skogsmaskinsförare och schaktningsmaskinförare. Utbildningssamkommunen fick också tillstånd för uppgifter inom läroavtalsutbildning och arbetskraftsutbildning. Under sommaren och hösten förbereddes den nya organisationens verksamhet genom val och utnämning av en rektor, en utvecklingschef och flera sektorchef. Efter personvalen stärktes förberedelserna inför reformen ytterligare.

Ser man på verksamhetsresultaten var år 2017 mycket lyckat. Detta år var det sista gången som resultatbaserad finansiering delades ut i den form som hittills varit praxis. Mellersta Österbottens utbildningssamkommun kom igen på en fjärde plats i serien för de stora utbildningsanordnarna. Vi har alltså mött god framgång inom centrala områden.

Antalet grundexamenstuderande inom utbildningssamkommunen var i september 2 504 studerande och det kalkylerade antalet studerande för hela året var 2 459 studerande. Antalet studerande var mindre än antalet i utbildningssamkommunens utbildningstillstånd, där antalet var 2 546 studerande. För år 2017 skar dock undervisnings- och kulturministeriet ner antalet studerande med 12,5 %, vilket betyder att utbildningssamkommunen erhöll finansiering för endast 2 231 studerande. Jämfört med finansieringsbeslutet var utbildningssamkommunens studerandeantal bra. Studerandeantalet översteg finansieringsbeslutet med 228 studerande. Vid den gemensamma ansökningen hade utbildningssamkommunen sammanlagt 738 förstahandssökande och talet för attraktionskraft blev således 1,03. Ett år tidigare var antalet förstahandssökande 40 fler och talet för attraktionskraft var då 1,15.

Den yrkesinriktade tilläggsutbildningen hade 197 studerandeårsverken, vilket är ungefär på samma nivå som föregående år. I de separata finansierade kompetensprogrammen studerade 120 studerande. Antalet studerande i läroavtal i grundläggande utbildning var 139, vilket är ungefär på samma nivå som föregående år. Tilläggsutbildningen genom läroavtal hade 289 kvotplatser. Inom det fria bildningsarbetet producerades 6 413 studieveckor, vilket är betydligt färre än föregående år.

Vid utformandet av budgeten måste vi fortsättningsvis förbereda oss på sparåtgärder inom statsekonomi och på ett minskat antal studieplatser. Samarbetsförhandlingarna för år 2017 fördes redan år 2016. År 2017 fördes inga samarbetsförhandlingar alls. Detta gav oss arbetsro vad gäller förberedelser för och utveckling av förändringar som den nya reformen medför.

Budgetens centrala nyckeltal förverkligades enligt budgetmålen för år 2017. Efter anpassningsåtgärderna som stakades ut vid samarbetsförhandlingarna lade man i budgeten upp -2 100 000 euro som resultat för räkenskapsperioden. Det uppskattade underskottet låg på 1 570 900 euro. Årsbidraget uppskattades stanna på 661 100 euro, vilket inte räcker för avskrivningarna på 2 761 100 euro. Resultatet för räkenskapsperioden blev -456 622 euro och överskottet 0 euro. Årsbidraget var 2 266 675 euro, vilket överstiger budgetmålet, men inte räcker för avskrivningarna på 2 723 297 euro. Det ekonomiska resultatet förbättrades av resultatfinansieringen för år 2017.

Verksamhetsintäkterna år 2017 var cirka 36,5 miljoner euro, vilket är cirka 4,1 miljoner euro (10 %) mindre jämfört med föregående år. I budgeten för år 2017 hade verksamhetsintäkterna uppskattats till cirka 35,3 miljoner euro, så utfallet blev bättre än budgeterat. I budgeten hade man inte beaktat resultatfinansieringen på 1,3 miljoner euro. Verksamhetskostnaderna för år 2017 var 33,9 miljoner euro jämfört med 36,6 miljoner euro föregående år. I budgeten för år 2017 hade man reserverat 34,4 miljoner euro för verksamhetskostnaderna. För ekonomins del blev året bättre än man hade räknat med.

Utfallet för projektverksamhet var cirka 3 miljoner euro år 2017. Vi hade totalt 65 projekt, av vilka 46 gällde utveckling av den egna verksamheten och 19 gällde regionutveckling.

Utfallet av investeringarna år 2017 var något lägre än budgeterat. De största investeringarna år 2017 var totalrenovering och tillbyggnad av utrymmena för metall på Bondegatan 6, ombyggnadsarbetet av byggnadsklustret på Bondegatan 10 samt totalrenoveringen av fasaden på byggnaden Koivukartano i Kannus. Arbetet med Bondegatan 10 och Koivukartano fortsätter år 2018. De övriga investeringarna har gällt fastigheternas underhåll samt upphandling av lösöre.

År 2017 upptogs inget nytt budgetlån. Samkommunens totala lånesumma uppgick i slutet av året till 15,9 miljoner euro. Slutsumman på samkommunens balansräkning i slutet av år 2017 var 50 607 083 euro. Det egna kapitalet var 25,28 miljoner euro. Samkommunens soliditet var 58,33 %.

År 2017 var ett krävande år med tanke på verksamheten och ekonomin, men genom gott samarbete klarade vi av året bättre än förväntat. Vid sidan om vardagens arbete firade vi Finland 100 med både festligheter och olika evenemang, tillsammans med studerande samt representanter för arbetslivet och olika samfund.

Ett tack för år 2017 till våra studerande, vår personal, de förtroendevalda och alla våra samarbetspartner.

Karleby 8.3.2018

Liisa Sadeharju, direktör

2 KOULUTUSYHTYMÄN RAKENNE JA YLEINEN TILANNE

2.1 Jäsenkunnat

Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymään kuuluu 11 varsinaista jäsenkuntaa ja 3 sopimuskuntaa. Jäsenkuntien alueella asui vuoden 2016 lopussa Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan yhteensä 129.967 asukasta.

Jäsenkuntien asukasluku, omistusosuus koulutusyhtymästä ja opiskelijamäärät kolmen vuoden keskiarvona ovat:

Jäsenkunta	Asukasmäärä 31.12.2016	Asukasmäärä 2017 (arvio)	muutos	Opiskelijat 2015-17, ka.	Peruspääoma 31.12.2017, €	Omistus-% 31.12.2017
Halsua	1 219	1 170	-49	29,0	220 344,82	2,38
Kalajoki	12 586	12 514	-72	145,8	284 991,30	3,08
Kannus	5 578	5 519	-59	169,2	647 576,24	7
Kaustinen	4 298	4 310	12	99,4	724 841,47	7,84
Kokkola	47 723	47 734	11	1 288,6	4 539 407,25	49,08
Lestijärvi	811	789	-22	7,3	74 437,03	0,8
Perho	2 907	2 860	-47	64,1	403 845,24	4,37
Pietarsaari	19 377	19 387	10	130,7	1 264 219,55	13,67
Sievi	5 069	5 035	-34	32,6	125 585,13	1,36
Toholampi	3 232	3 194	-38	55,9	419 272,36	4,53
Veteli	3 259	3 217	-42	64,4	429 248,00	4,64
Sopimuskun- nat:				2 087,0		
Kruunupyö	6 620	6 534	-86	27,6	28 995,26	0,31
Pedersöre	11 067	11 086	19	12,4	57 990,52	0,63
Vöyri	6 684	6 618	-66	1,5	28 995,26	0,31
Yhteensä	130 430	129 967	-463	2 128,6	9 249 755,84	100

2.2 Opiskelijamäärän kehitys

Yhtymän oppilaitoksissa opiskeli vuonna 2017 2.459 yksikköhinnalla rahoitettavaa opiskelijaa tutkintotavoitteisissa sekä valmistavissa koulutuksissa (tammi- ja syyskuun painotettu keskiarvo). Kun mukaan lasketaan myös aikuiskoulutuksen opiskelijat, niin vuosiopiskelijoiden kokonaismäärä oli vajaa 4.000 opiskelijaa. Näitä opiskelijamääriä ei voi mitata samalla tavalla kuin muiden, koska kurssien kesto ja sopimusten määrä vaihtelevat.

Perustutkinto-opiskelijat vuosina 2015–2017 (painotettu ka/vuosi):

	2015	2016	Tavoite 2017	Toteutunut 2017
Opiskelijamäärä	2 646	2 546	2 530	2 459
<i>josta nuoret</i>	2 019	1 883		1 808
<i>josta valmistavat ja valmentavat koulutukset</i>	46	51		55
<i>josta aikuiset</i>	581	612		596
Järjestämislupa	2 646	2 530	2 530	2 548
Erotus	0	16	0	-89

Muita opiskelijoita on ollut seuraavasti:

	2015	2016	2017
Muut kuin yksikköhintaopiskelijat			
Ammatillisen lisäkoulutuksen VOS, opiskelijatyövuotta	196	199	197
Oppisopimuskoulutus, perustutkinnot, opiskelijaa	129	146	139
Oppisopimuskoulutus, lisäkoulutuksiintiö	301	303	289
Vapaan sivistystyön opiskelijaviikot	8 086	7 190	6 413
Työvoimakoulutuksen opiskelijatyöpäivät	32 900	27 702	21 679
Osaamisohjelmat (NAO, ENO, MAO), opiskelijaa	57	129	120
Osuvakoulutus Oy:n järjestelmät lyhytkoulutukset, opiskelijatyöpäivät	1 539	2 560	1 638
Muu, opiskelijatyöpäivinä*	26 073	13 953	12 268

* mm. hankkeisiin liittyvät koulutukset, suorat yrityskoulutukset, muiden koulutuksen järjestäjien paikoilla toteutetut yksikköhinta-koulutukset

2.3 Valtuusto

Koulutusyhtymässä ylintä päätösvaltaa käyttää 47-jäseninen valtuusto, joka koostuu jäsenkuntien valtuustojen valitsemista edustajista. Edellisen kauden yhtymävaltuusto kokoontui vuoden 2017 aikana yhden kerran huhtikuussa. Uusi yhtymävaltuusto kokoontui kaksi kertaa, järjestäytymiskokous pidettiin 21.9.2017. Valtuusto päätti yhteensä 35 asiasta.

Valtuuston puheenjohtajisto

Hankaniemi Tapani, pj.
Panula Kirsi, I vpj.
Yli-Pelkola Kim, II vpj.

Jäsenkuntien edustajat

HALSUA

Hotakainen Maarit
Pärkkä Timo

KALAJOKI

Hänninen Sami
Pahkala Eija
Yli-Parkas Heli-Leena

KANNUS

Mäki-Petäjä Jaakko
Märsylä Raimo
Niemonen Aila
Pajala Noora

KAUSTINEN

Mäkelä Sami
Puumala Katri
Uusivirta Sanna
Varila Tero

KOKKOLA

Armstrong Klara
Fiskaali Heimo
Haapasaari Emma
Hankaniemi Tapani
Kuusniemi Hannu
Nygård Boris
Panula Kirsi
Pietilä Roy
Suuronen Marja
Tofferi Petri

LESTIJÄRVI

Haasiomäki Osmo
Salo Jaana

PERHO

Jänkä Jussi
Kanniainen Pasi
Kirvesmäki Sarita

PIETARSAARI

Ittonen Jarmo
Lehtonen Ahti
Palovuori Hanna
Silvennoinen Pentti
Yli-Pelkola Kim

SIEVI

Rahkonen Pirjo
Rieskaniemi Kimmo

TOHOLAMPI

Lankinen Minna
Porkola Veijo
Suomala Ville

VETELI

Haapalehto Raimo
Pulkkinen Liina
Sevola Silva

Sopimuskuntien edustajat

KRUUNUPYY

Forsander Tuula
Åstrand Ulla-Maria

VÖYRI

Ingo Lisbeth
Lemberg Jari

PEDERSÖRE

Sundqvist Rolf
Uusivirta Eija

2.4 Tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat

Tarkastuslautakunnan jäseninä ovat toimineet syksystä 2017 alkaen Veijo Porkola (pj.) Toholammilta, Maarit Hotakainen (vpj.) Halsualta, Lasse Lehtinen Kannuksesta, Eija Pahkala Kalajoelta ja Timo Virolainen Kokkolasta. Koulutusyhtymän vastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHTT, Asko Vanhatupa BDO Auditor Oy:stä.

2.5 Hallitus

Koulutusyhtymän 11-jäsenisen hallituksen tehtävänä on vastata käytännön päätöksenteosta ja koordinoinnista sekä valtuuston käsittelemien asioiden täytäntöönpanosta. Edellisen kauden yhtymähallitus kokoontui viimeisen kerran 7.9.2017 ja uusi yhtymähallitus ensimmäisen kerran 12.10.2017. Yhtymähallitus kokoontui kaikkiaan 13 kertaa vuonna 2017 ja päätettävänä oli yhteensä 133 asiaa.

Varsinaiset jäsenet

Mari Kerola, puheenjohtaja (Kannus)
Rainer Smedman, varapuheenjohtaja (Kokkola)
Peter Björkroth (Kokkola)
Salla Klemola (Kokkola)
Jouni Koskinen (Kaustinen)
Sari Pekkarinen (Kokkola)
Mauri Peltokangas (Kaustinen)
Mervi Rantala (Pietarsaari)
Jarmo Rasmus (Kokkola)
Jarkko Sivula (Perho)
Sirpa Suonperä (Kokkola)

Esittelijät

Liisa Sadeharju, johtaja
Jukka Penttinen, talous- ja hallintojohtaja

Varajäsenet

Terhi Kangas (Sievi)
Emma Haapasaari (Kokkola)
Gustav Kortell (Kokkola)
Jarmo Ittonen (Pietarsaari)
Jussi Karhulahti (Halsua)
Kaija Polso (Toholampi)
Tina Lindskog (Kaustinen)
Vesa Suvanto (Pietarsaari)
Päivi Myllykangas (Kokkola)
Hannes Torppa (Veteli)
Ulla Natunen (Kokkola)

Pöytäkirjanpitäjä

Eija Nylund, hallintosihteeri

o

2.6 YT-elin ja työsuojelu

Koulutusyhtymässä toimii yhteistoimintamenettelystä annettujen suositusten mukainen YT-ryhmä, jonka tehtävänä on käsitellä henkilöstön asemaan liittyviä sopimuskysymyksiä, toimia tiedonvälityskanavana henkilöstön ja työnantajan välillä sekä käsitellä työsuojeluasioita. Työsuojelutoiminta on järjestetty YT-ryhmän alaisena 5-jäsenisenä jaoksena. Työsuojelupäällikkönä toimi kiinteistöpäällikkö Petri Rintala. Lisäksi yksiköissä toimii henkilöstön valitsemat työsuojeluasiamiehet. YT-ryhmä kokoontui vuoden 2017 aikana 6 kertaa ja työsuojelujaos 3 kertaa. Toimielimen jäseninä toimivat:

Työnantajan edustajat

Tapani Hankaniemi, valtuuston pj.
Mari Kerola, hallituksen pj.
Rainer Smedman, hallituksen vpj.
Liisa Sadeharju, johtaja
Jarmo Matintalo, aikuiskoulutusjohtaja
Sirku Purontaus, rehtori
Petri Rintala, työsuojelupäällikkö,
Jukka Penttinen, talous- ja hallintojohtaja
Elina Seppä-Jokela, henkilöstöpäällikkö, sihteeri

Työntekijöiden edustajat

Dieter Heiermann Juko/OAJ, pääluottamusmies, pj.
Hilkka Mommo, OAJ, sosiaali- ja terveysala
Vesa Peltokangas, OAJ, maaseutu
Pentti Roivas, OAJ, maaseutu
Kirsi Wacklin, OAJ, kauppa ja hallinto
Eero Keronen, OAJ, aikuiskoulutus
Leila Keski-Oja, Jyty, pääluottamusmies
Seija Kåla, JHL, pääluottamusmies
Matti Varpaluoma, työsuojeluvaltuutettu

Työsuojelujaosto

Matti Varpaluoma, pj.
Juha Landin
Antti Blom
Sanna Siirilä-Hyyppä
Petri Rintala, työsuojelupäällikkö, esittelijä, sihteeri

2.7 Ammattiosaamisen toimikunta

Ammattiosaamisen näyttöjen hyväksymisestä vastasi ammattiosaamisen toimikunta, joka kokoontui vuoden 2017 aikana 3 kertaa ja päätti yhteensä 9 asiasta. Toimielimen jäseninä toimivat:

Ammattiosaamisen toimikunta

Ahti Ekdahl, tekniikan ja liikenteen ala, puheenjohtaja
Esa Kant, tekniikan ja liikenteen ala, varapuheenjohtaja
Reima Virkkala, humanistinen ja kasvatustieteiden ala
Tomi Hirvinen, kulttuuriala
Pekka Nokso-Koivisto, yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala
Mirka Rajaniemi, luonnontieteiden ala
Matti Muuraiskangas, tekniikan ja liikenteen ala
Matti Varpaluoma, tekniikan ja liikenteen ala
Minna Kotila, luonnonvara-ala
Harri-Heikki Niemi, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
Tove Strömbäck, sosiaali-, terveys- ja liikunta-ala
Piia Karhula, matkailu-, ravitsemis- ja talousala
Sirku Purontaus, koulutuksen järjestäjän edustaja
May Nyman, yhtymähallituksen edustaja
Terhi Petäjä, sihteeri

2.8 Opiskeluvoimien toimikunta

Opiskeluvoimien toimikunta päättää opiskeluvoimien ja kurinpitoon liittyvistä päätöksistä vuoden 2012 uudistetun ammatillisen koulutuksen lainsäädännön mukaisesti. Opiskeluvoimien toimikunnan puheenjohtajana toimii ammattiopiston rehtori ja toimikuntaan kuuluvat työelämän edustaja, opettajien edustaja, opiskelija-huollon edustaja sekä opiskelijoiden edustaja. Opiskeluvoimien toimikunta kokoontuu tarvittaessa. Vuonna 2017 toimikunta kokoontui yhteensä 7 kertaa ja päätti 10 asiasta.

2.9 Johtoryhmä

Koulutusyhtymän johtoryhmään kuuluivat vuonna 2017 yhtymäjohtaja, talous- ja hallintojohtaja, ammattiopiston rehtori sekä aikuiskoulutusjohtaja. Johtoryhmän sihteerinä toimi hallintos sihteeri. Johtoryhmä kokoontui vuoden 2017 aikana yhteensä 23 kertaa ja käsittelee yhteensä 172 asiaa. Johtoryhmän roolina yhtymän organisaatiossa on strategian täytäntöönpano, yhteisistä käytännön asioista sopiminen sekä valtuuston ja hallituksen päätösten valmisteleminen ja toteuttaminen.

2.10 Opiskelijajyhdistys

Vuonna 2017 Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymän opiskelijajyhdistys KeKo ry piti seitsemän hallituksen kokousta, jonka ohella he käyttivät sosiaalista mediaa yhteydenpitovälineenä nopeasti tulleisiin kannanottoopyyntöihin. Huhtikuussa 2017 koottiin uusi hallitus, jossa on kaksi edustajaa jokaisesta toimipaikasta.

Opiskelijajyhdistys on ottanut kantaa läpikäymällä kyselyitä, antamalla lausuntoja eri toimijaryhmien kannanottoopyyntöihin, nimennyt edustajia koulutusyhtymän toimikuntiin ja ohjausryhmiin, valinnut toimipaikkoihin hankittavia vapaa-ajan välineitä ja tavannut yhtymäjohtajaa ja rehtoria viestien opiskelijoita koskevia toiveita sekä ehdottaneet keinoja viestiä reformin muutoksista opiskelijoille.

Hallitus edusti Hyvinvointimessuilla ja puheenjohtaja edusti Kampushallissa järjestetyssä Itsenäisyysjuhlassa sekä Linnanjuhlissa. Keskipohjanmaa-lehdessä hallituksen edustajat ottivat kantaa lähiopetuksen määrän laskuun (23.4.2017) sekä kommentoivat kouluterveyskyselyn tuloksia (19.9.2017).

Huhtikuussa uusi hallitus teki matkan SAKU Sports –tapahtumaan Pajulahdelle, josta he saivat ideoita ja innostusta seuraavan vuoden hallitustyöskentelyyn ja yhteisöllisyyden kehittämiseen.

KeKo ry:n hallitus vuonna 2017

Teollisuus ja rakentaminen	Iida Peltoniemi (<i>puheenjohtaja 10.4 asti</i>) Tuulia Kukkonen (<i>varapj 24.3.2017 asti</i>) Eemeli Valli (<i>puheenjohtaja 10.4. alkaen</i>)
Liiketalous, palvelut ja kulttuuri	Miko Toivanen
Hyvinvointi	Kia Lepistö Janniina Nykänen (<i>sihteeri 11.5 alkaen</i>) Noora Salo (Kälviä) Valtteri Konttila (Kälviä, <i>varapuheenjohtaja 11.5 alkaen</i>)
Luonnonvara	Hilda Paloniemi (Perho) Jenna Huhtala (Perho) Janne Kalliokoski (Kannus) Johannes Korkiatupa (Kannus) Elina Matilainen (Kaustinen) Kaisa Rossi (Kaustinen)

Opiskelijajyhdistyksen vastuuhenkilö on Laura Nikkanen. Jokaisesta toimipaikasta on nimetty opiskelijakuntatoiminnasta vastaava henkilö, joka yhdessä toimipaikkojen opiskelijakuntien kanssa valitsee jäsenet KeKo ry:hyn.

2.12 Henkilöstömäärän kehitys 2014 – 2017

Koulutusyhtymän palveluksessa oli 31.12.2017 yhteensä 438 työntekijää (ilman sivutoimisia), joista 62 määräaikaisessa työsuhteessa (14,2 %). Opetushenkilöstön osuus koko henkilökunnasta on 56,6 %. Henkilöstöstä naisia on 63,2 %. Vakituisen henkilöstön keski-ikä oli vuoden 2017 lopussa 50 vuotta 8 kuukautta. Koko henkilöstön keski-ikä oli 49 vuotta 3 kuukautta.

Henkilöstömäärän kehitystä eri vuosina kuvaa parhaiten henkilötyövuosien kertymä. Yksityiskohtaiset henkilöstötiedot esitetään erillisessä henkilöstöraportissa.

Henkilötyövuodet	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Konsernipalvelut	119	111	100	105
Ammattiopisto	279	247	250	214
Aikuiskoulutus	123	122	110	121
YHTEENSÄ	521	480	460	440

3 TILIKAUDEN 2017 TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA KOULUTUSYHTYMÄN TALOUDELLINEN ASEMA

3.1 Koulutusyhtymän tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Koulutusyhtymän yksityiskohtainen tuloslaskelma esitetään tilinpäätöksen lopussa. Koulutusyhtymän **toimintakate** osoittaa varsinaisen toiminnan tuloksen ennen rahoituseriä ja poistoja. **Vuosikate** eli koulutusyhtymän rahoitustulos ilmoittaa riittääkö koulutusyhtymän tulorahoitus kattamaan investointitoiminnasta aiheutuvat käyttöomaisuuden poistot.

Tuloslaskelma, 1000 € (ulkoinen)	Konserni			Koulutusyhtymä		
	TP 2017	TP 2016	Muutos-%	TP 2017	TP 2016	Muutos-%
Toimintatuotot						
Myyntituotot	30945	35985	-14	31 087	36 190	-14,1
Maksutuotot	95	87	9,2	95	86	10,5
Tuet ja avustukset	3495	3345	4,5	3 495	3 345	4,5
Vuokratuotot	1320	1391	-5,1	682	765	-10,8
Muut tuotot	1109	144	670,1	1109	145	664,8
Toimintatuotot yhteensä	36 964	40 952	-9,7	36 468	40 531	-10
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-21921	-24329	-9,9	-21 916	-24 324	-9,9
Palvelujen ostot	-4996	-5491	-9	-4 844	-5 346	-9,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4454	-4513	-1,3	-4 425	-4 489	-1,4
Avustukset	-235	-386	-39,1	-236	-385	-38,7
Vuokrat	-648	-630	2,9	-1 186	-1 147	3,4
Muut kulut	-1405	-929	51,2	-1340	-921	45,5
Toimintakulut yhteensä	-33 659	-36 278	-7,2	-33 947	-36 612	-7,3
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta		-198	-100			0
Toimintakate	3 305	4 476	-26,2	2 521	3 919	-35,7
Korkotulot	0	1	-100	0	1	-100
Muut rahoitustulot	6	4	50	6	4	50
Korkomenot	-341	-356	-4,2	-247	-252	-2
Muut rahoitusmenot	-12	-20	-40	-12	-20	-40
Rahoitustuotot/kulut netto	-348	-371	-6,2	-254	-268	-5,2
Vuosikate	2957	4105	-28	2 267	3 651	-37,9
Suunnitelmapoistot	-3007	-3125	-3,8	-2724	-2832	-3,8
Arvon alentumiset	0	0		0	0	0
Tulos ilman satunnaisia eriä	-50	980	-105,1	-457	819	-155,8
Satunnaiset tulot	0	0		0	0	
Satunnaiset menot	0	-180			-180	-100
Tilikauden tulos	-50	800	-106,3	-457	639	-171,5
Poistoeron muutos	0	0		287	321	-10,6
Varausten muutos	0	0		0	0	0
Rahastojen muutos	170	0		170	0	0
Tilikauden verot	-11	-7		0	0	0
Laskennalliset verot	0	183	-100	0	0	0
Vähemmistöosuudet	-88	-127		0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	21	849	-97,5	0	960	

Yhtymän vuosikate oli noin 2,3 miljoonaa euroa. Vuosikatteen suhde poistoihin oli 83,22 %, kun edellisvuonna se oli 128,92 %. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 0 euroa. Koulutusyhtymän talouden asemaa 2016-2017 kuvaavat seuraavat tuloslaskelman tunnusluvut:

Tuloslaskelman tunnusluvut	Konserni		Koulutusyhtymä	
	TP 2017	TP 2016	TP 2017	TP 2016
Toimintatuotot/kulut, %	109,82 %	112,88 %	107,43 %	110,70 %
Vuosikate/poistot %	98,34 %	131,36 %	83,22 %	128,92 %
Poisto, % (poistot/toim.tuotot)	8,13 %	7,63 %	7,47 %	6,99 %

3.2 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoitusosassa osoitetaan miten talousarvio ja tilinpäätös vaikuttavat koulutusyhtymän maksuvalmiuteen. Rahoitusosa jakautuu kahteen osaan. Ensimmäisessä osassa kuvataan varsinaisen toiminnan ja investointitoiminnan rahavirtaa, joka osoittaa tulo-rahoituksen riittävyyden nettoinvestointien rahoittamiseen. Toisessa osassa arvioidaan rahoitustoiminnan rahavirtaa, jossa olennaisia eriä ovat lainakannan muutokset. Varsinaisen toiminnan ja rahoitustoiminnan kokonaismuutos osoittaa koulutusyhtymän maksuvalmiuden muuttumisen.

Rahoituslaskelma (1000 €)	Konserni			Koulutusyhtymä		
	TP 2017	TP 2016	Muutos (t€)	TP 2017	TP 2016	Muutos (t€)
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	2 957	4 105	-1 148	2 267	3 651	-1 384
Satunnaiset erät	0	-180	180	0	-180	180
Tulo-rahoituksen korjauserät	-335	516	-851	-324	324	-648
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 622	-2 442	-180	-2 622	-2 442	-180
Rahoitusosuudet investointimenoihin	621	0	621	621	0	621
Pysyvien vastaavien luovutustulot	670	0	670	670	0	670
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	1 291	1 999	-708	612	1 353	-741
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	6	0	6	6	0	6
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	4000	-4000	0	4000	-4 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3632	-2666	-966	-2338	-1385	-953
Lyhytaikaisten lainojen muutos	711	575	136	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	508	-1 425	1 933	518	-1404	1 922
Rahoituksen nettorahavirta	-2407	484	-2891	-1814	1211	-3 025
Rahavarojen muutos	-1 116	2 483	-3 599	-1 202	2 564	-3 766
Rahavarat 31.12.	3593	4709	-1 116	3385	4587	-1 202
Rahavarat 1.1.	4709	2226	2 483	4587	2023	2 564

Vuoden 2017 aikana ei otettu uutta talousarviolainaa. Lainakanta vuoden lopussa oli 15,9 milj. euroa. Kassavarat vuoden lopussa olivat 3,4 m€ ja ne riittävät keskimäärin 31,55 päivän maksuvalmiuteen.

Rahoituslaskelman tunnusluvut	Konserni		Koulutusyhtymä	
	TP 2017	TP 2016	TP 2017	TP 2016
Investointien tulo-rahoitus, % (vuosikate/omahankintameno)	147,78 %	168,03 %	113,29 %	149,51 %
Lainanhoitokate (vuosikate+korkokulut)/ (korkokulut+lainanlyhennykset)	1,01	1,48	0,97	2,38
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4,7m€	-9,9m€	-3,9m€	-9,0m€
Lainakanta 31.12., m€	23,2m€	26,1m€	15,9m€	18,3m€
Kassavarat 31.12., m€	3,6m€	4,7m€	3,4m€	4,6m€
Kassan riittävyys (ka. vuosi/pv)	33,15pv	41,16pv	31,55pv	41,12pv

3.3 Koulutusyhtymän tase ja sen tunnusluvut 31.12.2017

Koulutusyhtymän taseen loppusumma oli 50.607.082,54 euroa. Koulutusyhtymän tase ja kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeen mukaiset taseen liitteet on esitetty liitetiedoissa.

Taseen tunnusluvut	TP 2017	TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus-% (oma pom+p.ero+ vap.eht.var.) / (koko pääoma – saadut ennakot)	58,33 %	55,78 %	57,41 %	57,93 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-% (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot	56,07 %	56,19 %	49,38 %	46,49 %
Velat ja vastuut käyttötuloista % (vieras pääoma-saadut ennakot+vuokravastuut)/käyttötulot	59,58 %	59,05 %		
Lainakanta 31.12., 1000 €	15 913	18 250	15 636	14 795
Lainasaamiset kunnilta 31.12., 1000 €	0	0	0	0

VASTAAVAA (1000€)	2017 (T€)	2016 (T€)	VASTATTAVAA (1000 €)	2017 (T€)	2016 (T€)
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 250	9 250
Aineettomat oikeudet	0	0	Muut omat rahastot	1 864	2 034
Muut pitkävaikutteiset menot	17	30	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14 161	13 201
Aineettomat hyödykkeet	17	30	Tilikauden yli-/alijäämä	0	960
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA	25 275	25 445
Maa- ja vesialueet	615	632			
Rakennukset	34 230	36 684	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	894	949	VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	1 919	1 932	Poistoero	3 830	4 116
Muut aineelliset hyödykkeet	0	0	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 351	151	POISTOERO JA VARAUKSET	3 830	4 116
Aineelliset hyödykkeet	39 009	40 348			
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkeet ja osuudet	3 118	3 158	Muut pakolliset varaukset	0	324
Lainasaamiset	0	0	PAKOLLISET VARAUKSET	0	324
Muut saamiset	253	259			
Sijoitukset	3 371	3 417			
PYSYVÄT VASTAAVAT	42 397	43 795	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut toimeksiantojen pääomat	339	338
Muut toimeksiantojen varat	287	270	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	339	338
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	287	270			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikaiset velat		
Aineet ja tarvikkeet	303	333	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	13 147	16 728
Muu vaihto-omaisuus	710	885	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Ennakkomaksut	0	0	Muut pitkäaikaiset velat	0	0
Vaihto-omaisuus	1 013	1 218	Pitkäaikaiset velat	13 147	16 728
Saamiset					
Myyntisaamiset	791	1 000	Lyhytaikaiset velat		
Lainasaamiset	549	500	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 766	1 522
Muut saamiset	2 185	1 991	Shekkiluotto	0	0
Siirtosaamiset	0	0	Saadut ennakot	712	362
Saamiset	3 525	3 492	Ostovelat	1 089	1 035
Rahoitusarvopaperit			Muut lyhytaikaiset velat	782	838
Sijoitukset rahoitusmarkkina- instrumentteihin	0	0	Siirtovelat	2 667	2 654
Rahoitusarvopaperit	0	0	Lyhytaikaiset velat	8 016	6 411
Rahat ja pankkisaamiset					
Käteisvarat	5	5	VIERAS PÄÄOMA	21 163	23 139
Pankkitilit	3 380	4 582			
Rahat ja pankkisaamiset	3 385	4 587			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 923	9 297	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 607	53 038
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 607	53 362			

3.4 Koulutusyhtymän konsernitase ja olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernitaseen tunnusluvut	TP 2017	TP 2016	TP 2015	TP 2014
Omavaraisuus-% (oma pom+p.ero+ vap.eht.var.) / (koko pääoma – saadut ennakot)	53,65 %	51,11 %	51,36 %	49,52 %
Suhteellinen velkaantuneisuus-% (vieras pääoma – saadut ennakot) / käyttötulot	75,06 %	75,09 %	69,31 %	70,56 %
Kertynyt yli-/alijäämä 31.12., 1000 €	22 031	22 179	21 330	16 193
Lainakanta 31.12., 1000 €	23 207	26 128	24 218	25 041
Lainasaamiset kunnilta 31.12., 1000 €	0	0	0	0

VASTAAVAA (1000€)	2017 (T€)	2016 (T€)	VASTATTAVAA (1000 €)	2017 (T€)	2016 (T€)
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 250	9 250
Aineettomat oikeudet	0	0	Osakepääoma	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	17	30	Muut omat rahastot	1 864	2 034
Aineettomat hyödykkeet	17	30	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	22 180	21 330
Aineelliset hyödykkeet			Tilikauden yli-/alijäämä	21	849
Maa- ja vesialueet	615	632	OMA PÄÄOMA	33 315	33 463
Rakennukset	44 512	47 226	VÄHEMMISTÖOSUUDET	688	600
Kiinteät rakenteet ja laitteet	894	949			
Koneet ja kalusto	1 985	2 020	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET		
Muut aineelliset hyödykkeet	0	2	VARAUKSET		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 351	151	Poistoero	0	0
Aineelliset hyödykkeet	49 357	50 980	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Sijoitukset			POISTOERO JA VARAUKSET	0	0
Osakkeet ja osuudet	5 246	5 286			
Lainasaamiset	0	0	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muu saamiset	357	363	Muut pakolliset varaukset	0	324
Sijoitukset	5 603	5 649	PAKOLLISET VARAUKSET	0	324
PYSYVÄT VASTAAVAT		56 659	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut toimeksiantojen pääomat	339	337
Muut toimeksiantojen varat	287	270	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	339	337
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	287	270			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus			Pitkäaikaiset velat		
Aineet ja tarvikkeet	303	333	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	19 730	24 022
Muu vaihto-omaisuus	710	885	Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Ennakkomaksut	0	0	Muut pitkäaikaiset velat	0	8
Vaihto-omaisuus	1013	1218	Pitkäaikaiset velat	19 730	24 030
Saamiset					
Myyntisaamiset	779	931	Lyhytaikaiset velat		
Lainasaamiset	-1	0	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3477	2098
Muut saamiset	2 155	2 049	Shekkiluotto	0	0
Siirtosaamiset	1	1	Saadut ennakot	712	362
Saamiset	2 934	2 981	Ostovelat	961	1 038
Rahoitusarvopaperit			Muut lyhytaikaiset velat	887	923
Sijoitukset rahoitusmarkkina-instrumentteihin	0	0	Siirtovelat	2 695	2 661
Rahoitusarvopaperit	0	0	Laskennalliset verovelat	0	0
Rahat ja pankkisaamiset			Lyhytaikaiset velat	8732	7082
Käteisvarat	5	5	VIERAS PÄÄOMA	28 462	31 112
Pankkitilit	3 588	4 703			
Rahat ja pankkisaamiset	3 593	4 708			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 540	8 909			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 804	65 836	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 804	65 836

Koulutusyhtymään konsernina kuuluvat:

- Osuvakoulutus Oy, jonka osakekannasta omistus on 100 % eli 50.000 euroa,
- Kiinteistö Oy Kokkolan Kampus, jonka osakekannasta omistus on 75 % eli 900.000 euroa,

Muut olennaiset osakeomistukset ovat:

- Centria-ammattikorkeakoulu Oy, äänivaltaisia A-osakkeita 150 kpl, joiden arvo on 252.281,89 euroa sekä lisäksi äänivallattomia B-osakkeita 300 kpl, joiden arvo on 504.563,78 euroa. Centria-ammattikorkeakoulut Oy:n suunnatun osakeannin (1.9.2016 - 31.5.2017) jälkeen koulutusyhtymän osuus äänivaltaisista A-osakkeista on pudonnut 50 %:sta 18,5 %:iin.
- Kiinteistö Oy Kokkolan Innogate, osakkeita 756 kpl, joiden arvo 756.000 euroa ja omistusosuus 30,6 %,
- Kannuksen tutkimustila Luova Oy, jonka osakekannasta omistus on 40% eli 40 000 euroa.
- Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki, jonka osakekannasta omistus on 49,0 % eli 49.000 euroa.

Tytäryhtiöt, Osuvakoulutus Oy ja Kiinteistö Oy Kokkolan Kampus, on yhdistetty konsernitaseeseen hankintamenomenetelmällä. Muut vähäiset osakeomistukset on ilmoitettu tase-erittelyissä.

Konsernin toiminta, ohjaus ja valvonta

Kiinteistö Oy Kokkolan Kampus ja Osuvakoulutus Oy ovat koulutusyhtymän tytäryhtiöitä. Koulutusyhtymällä on niiden hallituksissa edustus ja koulutusyhtymän tuottaa niiden hallinto- ja tukipalvelut.

Yhtymällä on edustajat yhtiöiden hallituksessa. Yhtiöiden toiminnan ohjaus ja valvonta tapahtuu hallitustyön kautta.

3.5 Koulutusyhtymän kokonaistulot ja menot vuonna 2017

Kokonaistulo- ja menolaskelma kattaa varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahan lähteet ja käytön. Laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

Kokonaistuloihin ja –menoihin ei ole yhdistetty konsernitaseeseen eriä. Kokonaistalouden laskelma osoittaa, että koulutusyhtymän taloudellinen liikkumavara oli vuonna 2017 alijäämäinen noin 1.719.000 euroa.

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	36 468	96,6	Toimintakulut	33 947	86,0
Korkotuotot	0	0,0	Korkokulut	247	0,6
Muut rahoitustuotot	6	0,0	Muut rahoituskulut	12	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Satunnaiset kulut	0	0,0
Tulorahoituksen korjaukset	0	0,0	Tulorahoituksen korjaukset	324	0,8
Investoinnit		0,0	Investoinnit		0,0
Rahoitusosuudet investointeihin	621	1,6	Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 622	6,6
Pysyvien vastaavien luovutustulot	670	1,8			0,0
Rahoitustoiminta		0,0	Rahoitustoiminta		0,0
Antolainasaamisten vähennykset	6	0,0	Antolainasaamisten lisäykset	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	2338	5,9
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0
Oman pääoman lisäykset	0	0,0	Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Kokonaistulot yhteensä	37 771	100	Kokonaismenot yhteensä	39 490	100

3.6 Koulutusyhtymän sisäisen valvonnan järjestäminen

Koulutusyhtymän toimintaa ohjaa koulutusyhtymän strategia sekä yhtymäsuunnitelma ja talousarvio. Toiminnan onnistumista seurataan ja arvioidaan sisäisellä valvonnalla, joka käsittää sekä toimintojen valvonnan että riskien hallinnan. Laadunvarmistuksen ja sähköisten järjestelmien kehittämällä parannetaan myös sisäistä valvontaa. Sisäisen valvonnan keskeiset osa-alueet ovat:

- taloudellisuuden ja tuloksellisuuden seuranta
- toiminnallisten tavoitteiden seuranta
- riskienkartoitus
- päätösten perusteena olevan tiedon luotettavuus
- lainsäädännön, viranomaisohjeiden ja toimielinten päätösten noudattaminen
- omaisuuden ja resurssien turvaaminen.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Koulutusyhtymässä toimitaan yhtymän omien sääntöjen ja ohjeiden sekä kansallisten määräysten, ohjeiden ja sopimusten mukaisesti. Intranetin toimintakäsikirjaan on koottu ohjeet ja dokumentit eri toiminnoille. Keskeiset ohjeet opetustoiminnalle tulevat opetus- ja kulttuuriministeriöstä ja Opetushallitukselta sekä työ- ja elinkeinoministeriöstä. Suurin osa opetustoiminnasta perustuu valtakunnallisesti määriteltyihin tutkinnon perusteisiin. Opetustoimintaa ohjaavat valtakunnalliset tutkintojen perusteet, joiden pohjalta koulutusten toteutussuunnitelmat laaditaan. Henkilöstöhallintoon ja työlainsäädäntöön liittyvistä asioista vastaa yhtymän johtaja yhdessä tulosaluejohtajien ja henkilöstöpäällikön kanssa. Henkilöstön osalta tehdään työehtosopimusten mukaiset työaikasuunnitelmat, työnkuvaukset sekä työn vaativuuden arvioinnit. Suuri osa henkilöstöstä käy myös esimiehen kanssa kehityskeskustelut vuosittain. Työsuojelusta vastaa kiinteistöpäällikkö ja yhtymällä on ajan tasainen työsuojelun suunnitelma sekä kaikkien kiinteistöjen osalta pelastussuunnitelmat. Työsuojelujaos koontuu säännöllisesti ja on tehnyt vuorojärjestyksen mukaisesti yksiköiden työsuojelutarkastukset. Yhtymän omia virallisia sääntöjä ovat valtuuston vahvistama hallintosääntö sekä hallituksen vahvistamat hankintasääntö, matkustussääntö, projektihallinnon ohje sekä sisäisen valvonnan ohje.

Tavoitteiden toteutuminen, varojen käytön valvonta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Tavoitteet asetetaan talousarviossa seuraavalle tilikaudelle ja yhtymäsuunnitelmassa kolmivuotiskaudelle, jonka mukaisesti laaditaan tulosalueille tulos- ja tavoitesopimukset. Tavoitteiden toteutumista seurataan neljännesvuosittain tehtävissä osavuositarkastuksissa ja projektiraporteissa, kuukausittain tehtävissä talousraporteissa sekä vuosittain tilinpäätöksessä ja henkilöstötilinpäätöksessä.

Riskienhallinnan järjestäminen

Toiminnan riskit liittyvät opiskelijamäärän ja palvelujen kysynnän määrän ennustettavuuteen ja siihen miten kustannukset pystytään sopeuttamaan toimintatuottoihin. Tarjontaa pyritään kohdentamaan ennakoitavuuden avulla, jossa huomioidaan alueelliset ja valtakunnalliset ennusteet. Opiskelijoiden hyvinvointia edistetään aktiivisella opiskelijahuollolla. Henkilöstön osaamiseen ja työssäjaksamiseen kiinnitetään huomiota kehityskeskustelujen ja henkilöstökyselyjen tulosten perusteella. Kiinteistöomaisuudesta pidetään huolta vuosittaisen investointi- ja kunnossapito-ohjelman mukaisesti.

Yhtymän vakuutusasiat hoidetaan keskitetysti yhtymäpalveluissa niin henkilöstön, opiskelijoiden kuin omaisuuden osalta. Vakuutusasioissa tehdään yhteistyötä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa.

Omaisuu den hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta

Hankinnat suoritetaan yhtymän hankintasäännön mukaisesti. Käyttötaloushankinnoista vastaavat tulosalueiden johtajat ja investointihankinnoista vastaa yhtymän talous- ja hallintojohtaja, kiinteistöpäällikkö sekä tietohallintopäällikkö. Yhteishankintaa käytetään elintarvike-, IT-, toimistotarvike sekä siivoustarvikehankinnoissa.

Sopimustoiminta

Kaikkiin sopimukseen vaaditaan allekirjoittajaksi henkilö, jolla on nimenkirjoitusoikeus. Sopimusten allekirjoittamisoikeudet on määritelty hallintosäännössä.

Arvio sisäisen tarkastuksen järjestämisestä

Yhteisten toimintojen ohjeistaminen ja sähköisten järjestelmien käyttö sekä kehittäminen on keskitetty yhtymäpalveluihin ja vastuutettu konsernin johdolle. Tämä helpottaa toiminnan kehittämistä sekä kokonaisvaltaista seuraamista ja raportointia. Yhtymäsuunnitelman ja talousarvion tavoitteiden toteutumista on seurattu neljännesvuosittain tehtävissä osavuosikatsauksissa, jotka tehdään tulosalueittain. Osavuosikatsaukset on käyty läpi tulosalueiden johtoteimeissä, johtoryhmässä sekä yhtymähallituksessa. Irtaimistohankintojen toteutumista on käyty läpi johtoryhmässä.

Koulutusyhtymäkokonaisuuden riskien arviointi tehtiin maaliskuussa 2017. Tulos- ja tavoitesopimuskeskustelut käytiin toimialojen ja johtoryhmän kesken syyskuussa 2017.

Hanketoiminnan osalta on seurattu hankkeiden talouden toteutumista kuukausittain. EU-hankkeiden ohjausryhmätyöskentelyn kautta seurataan hankkeiden toiminnan toteutumista. Ohjausryhmässä on ollut aina edustus koulutusyhtymän johtoryhmästä ja usein myös yhtymäpalveluista. Projektitoiminnan toteutumista on seurattu osavuosikatsausten yhteydessä tehtyjen projektiraporttien kautta, jotka on käsitelty johtoryhmässä ja hallituksessa.

Henkilöstötasolla kehityskeskustelut, tehtäväkuvaukset sekä työn vaativuuden arviointi mahdollistavat vastuiden määrittelyt. Turvallisuuden raportointi ja seuranta välineenä on toiminut useita vuosia PRO24-ohjelmisto. Ohjelmiston käyttöä on laajennettu siten, että toimipaikkojen pelastussuunnitelmat on toteutettu sähköiseen muotoon. Työtilojen turvallisuuskartoituksissa on siirrytty käyttämään PRO24-järjestelmää.

Työsuojelu on muuttumassa perinteisestä tapaturmantorjunnasta työyhteisöä kokonaisvaltaisesti tarkastelevan ja kehittävän työsuojelun suuntaan. Käytännön työsuojelussa painopisteen muutossuunta on korjaavasta ennakkoivaan. Työsuojelijaosto on käsitellyt säännöllisesti työturvallisuuteen liittyvät asiat sekä tehnyt erillisen suunnitelman mukaan käyntejä yksiköissä.

Taloudellista valvontaa tehdään suorittamalla kuukausikatsausten lisäksi pääkirjaston tilivalvontaa ja Rondo-ostolaskutusitteen tarkastusta. Hankintatoimi on yksityiskohtaisesti ohjeistettu ja kalustorekisteriä hoidetaan Primus-järjestelmän luetteloiden kautta. Kassojen ja varastojen tarkastus on tehty kerran vuodessa. Toiminnallista valvontaa suoritetaan henkilöriskien arvioinnilla, päätösmenttelijien seurannalla ja tietojärjestelmien ajantasaisuuden seurannalla.

4 TALOUDEN 2017 TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

4.1 Käyttötalouden toteutumisvertailu

Talousarvion sitovuus vahvistetaan valtuustossa talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Koulutusyhtymän valtuusto on vahvistanut vuoden 2017 talousarvion nettomenositovuudella siten, että sitova määräraha on tulosalueen sisäinen/ulkoinen tilikauden tulos. Lisäksi valtuusto on vahvistanut tuloslaskelman ja rahoituslaskelman ohjeellisina. Valtuusto päättää erikseen tuloslaskelman tilikauden tuloksen jälkeisistä eristä.

Vuoden 2017 talousarvion toteutuminen valtuuston hyväksymällä sitovuustasolla (netto +/- 0,00 euroa) on seuraavaa:

Tulosalue	Talousarvio 2017	Tilinpäätös 2017	Erotus
Konsernipalvelut	-779 900,00	-494 045,14	285 854,86
K-P Ammattiopisto	-560 600,00	-98 768,28	461 831,72
K-P Aikuiskoulutus	-341 500,00	138 841,29	480 341,29
Kaikki yhteensä	-1 682 000,00	-453 972,13	1 228 027,87

Käyttötalouden toteutuminen vuodelta 2017 osoittaa, että koulutusyhtymän käyttötaloustulos poistot huomioiden oli 1.228.027,87 euroa parempi talousarvioon verrattuna. Talousarvion tavoitteet saavutettiin kaikilla tulosalueilla.

4.2 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Rahoituslaskelma (1000 €)	TA 2017	TP 2017	Muutos (€)
Toiminnan ja investointien rahavirta			
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	661	2 267	1 606
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	-324	-324
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-3 600	-2 622	978
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	621	621
Pysyvien vastaavien luovutustulot	0	670	670
Toiminnan ja investointien nettorahavirta	-2 939	612	3 551
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	0	0	0
Antolainasaamisten vähennykset	0	6	6
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5 000	0	-5 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 980	-2 338	-358
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	300	518	218
Rahoituksen nettorahavirta	3 320	-1 814	-5 134
Rahavarojen muutos	381	-1 202	-1 583

4.3 Tuloslaskelmaosan 2017 toteutumisvertailu

Tuloslaskelma (1000 €)	Toteutuma 2016	Talousarvio 2017	Toteutuma 2017	Muutos (%)	
				Tot.2016-Tot.2017	TA2017-Tot.2017
Toimintatuotot					
Myyntituotot	36 190 472	30 820 500	31 086 846	-16,0 %	1,0 %
Maksutuotot	86 533	85 000	94 773	9,0 %	10,0 %
Tuet ja avustukset	3 344 654	2 749 900	3 494 888	4,0 %	21,0 %
Vuokratuotot	764 872	735 200	681 886	-12,0 %	-8,0 %
Muut tuotot	144 696	873 500	1 109 361	87,0 %	21,0 %
Toimintatuotot yhteensä	40 531 227	35 264 100	36 467 754	-11,0 %	3,0 %
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-24 324 154	-21 598 800	-21 915 555	-11,0 %	1,0 %
Palvelujen ostot	-5 345 714	-5 563 700	-4 844 317	-10,0 %	-15,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 488 929	-4 141 100	-4 425 237	-1,0 %	6,0 %
Avustukset	-385 673	-252 500	-236 496	-63,0 %	-7,0 %
Vuokrat	-1 147 334	-990 400	-1 185 525	3,0 %	16,0 %
Muut kulut	-920 690	-1 812 500	-1 340 307	31,0 %	-35,0 %
Toimintakulut yhteensä	-36 612 496	-34 359 000	-33 947 437	-8,0 %	-1,0 %
Toimintakate	3 918 731	905 100	2 520 317	-55,0 %	64,0 %
Korkotulot	581	0	130	-348,0 %	100,0 %
Muut rahoitustuotot	4 146	0	5 682	27,0 %	100,0 %
Korkomenot	-252 180	-244 000	-247 207	-2,0 %	1,0 %
Muut rahoitusmenot	-20 139	0	-12 247	-64,0 %	100,0 %
Rahoitustuotot/kulut netto	-267 592	-244 000	-253 642	-5,0 %	4,0 %
Vuosikate	3 651 139	661 100	2 266 675	-61,0 %	71,0 %
Suunnitelmapoistot	-2 832 475	-2 761 100	-2 723 297	-4,0 %	-1,0 %
Arvonlentumiset	0	0	0		
Satunnaiset tuotot ja kulut	-180 000	0	0		
Tilikauden tulos	638 665	-2 100 000	-456 622	240,0 %	-360,0 %
Poistoeron muutos	321 376	368 100	286 939	-12,0 %	-28,0 %
Varausten muutos	0	0	0		
Rahastojen muutos	0	161 000	169 683		
Tilikauden yli-/alijäämä	960 041	-1 570 900	0		

Yksityiskohtainen tuloslaskelma sekä laskelmat tehdyistä poistoista, varauksista ja rahastojen muutoksista on eritelty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

4.4 Investointiosan toteutumisvertailu

Vuoden 2017 investoinnit toteutuivat kokonaisuudessaan hyväksytyyn talousarvion mukaisesti hieman suunniteltua pienempinä. Vuoden 2017 osalta investointimenot olivat 2,6 milj. euroa. Nettoinvestointimenot jäivät kuitenkin vain 1,3 milj. euroon, sillä investointeihin saatiin hankerahoitusta 0,6 milj. euroa ja lisäksi investointituloa saatiin 0,7 milj. euroa Perhon toimipaikan myynnistä.

Valtuusto on hyväksynyt talonrakennuskohteet nettomenojen osalta sitovina ja peruskorjauskohteet määrärahan osalta. Yhtymähallitus on hyväksynyt erillisellä kunnossapito-ohjelmalla peruskorjauksen määrärahojen käytön.

Vuoden 2017 suurimmat investoinnit olivat Talonpojankatu 6:n metallin tilojen peruskorjaus- ja laajennus, Talonpojankatu 10:ssä rakennusklusterin muutostyöt sekä Kannuksen toimipaikan Koivukartano-rakennuksen ulkopuolen peruskorjaus. Edellisistä Talonpojankatu 10 sekä Koivukartanon ulkopuolen perus jatkuvat vuodelle 2018. Muut investoinnit ovat liittyneet kiinteistöjen kunnossapitoon sekä irtaimiston hankintaan.

INVESTOINNIT / KOHDE	Talousarvio 2017	Toteutuma 2017
Talonrakennus		
Ammattikampus, Talonpojankatu 6, metalli	800 000	929 882,35
Ammattikampus, Talonpojankatu 10, klusteri	300 000	164 549,44
Kannus, Koivukartanon korjaus	500 000	226 059,26
Ammattikampus, Närvilänkatu 3.vaihe *)	0	82 071,48
Menot yhteensä	1 600 000	1 402 562,53
Tulot yhteensä	0	-353 374,96
Nettomenot	1 600 000	1 049 187,57
Kiinteistöjen peruskorjaukset		
Närvilänkatu		25 604,96
Terveystie		0,00
Opistontie		0,00
Luonnonvara-ala (Kannus, Perho, Kaustinen)		19 492,31
Talonpojankatu		178 981,15
Yhteiset		0,00
Yhteiset sitomaton		0,00
Menot yhteensä	400 000	224 078,42
Tulot yhteensä	0	0,00
Nettomenot	400 000	224 078,42
Irtaimen omaisuuden hankinnat		
Yhteiset	0	78 654,40
Nuorten koulutus	650 000	526 826,69
Aikuiskoulutus	650 000	389 709,10
Konsernipalvelut	100 000	0,00
Menot yhteensä	1 400 000	995 190,19
Tulot yhteensä	0	-267 774,19
Nettomenot	1 400 000	727 416,00
Muut investoinnit		
Maa-alueet	100 000	0,00
Osakkeet ja osuudet	100 000	165,43
Investointitulot	0	-669 888,26
Menot yhteensä	200 000	165,43
Tulot yhteensä	0	-669 888,26
Nettomenot	200 000	-669 722,83
Investointimenot yhteensä	3 600 000	2 621 996,57
Investointitulot yhteensä	0	-1 291 037,41
NETTOMENOT	3 600 000	1 330 959,16

5 YHTEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN 2017

Strategian mukaisesti yhtymän ja yksiköiden vuositavoitteet on johdettu strategisista menestystekijöistä konkreettisesti tuloksiksi ja käytännön toimenpiteiksi. Keskeistä on ollut koulutuksen vetovoimaisuuden ja osuvuuden varmistaminen. Hyvä työllistyminen tai jatko-opintoihin sijoittuminen on tulkittu viestivän koulutuksen osuvuudesta ja vaikuttavuudesta.

Suunnitelmakauden 2017-2019 merkittäviä toimintaympäristön uudistuksia on ammatillisen koulutuksen reformi, rahoituksen väheneminen ja reformiin sisältyvä rahoitusjärjestelmän uudistus. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen reformia koskeva lainsäädäntö valmistui vuoden 2017 aikana. Reformissa poistetaan nuorten ja aikuisten koulutuksen raja-aitoja ja päällekkäisyyttä, tiivistetään koulutuksen ja työelämän välistä vuorovaikutusta. Digitalisaatio, uudet pedagogiset toimintatavat ja joustavat opintopolut ovat keskeisiä tavoitteita osaamisperusteisuuteen pohjautuvassa opetussuunnitelmassa ja opetuksen kehittämisessä. Koulutusyhtymässä on aktiivisesti valmistauduttu näihin muutoksiin jo usean vuoden ajan.

Ammatillisen koulutuksen rahoitukseen kohdistui merkittävä kertaluontoinen leikkaus vuonna 2017. Valta-kunnallisesti ammatillisen koulutuksen rahoituksesta vähennettiin noin 12,4%. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymässä erilaisia sopeuttamistoimia on toteutettu jo pidemmällä aikavälillä, ja talous on saatu kohtuulliseen tasapainoon. Heikentynyt rahoitus on kuitenkin tuonut uusia haasteita opetuksen järjestämiseen ja vaikuttanut henkilöstön työssä jaksamiseen. Erilaisia toimintamalleja opiskelijoiden täyden työviikon toteuttamiseksi on kehitetty opintoaloilla, ja sitä työtä tulee jatkaa.

Suunnitelmakauden 2017 -2019 päätavoitteiden ja toimenpiteiden perustana on strategiamme vuosille 2016-2020 sekä jatkuva toimintaympäristön muutosten seuraaminen. Strategiatyössä on tunnistettu uudistumisen tarve sekä onnistuneen uudistumisen mahdollisuudet.

Suunnitelmakauden yhteiset tavoitteet ja toimenpiteet, joilla tuemme strategian toteutumista

- 1. Oppimisenäkemyksen ja –prosessien uudistaminen ja oppimisympäristöjen kehittäminen**
Oppimisprosessien uudistamisella ja oppimisympäristöjen laajentamisella vahvistamme yksilöllisiä opintopolkuja. Henkilökohtaistettu opintosuunnitelma perustuu tutkinnon suorittajan tavoitteisiin, kykyihin ja vahvuuksiin. Lähtökohtana on osaamisperustaisuus. Digitalisaatio ja työpaikalla tapahtuva oppiminen laajentavat oppimisympäristöjä.
- 2. Henkilöstöstrategian laatiminen tukemaan uudistumista ja henkilöstön hyvinvointia**
Laadittavalla henkilöstöstrategialla tuetaan henkilöstön osaamisen lisäämistä ja työkulttuurin kehittämistä strategian tavoitteiden suuntaisesti. Henkilöstöllä on yhteinen vastuu positiivisesta työkultuurista ja asiakaskokemuksesta. Näitä tukemaan luodaan edistyksellisiä työyhteisökäytäntöjä. Henkilöstölle laaditaan yksilölliset kehityssuunnitelmat. Johtamisosaamista kehitetään tukemaan uudistumista ja työhyvinvointia.
- 3. Organisaatio- ja johtamisjärjestelmän uudistaminen toimialapohjaiseksi**
Tavoitteena on, että koulutusyhtymässä nuorten koulutus, aikuiskoulutus ja kehittämistoiminta toimialoittain muodostavat työyhteisöjä, jotka yhdessä kehittävät koulutusta, työelämää ja työelämäyhteistyötä omalla alallaan, mutta myös yli toimialojen. Edistyksellinen kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö laajenee parhaimmillaan oppilaitoksen seinien ulkopuolelle.
- 4. Toiminnan ja talouden hallinnan sopeuttaminen niukkeneviin toimintatuottoihin**
Kustannusrakenne, talouden suunnittelu ja seuranta uudistetaan vastaamaan rahoitusjärjestelmän ja toiminnan muutoksia. Toiminnan sopeuttaminen niukkeneviin toimintatuottoihin edellyttää kaiken toiminnan sujuvoittamista ja erilaisia rakenteellisen kehittämisen toimenpiteitä. Näitä tukemaan käynnistetään toiminnan ja johtamisen LEAN-prosessit. Edistetään tarpeenmukaista digitalisaatiota. Uudistetaan strategista mittaristoa ja seurantaa tukemaan toiminnan tehostamista.

5.1 Tavoitteiden 2017- 2019 toteutuminen vuoden 2017 osalta

Talousarviovuoden tavoitteet on esitetty strategiassa määriteltyjen tavoitetilojen kautta.

Tavoitetila: Asiakkaan kanssa menestyminen – Osaamisella eteenpäin

Asiakkaitamme ovat meille tulevat opiskelijat ja tutkinnon suorittajat sekä alueen työelämä ja yritykset. Tärkeää meille on, että asiakkaamme saavat omaa tulevaisuuttaan ja menestystään edistävää osaamista. Osaaminen ja sen lisääntyminen tuo menestystä sekä asiakkaillemme että meille. Opiskelijan työllistyminen, jatko-opintovalmiudet, hyvinvointi ja elämänhallintataidot sekä asiakasyritysten menestyminen toimivat johtotähtinä, joihin koulutusyhtymän kaikki toiminta tähtää.

Tavoite	Toimenpiteet (Yhteiset/tulosalue)
<p><i>Asiakaskokemuksen parantaminen:</i></p> <p>Opiskelijan, tutkinnon suorittajan ja työelämäasiakkaan on helppo löytää ja päästä tarvitsemiinsa koulutuksiin ja palveluihin. Asiakas kokee saavansa Kpedusta osaamista, joka tuo hänelle lisäarvoa.</p> <p>Prosessien kehittämisellä vahvistetaan positiivista, asiakkaan tavoitteiden saavuttamista tukevaa, tehokasta, yhdessä tekevää ja jatkuvaan kehittämiseen kannustavaa asiakaskokemusta.</p>	<p>Kpedun yhteinen hakijapalvelu käynnistyi. Kampushallilla järjestetyillä EduJob-messuilla esiteltiin koulutustarjontaamme. Kpedun opiskelijat tutustuivat messuilla työ- ja jatko-opiskelupaikkoihin. Avaa ovi ammattiin – tapahtuma järjestettiin marraskuussa Kampushallissa. Yhteistyö etsivän nuorisotyön kanssa oli aktiivista. Ammattikampuksella aloitti toinen etsivä nuorisotyöntekijä. Kokkolan kaupungin uudet kuraattorit aloittivat.</p> <p>Ura- ja työnantajainfo järjestettiin Ammattikampuksella opiskelijoille, mukana oli etsivä nuorisotyöntekijä. Urasuunnittelua ja erilaisiin vaihtoehtoihin tutustumista työelämän edustajien kanssa on toteutunut osassa aloja.</p> <p>Harkinnanvaraisen opiskelijavalinnan käsittelyprosessia kehitettiin ja selkiytettiin. Huoltajakysely toteutettiin toukuussa.</p> <p>Toimintojen yhdistämistä (Ammattiopisto/Aikuiskoulutus) suunniteltiin toimialoittain.</p> <p>Ohjaamo on, sekä Kaustisella että Perhossa, esitellyt jatko-opinto- ja työllistymisvaihtoehtoja. Perhossa tehtiin Kokkotyösäätiön ja etsivän nuorisotyön kanssa aktiivista yhteistyötä. Luonnonvara-alan väylä-opintojen kartoittamista tehtiin ammattikorkeakoulujen kanssa yhteistyössä ja Oulun ammattikorkeakoulun kanssa käynnistettiin yhteisten etäopintojen valmistelu.</p> <p>Oppisopimustoimisto järjesti yhdessä Pohjanmaan kauppakamarin kanssa kauppakamariaamiaisen, jossa työelämän edustajia informoitiin ammatillisen koulutuksen reformista.</p> <p>Toimialakohtaiset työelämäfoorumit perustettiin.</p>
<p><i>Tuotejohtamisen edistäminen:</i></p> <p>Koulutusyhtymä kehittää koulutustarjontaansa ja toimintojaan alueen tarpeiden ja työelämän uudistusten perusteella. Luodaan tarpeen mukaisia uusia tuotteita ja varmistetaan tuotteiden jatkuva kehittäminen ja laadunvarmistus.</p> <p>Koulutuksen toteutustapoja uudistetaan vähemmän ajasta ja paikasta riippuvaisiksi.</p>	<p>Laatusampo hankkeessa on suunniteltu laadunvarmistuksen kytkemistä perustutkintojen toteuttamissuunnitelmien laatimistyöhön.</p> <p>Ammattiopiston ja aikuiskoulutuksen johtotiimit tekivät benchmarking –matkan Salpaukseen. Helmikuussa järjestettiin pedagoginen kehittämisspäivä: ”Yhdessä oppien hyvistä käytänteistä”. Johtotiimit ovat pitäneet yhteisiä palavereita keväällä ja syksystä alkaen säännöllisesti.</p>

	<p>Henkilöstösuunnitelman laadintaan liittyen on kartoitettu henkilöstön näkemyksiä tuotejohtamisesta.</p> <p>Reformi haltuun -hanke on käynnistänyt joustavien työssäoppimisen toteuttamisen mallintamisen.</p> <p>Elokuussa aloitettiin uusilla tutkinnon perusteilla tehdyillä toteuttamissuunnitelmilla sekä media-alan että kone- ja tuotantotekniikan perustutkinnot ammattiopistossa ja aikuiskoulutuksessa. Maatalousalalla on otettu käyttöön etäopetusjärjestelyt Perhon ja Kannuksen toimipaikan välille. Perhossa ja Kannuksessa pidetty vertaisryhmä ja digiopetuksen ohjausopetusta. Eläintenhoidon koulutusohjelmassa myös toteutettu etäluento-opetusta etäpisteisiin opiskelijoiden omille koneille. Digilaukkaa hankkeen avulla otettu käyttöön OneNote-työkalu työpaikalla tapahtuvan osaamisen ja etäopiskelun ohjaukseen. Eri aloilla on opetustarjonta rakennettu niin, että jatkuva haku mahdollistuu ja henkilökohtainen osaamisen hankkiminen on mahdollista kaikille opiskelijoille.</p>
--	--

Tavoittila: Yksilöllisen oppimisen korostaminen – Oppia omiin tarpeisiin

Toteutamme koulutus- ja kehittämisspalvelut tarvelähtöisesti yhdessä asiakkaan kanssa. Opiskelijoiden aiempi osaaminen, omat taipumukset ja tavoitteet ovat lähtökohtina opintojen ja koulutuspalvelujen tuottamisen suunnittelussa. Ammatillisen osaamisen lisäksi painotamme opinnoissa tuottavuutta, yrittäjyyttä ja kansainvälisyyttä sekä hyödynnetään laajasti digitaalisia oppimispalveluja. Yritysten kanssa suunniteltavat oppimispalvelut suunnittelemme yhdessä heidän kanssaan heidän tarpeidensa mukaisesti.

Tavoite	Toimenpiteet (Yhteiset/tulosalue)
<p><i>Oppimisenäkemyksen ja –prosessien uudistaminen</i></p> <p>Opetuksen ja oppimisen toimintatapoja uudistetaan kohti osaamisperusteista, joustavaa ja yksilöllistä opintojen suorittamista.</p> <p>Opiskelijat saavat tarvitsemansa tuen digiosaamisensa kehittämiseen.</p>	<p>Käynnissä oli useita hankkeita opetuksen ja oppimisen toimintatapojen uudistamiseksi. Yhteisissä kehittämis- ja info-päivissä on tuotu esiin vaihtoehtoisia malleja.</p> <p>REKO-hankkeessa on laadittu ohje tutkinnon osien toteutussuunnitelmien laatimiseen. Laatu-SAMPO-hanke on kytkeyty toteutussuunnitelmien laadun varmistukseen. Perustutkinnon toimijat laativat yhdessä suunnitelman hankkeen toteuttamisesta sekä siitä, miten työelämä ja opiskelijat osallistuvat toteutussuunnitelmien laatimiseen.</p> <p>Henkilökohtaistamisprosessiin laadittiin kuvaus yhdessä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa Validointitehtävä- ja Teppo-hankkeissa.</p>
<p><i>Oppimisympäristöjen kehittäminen:</i></p> <p>Oppimisympäristöt vastaavat uudistuvaa oppimisenäkemyksiä ja -prosesseja</p>	<p>REKO-hankkeen oppimisympäristö-työryhmä laati suunnitelman avoimesta oppimisympäristöstä Ammattikampukselle yhdessä opettaja-, työelämän- ja opiskelijaedustajien kesken. Oppimisympäristö avattiin lokakuussa.</p> <p>Ammattikampus 2020-hankkeessa toteutettiin suunnitelman mukaiset simulaattorihankinnat teollisuuden aloille ja valmistauduttiin simulaatiopedagogiikan käyttöönottoon ja kehittämiseen.</p>

	<p>Kone- ja metallialan yhteinen oppimisympäristö valmistui joulukuussa 2017. Rakennusalojen tilojen suunnittelu Talonpojankatu 10:iin eteni suunnitellusti ja rakentaminen alkaa tammikuussa 2018.</p> <p>IT- ja Tietotekniikka-alan oppimisympäristöt uudistettiin Talonpojankatu 6-kiinteistöön, jossa samalla uusittiin kiinteät ja langattomat verkot. Hanke toimii pilottina, jossa selvitetään uusia vaihtoehtoja verkkojen toteuttamiseksi. Mobiililaitteiden ylläpitoon liittyvää ohjelmistoa on otettu käyttöön. Sähköalojen uuden oppimisympäristön suunnittelu on käynnistynyt syksyllä 2017. Rakentaminen on suunniteltu alkavan syksyllä 2018.</p> <p>Hoivamaatila-pilotti toteutettiin yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan ja nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja opiskelijoiden sekä Virtasten kanssa. Metsäalalla on uudistettu oppimisympäristöjen käyttösopimukset Metsähallituksen ja Metsä Groupin kanssa. Luonto- ja ympäristöalan oppimisympäristöjä on parannettu opiskelijatyönä Penninki-joen vesistöreitistön osalta.</p>
<p><i>Kansainvälisyyden ja yrittäjyyden tukeminen:</i> Kaikilla aloilla/toimipaikoilla opiskelijoilla ja henkilökunnalla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua kansainväliseen toimintaan</p> <p>Yrittäjämäinen toimintapa vahvistuu</p>	<p>Kesäkuussa saatiin päätökset kolmesta uudesta Erasmus-hankeesta. Näiden myötä opiskelijoiden ja henkilökunnan KV-liikkuvuuteen on jatkossakin hyvin resursseja käytettävissä kaikissa toimipaikoissa ja aloilla. Alkusyksystä nimettiin uuden organisaation mukaisesti kansainvälisyyskoordinaattorit, jotka vastaavat omien alojensa opiskelijaliikkuvuuden käytännön järjestelyistä. Opiskelijoiden ulkomaisien työssäoppimisjaksojen määrä pysyi vuonna 2017 edellisvuoden tasolla.</p> <p>Liiketalouden opiskelijoiden myymälä- ja kahvilatila valmistui maaliskuussa. Luonnonvara-alalla on suunniteltu keväällä Luova-amis yrittäjyyspedagogiikkaan perustuvaa opetuksen ja ohjauksen tapaa. Elokuussa opetus käynnistyi ja oppimisympäristöihin on perustettu sisäisiä yrityksiä, joissa opiskelijat ovat mukana hankkimassa osaamista projektien ja työtehtävien kautta (Farmi, Dogness, huoltorjaamo, tallit, metsä).</p>

Tavoitetilä: Edistyksellinen, kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö – Yhdessä tekemistä ketterästi ja joustavasti

Olemme edistyksellinen, uutta rohkeasti kokeileva ja yhdessä tekevä työyhteisö, joka tartuttaa tekemisen meiningin myös opiskelijoihimme. Yhteisöllisyys ja osallisuus tukevat hyvinvointia ja elinikäisen oppimisen taitoja. Vahvuuksiamme ovat vahva ammatillinen osaaminen ja toimivat työelämäyhteydet. Uudistamme toimintaamme tuloksettaasti ja kehitämme henkilöstömme osaamista.

Tavoite	Toimenpiteet (Yhteiset/tulosalue)
<p><i>Tieto- ja viestintäteknikan käytön edistäminen ja toiminnan tarkoituksenmukaisen digitalisaation tukeminen:</i></p> <p>Digitalisaation tuomia mahdollisuuksia hyödynnetään koulutuksessa ja koko toiminnassa.</p> <p>Jokaisen henkilöstöön kuuluvan digiosaamista kehitetään yksilöllisesti.</p>	<p>Ammattikampus 2020-hankkeessa on hankittu ensimmäiset simulaattorit teollisuuden aloille sekä kehitetty simulaatioopedagogiikkaa.</p> <p>Intranetin uudistustyö on käynnistetty ja osana tätä selvitetään ja kokeillaan Office365 -viestintävälineiden käyttöä sisäisessä ja ulkoisessa viestinnässä. Talous- ja henkilöstöhallinnon järjestelmien vaihto käynnistyi keväällä 2017. Projekti jatkuu vielä vuoden 2018 aikana.</p> <p>Teppo – hankkeessa suunniteltiin tietojen siirtoa Koski-järjestelmään.</p> <p>Hyvinvointikampuksella uusittiin opettajien työkoneet ja STILL race -hankkeen tukemana henkilöstö saa lisää osaamista digitalisaation hyödyntämiseen.</p> <p>Video for Education – hanke käynnistyi elokuussa.</p> <p>Tieto- ja viestintäteknikan opetuskäytön suunnitelma 2017 – 2020 laadittiin, ja sen mukaisia käytäntöjä esiteltiin henkilöstön eYhdessä oppien -päivässä syyskuussa.</p>
<p><i>Uuden organisaatio- ja toimintamallin käyttöönotto:</i></p> <p>Organisaatorakenne, johtamisjärjestelmä ja johtamisosaaminen tukevat toimintojen uudistamista, tehostamista, asiakaslähtöisyyttä ja henkilöstön hyvinvointia</p>	<p>Yhtymävaltuusto vahvisti vuoden 2018 alusta voimaan tulevan organisaatorakenteen kokouksessaan 20.4.2017, minkä jälkeen yhtymähallitus vahvisti valinnat johto- ja päällikkötehtäviin.</p> <p>Ammattiopiston ja Aikuiskoulutuksen tiimit pitivät alakohdaisia yhteisiä suunnittelupalavereita uudistukseen ja muutoksiin valmistautumiseen liittyen. AO:n ja Aikun johtotiimit kokoontuivat elokuusta lähtien säännöllisesti yhdessä. Ammattikampustiimi aloitti toiminnan uuden organisaation mukaisesti.</p> <p>Teollisuus ja logistiikka ja Rakentamisen toimialoilla uudet toimialapäälliköt aloittivat tehtävänsä jo 1.8. Samoin puhdistuspalvelualan päällikkyys siirrettiin ennakoidusti. Datonomien opetus siirtyi samoihin tiloihin aikuiskoulutuksen kanssa.</p> <p>Tulos- ja tavoitekeskustelut toteutettiin syyskuussa uuden organisaation mukaisesti.</p> <p>Toiminnanohjausprojektia on valmisteltu ja toimintaprosesseja on käyty läpi taloushallinnon osalta osana tietojärjestelmän vaihtoa.</p> <p>Muutosvalmennusohjelma esimiehille ja henkilöstölle käynnistettiin.</p>
<p><i>Toiminnan ja johtamisen sujuvoittaminen:</i></p> <p>LEAN-ajattelumalli tulee tutuksi ja prosesseja kehitetään sen mukaisiksi</p>	<p>KpeduLean-hanke käynnistyi kesäkuun alussa. Käytössä on 0,5M€ Lean-kehittämiseen vuosille 2017-19. Hankkeen kautta järjestettiin ensimmäiset koko henkilöstöä koskevat koulutustilaisuudet (2h) syyskuussa. LeanLeader-koulutus</p>

	<p>käynnistyi syyskuussa ja siihen osallistuu 14 työntekijää Kpedusta. Lukuvuoden 2017-18 aikana mukana ovat ravintola- ja cateringala, maatalousala, hyvinvointiala ja metalliala.</p>
Henkilöstön osaamisen kehittäminen	<p>Henkilöstöstrategia 2020 laadittiin vahvistamaan toiminnan uudistamistarpeita. Oulun ammattikorkeakoulu on toteuttanut Tutke-koulutuksia opettajille. Laadittiin Henkilöstö- ja koulutussuunnitelma 2017-2018, joka sisältää mm. 70-20-10 -mallin käyttöönoton suunnitelmaa.</p> <p>Opetushenkilölle on järjestetty POKA-koulutus, johon on liittynyt opiskelija-arviointi, ohjaamiskoulutuksia ja tiedotustilaisuuksia reformilaista eri toimipaikoissa.</p>
Turvallisuuskulttuurin edistäminen	<p>Pelastussuunnitelman mukaisten kokoontumispaikkojen suojeluvastaaville on hankittu reput sisältöineen. Aloilla on tehty turvallisuuskävelyitä. Hyvinvointikampuksella on suunniteltu ja toteutettu sisällesuojautumisharjoitus 27.4. yhdessä viranomaisten kanssa.</p> <p>Työsuojelutarkastuksia on toteutettu Valman, liiketalous, palvelut ja kulttuurin sekä IT- ja viestintätekniikan koulutus-tiloissa. Opiskelijoiden tunnistaminen osana turvallisuuskulttuuria on käynnistynyt, kun Närvilänkatu 8:ssa opiskelija-ruokaloiden sisäänkäynteihin on asennettu kulkuportit.</p> <p>Oppilaitospoliisi kiersi syksyllä 2017 koulutusalat Ammattikampuksella. Pro24 mobiilin käyttöönottoa on tehty eri toimipaikoissa.</p>
Strategisten tavoitteiden tukeminen hanke-toiminnalla	<p>Projektitoiminnan toteutuneet kustannukset v. 2017 olivat n. 2,3 M€ Ammattikampus 2020-hankkeen käynnistyminen oli merkittävin asia projektitoiminnassa. Hankkeessa on resursseja yhteensä n. 1,85M€ eri alojen oppimisympäristöjen ja laitekannan uudistamiseen. Laajoja ESR-hankkeita saatiin käyntiin syksyllä (Video for Education, Kpedu Lean ja MIX). Myös kansainväliseen liikkuvuuteen saatiin merkittävästi projektirahoitusta. Valtionavustuksia on hyvin käynnissä pedagogisen kehittämiseen ja reformin haltuunottoon.</p> <p>Reformin mukaisen koulutuksen järjestäjän ydintehtävän ja henkilökohtaistamisprosessin toimeenpanoa on suunniteltu Validointitehtävä - hankkeessa. Opintohallintojärjestelmän kehittäminen vastaamaan tulevan lainsäädännön mukaista toimintaa on kehitetty TEPPO-hankeessa. REKO-hankeessa on laadittu perustutkintojen toteuttamissuunnitelmia ja tutustuttu AMosaa-palveluun. Reformin haltuun-hankeessa on tiedotettu reformin mukaisista muutoksista työelämäyhteistyökumppaneille. Jatkoväylähankkeessa on suunniteltu urasuunnittelun osa-alueita.</p>

5.2 Koulutusyhtymän yhteiset mittarit ja tunnusluvut vuosille 2015-17

Yhtymän keskeiset tulokset ja tunnusluvut vuosina 2014-2017 on tiivistetty alla oleviin mittareihin.

Mittari	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Ensisijaiset hakijat/aloituspaikat	1,12	1,2	1,2	1,0
Opiskelijan yleisarvio saamastaan koulutuksesta (päättökysely asteikko 1-5)	3,80	3,7	3,9	3,75
Yksikköhintaopiskelijat/järj.lupa%	100,00	99,9%	-	96,5%
Opetushenkilöstön muod. pätevyys	89,0	90,1	-	89,3
Toimintatuotot (M€)	42,8	40,5	35,3	36,5
Vuosikate (M€)	3,1	3,65	0,7	2,3
Tilikauden tulos (M€)	-0,5	0,6	-2,1	-0,46
Nettoinvestoinnit (M€)	3,9	2,44	3,6	1,3
Omavaraisuusaste %	57,41	55,78	50,0	58,33

Ammatillisten perustutkintojen osalta Opetus- ja kulttuuriministeriö seuraa koulutuksen tuloksellisuutta erillisen tuloksellisuusmittarin avulla. Tuloksellisuuteen vaikuttavat sekä oppilaitosmuotoisessa että oppisopimus-koulutuksessa olevat perustutkinto-opiskelijat.

Tuloksellisuusmittari	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Vaikuttavuusmittarit*	44,70	37,1	46,5
Opetushenkilöstön muod. pätevyys	77,90	85,5	89,6
Henkilöstön osaamisen uudistaminen/henkilöstömenot %	4,10	4,50	4,60
Sijoitus suurimpien joukossa	7.	4.	4.
Tuloksellisuuspisteet	1 059	1 059	1 078
Tulosrahoituksen määrä	1 293 939	1 438 613	1 315 260

* Vaikuttavuusmittari sisältää työllistymis-, jatko-opiskelu-, keskeyttämis- ja läpäisymittarit.

Strategiset mittarit

Strategisten tavoitetilojen toteutumista seurataan seuraavilla mittareilla:

OSAAMISELLA ETEENPÄIN	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Sijoittuminen työelämään	70,7 %	69,3 %	72,0 %	67,0 %
Sijoittuminen jatko-opintoihin	8,5 %	7,5 %	8,0 %	8,6 %
Opiskelijapalaute koulutusten hyödyllisyydestä, nuoret (1-5)	4,01	3,88	3,9	4,02
Opiskelijapalaute koulutusten hyödyllisyydestä, aikuiset (1-5)	4,41	4,52	4,50	4,46
Työelämäpalaute: Yhteistyö koulutusyhtymän kanssa on yrityksellemme hyödyllistä (1-4)	--	3,34	3,40	3,39

OPPIA OMIIN TARPEISIIN	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Opintojen läpäisyaste	66,3 %	63 %	72,0 %	65,9 %
Tyytyväisyys opintojen henkilökohtaistamiseen, nuoret (1-5)	3,72	3,74	3,80	3,69
Tyytyväisyys opintojen henkilökohtaistamiseen, aikuiset (1-5)	4,05	4,09	4,10	4,05
Työelämäpalautte: Yhteistyö auttaa yritystämme kehittymään ja uudistamaan toimintaansa (1-4)	--	2,89	2,95	2,92

YHDESSÄ TEKEMISTÄ KETTERÄSTI JA JOUSTAVASTI	TP 2015	TP 2016	TA 2017	TP 2017
Työolobarometri; Työn kehittävyys (1-5)	3,40	--	3,50	*--

*) Vuonna 2017 ei tehty kyselyä

Koulutusyhtymän yhteiset mittarit

KOULUTUSYHTYMÄ	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut
Näkökulma/Mittari	2014	2015	2016	2017	2017
VAIKUTTAVUUS-MITTARIT					
Opiskelijamäärät kaikki (vuosiopiskelija)	3 843	3 782	3 633	3 832	3 456
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	1 049	1 008	932	1 000	989
Ammatillisen lisäkoulutuksen tutkinnot	191	215	250	370	282
Aikuiskoulutuksessa suoritettut osatutkinnot	169	155	197	110	196
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	70,9 %	70,7 %	69,3 %	73,0 %	67,0 %
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (TK)	9,5 %	8,5 %	7,5 %	10,0 %	8,6 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	12,1 %	14,4 %	17,1 %	10,0 %	14,7 %
HOJKS-opiskelijoiden läpäisyaste	55,0 %	70,6 %	64,2 %	66,0 %	58,1 %
Asiakaspalaute: OPIX – tulo	4,0/72%	4,0/66%	3,9/74%	4,1/75%	3,8/58%
Asiakaspalaute: OPIX – olo	3,7/59%	3,8/59%	3,7/74%	4,8/75%	3,7/72%
Asiakaspalaute: OPIX – päättö	3,8/73%	3,8/77%	3,7/71%	3,8/75%	3,8/62%
Asiakaspalaute: AIPAL - hakeutuminen	3,9	4,3	4,2	4,1	4,2
Asiakaspalaute: AIPAL - tutkinnon suorittaminen	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: AIPAL - tarvittavan ammattitaidon hankkiminen	3,9	4,1	4,2	4,1	4,0
Asiakaspalaute: OPAL	–	4,0	4,1	4,1	4,2
Työelämän tyytyväisyys koulutuksiin ja palveluihin (1-4)	–	–	3,3	3,4	3,4
VAIKUTTAVUUS-TUNNUSLUVUT					
Tulosindeksi, sijoittuminen A1-sarjassa	1 021/14.	1 059/7.	1 059/4.	–	1 078/4.
TR1: Läpäisyty, työllinen	51,4 %	52,6 %	53,1 %	–	51,7 %
TR2: Läpäisyty, jatko-opiskelija	3,6 %	3,90 %	3,8 %	–	3,9 %
TR3: Läpäisyty, ei työllinen, ei jatko-opiskelija	18,8 %	19,60 %	21,8 %	–	23,9 %
TR4: Ei läpäisyty, työllinen tai jatko-opiskelija	20,3 %	12,40 %	10,8 %	–	10,6 %
TR5: Keskeyttänyt, ei työllinen eikä jatko-opiskelija	5,9 %	11,60 %	10,4 %	–	9,8 %
RESURSSIT JA TALOUS -MITTARIT					
Järjestämisluvan käyttöaste	98,4 %	100,0 %	99,9 %	101,0 %	96,5 %
Vuosikate/vuosiopiskelija	1 173	812	1 005	173	656
Tilikauden tulos/henkilötyövuosi	2 673	-937	1 331	-4 565	-1 038
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	96/3,4M€	92/1,5M€	75/2,0M€	80/2,5M€	65/3,0M€
Toimintatuotot/-kulut	111,8 %	108,5 %	110,7 %	102,6 %	107,4 %
Poistot toimintatuotoista	6,8 %	6,9 %	7,0 %	7,8 %	7,5 %
Poistot vuosikatteesta	68,1 %	103,6 %	77,6 %	417,7 %	88,7 %
Suhteellinen velkaantumisaste	46,5 %	49,4 %	56,2 %	59,8 %	56,1 %
Omavaraisuusaste	57,9 %	57,4 %	55,8 %	50,0 %	58,3 %
Kassan riittävyys, pv	39,5	15,1	41,1	30,8	31,6
Lainan määrä, 1 000 €	14 800	15 600	18 300	21 100	15 900
Henkilötyövuodet	538	521	480	460	440

Näkökulma/Mittari	2014	2015	2016	2017	2017
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Läpäisyaste (pt)	68,7 %	66,3 %	63,0 %	72,0 %	65,9 %
Opiskelijoiden eroaminen (pt)	9,2 %	8,9 %	8,9 %	8,0 %	10,0 %
Opiskelijoiden neg. erot (pt)	3,8 %	4,0 %	4,3 %	3,5 %	5,2 %
Yhteishaun 1. sijaiset hakijat/aloituspaikat	1,05	1,12	1,2	1,2	1,0
Opetustilojen käyttöaste**	25,3 %	30,0 %	24,3 %	35,0 %	28,0 %
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Opiskelijatyöpäivät	730 082	718 596	690 219	728 000	656 573
–Yksikköhinta	504 260	502 740	483 915	500 000	467 226
–Amm.lisäkoulutus	35 388	37 240	37 851	39 000	37 438
–Oppisopimus	73 910	76 475	77 995	82 000	73 530
–Vapaa sivistystyö	41 410	40 430	35 950	36 000	32 065
–Työvoimakoulutus	32 341	32 900	27 702	40 000	21 679
–Muut	42 773	28 811	26 806	31 000	24 635
HOJKS-opiskelijat koko opiskelijamäärästä	15,3 %	17,7 %	19,7 %	15,0 %	20,3 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	20,5/71,94%	20,9/69,9%	47,5 %	21,6/72%	*)
- Työn kehittävyys	3,37	3,40	–	3,55	–
- Esimiestyö	3,49	3,53	–	3,50	–
- Ergonomia	3,53	3,59	–	3,70	–
- Optimaalinen kuormitus	3,19	3,29	–	3,40	–
- Hyvä työkyky	3,86	3,96	–	4,05	–
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,10	3,15	–	3,40	–
Henkilöstön sairauspoissaolot kpv (ope/muut)	6,1/17,2	9,1/14,9	9,3/18,7	8,0/12,0	11,4/15,0
Opettajien kelpoisuusmittari (tulosrah./kaikki)	76,5%/82,7%	77,9%/89%	85,5%/90,1%	87%/84%	89,6%/89,3 %
Henkilöstön kehittämismittari	4,30 %	4,10 %	4,50 %	6,50 %	4,60 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	5/3	5/3	5/2	5/5	5/3
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi (ope/muut)	6,04/4,57	6,04/4,46	6,1/4,4	6,0/4,3	6,1/4,4
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	0,01 %	0,02 %	0,01 %	2,50 %	0,01 %
Työtaturmien määrä/kalenteripäivät	6/52	7/191	7/507	0/0	9/175

*) Henkilöstökyselyä ei tehty vuonna 2017

**) Opetustilojen käyttöaste on suuntaa antava ja painottuu luokkatilojen käyttöasteeseen. Erilaisten työsalien yms. käyttöastetta ei pystytty tarkasti laskemaan, koska kaikkia tiloja ei varata erikseen ryhmien käyttöön.

6 TALOUSARVION TOTEUTUMINEN TULOSALUEITTAIN

6.1 Konsernipalvelut

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa yhtymäkokonaisuuden tuloksellista toimintaa ja tuottaa sisäisille ja ulkoisille asiakkaille ajantasaisia, laadukkaita ja kustannuksiltaan edullisia palveluja. Luottamushenkilö- ja hallintopalvelut muodostavat koulutuksen järjestäjätason tehtäväkokonaisuuden, joka vastaa perussopimuksen, koulutuksen järjestämisluvan ja lainsäädännön mukaisesti koulutusyhtymälle annettujen tavoitteiden saavuttamisesta ja resurssien kohdentamisesta tulosyksiköiden käyttöön. Yhteisiä palveluja kehitetään ulkoisten ja sisäisten asiakkuuksien näkökulmasta.

Konsernipalveluiden tulosalue muodostuu seuraavista päätoiminnoista:

- Johtamispalvelut (luottamushenkilöhallinto ja sisäinen johtaminen)
- Hallintopalvelut (yhtymän toimisto, laatu, tilastointi, opiskelijahallinto, markkinointi ja viestintä, hanke- ja aluevaikutuspalvelut)
- Talouspalvelut (taloushallinto, kirjanpito, maksuliikenne, ostolaskut, laskutus, hankinnat)
- Henkilöstöpalvelut (henkilöstöhallinto, palkanlaskenta, työsuhteasiat)
- IT-palvelut
- Kiinteistöpalvelut (kiinteistöjen kunnossapito ja rakentaminen)
- Ruokapalvelut
- Käyttöomaisuuden hallinta (omaisuuden rahoitus ja hallinta)
- Työsuojelu

ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Tavoitteet	Toimenpiteet
Hallintosäännön uudistaminen	Hallintosääntö uudistettiin kevään 2017 aikana yhtymähallituksen nimeämässä työryhmässä vastaamaan uudistuneen kuntalain säädöksiä sekä vuoden 2018 alusta uudistuvaa koulutusyhtymän organisaatiota. Organisaatiouudistus ja uudistettu hallintosääntö vahvistettiin yhtymävaltuustossa 20.4.2017.
Tilojen käytön tehostaminen.	Kevään aikana on toiminut hallituksen asettama tilastrategiatyöryhmä, joka on tehnyt suunnitelmaa toimenpide-ehdotuksineen koulutusyhtymän kiinteistöjen osalta. Erilliset työryhmät ovat valmistelleet Kälviän toimipaikkaa, Terveystien kiinteistöä sekä tietotekniikan koulutusalan tilaratkaisuja. Tilastrategiatyöryhmän raportti käsiteltiin yhtymähallituksessa ja vietiin tiedoksi valtuustolle. Metallin opetustilojen on uudistettu vaiheittain vuoden aikana ja uudet tilat otettiin käyttöön marraskuussa. IT- ja tietotekniikan tiloja sekä tietoverkkoja on uudistettu syksyn aikana. Sähköön oppimisympäristön tilojen suunnittelu on käynnistynyt. Peruskorjaukset ja uudistukset mahdollistavat opetuksen tehokkaampaa tilojen käyttöä Torkinmäen Kampusalueella. Hyvinvointikampuksella amk:n vuokrasopimus päättyi syksyllä. Osa tiloista vuokrattiin Soitelle joulukuussa.

Sisäilmatyöryhmän toiminnan kehittäminen	Sisäilmatyöryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti ja kiinteistöjen sisäilmasta on tehty muutamia selvityksiä vuoden aikana. Ilmanvaihtoon ja lämmitykseen liittyviä toimenpiteitä on tehty myös käyttäjäpalautteiden perusteella, joilla on pyritty parantamaan sisäilman laatua.
Ruokapalveluiden keskittäminen opetuksen- ja henkilöstön tarpeisiin	Hyvinvointikampuksen keittiötoiminta siirtyi omaksi toiminnaksi syksystä 2017. HotRaCa-alan opettajien kanssa on lisätty yhteistyötä, toteutettu mm "peruna tähtiroolissa" tapahtuma, sekä aloitettu leipomoalan opiskelijoiden työskentely keskuskeittiöllä. Opetuksen kanssa yhteistyössä toteutettu tilaisuuksia, Innostuksen aamupäivä, Suomi 100 juhlat sekä Jouluatelierit. Opiskelijoita on lisäksi ollut työssäoppimisjaksoilla keittiöillä. Närvilänkadun ruokailuvalvontajärjestelmä on otettu käyttöön elokuussa ja käyttöönoton laajentamista talonpojankadulle on suunniteltu.

KONSERNIPALVELUJEN MITTARIT

KONSERNIPALVELUT	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut
Näkökulma/Mittari	2014	2015	2016	2017	2017
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	-	-	-	-	8/1,1M€
Henkilötyövuodet	122	119	111	100	105
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Opetustilojen käyttöaste**	25,3 %	30,0 %	24,3 %	35,0 %	28,0 %
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Yhteiset palvelut/toimintatuotot yhteensä					
(sis.hallintopalvelut ja IT-palvelut)	7,2 %	6,9 %	6,2 %	7,7 %	5,5 %
Kiinteistökustannukset/toimintatuotot yhteensä					
(sis. Kiinteistöjen ylläpito ja poistot, vuokratulot)	15,0 %	17,3 %	17,0 %	21,5 %	18,4 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	20,56/62,5%	20,9/71,1%	56,6 %	21,6/72%	*)
- Työn kehittävyys	3,29	3,41	-	3,55	-
- Esimiestyö	3,49	3,50	-	3,50	-
- Ergonomia	3,23	3,34	-	3,70	-
- Optimaalinen kuormitus	3,56	3,58	-	3,40	-
- Hyvä työkyky	3,91	3,94	-	4,05	-
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,08	3,16	-	3,40	-
Henkilöstön sairauspoissaolot kp/hlö	16,9	15,4	19,4	10	15
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi	1,4	2	2	5	3
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi	4,4	4,2	4,0	4,4	4,1
Työtapaturmien määrä/päivät	3/23	0/1	0/0	0/0	1/18

*)Henkilöstökyselyä ei tehty vuonna 2017

**) Opetustilojen käyttöaste on suuntaa antava ja painottuu luokkatilojen käyttöasteeseen. Erilaisten työsalien yms. käyttöastetta ei pystytä tarkasti laskemaan, koska kaikkia tiloja ei varata erikseen ryhmien käyttöön.

KONSERNIPALVELUJEN KÄYTTÖTALouden KEHITYS

Tuloslaskelmat (sisäinen/ulkoinen)

Talouden kehitys (€)	TP-2016	TA-2017	TP-2017	TP-%	TA-%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 345 866	11 627 700	11 503 361,77	-6,8	-1,1
Maksutuotot	0	0	0,00		
Tuet ja avustukset	41 379	34 000	103 454,91	150,0	204,3
Muut tuotot	702 854	659 200	794 780,19	13,1	20,6
Toimintatuotot yhteensä	13 090 099	12 320 900	12 401 596,87	-5,3	0,7
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-4 633 140	-4 466 100	-4 285 499,07	-7,5	-4,0
Palvelujen ostot	-3 397 171	-3 344 300	-3 109 066,70	-8,5	-7,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 362 246	-2 189 300	-2 456 055,74	4,0	12,2
Muut kulut	-859 499	-691 000	-718 085,30	-16,5	3,9
Toimintakulut yhteensä	-11 252 054	-10 690 700	-10 568 706,81	-6,1	-1,1
Toimintakate	1 838 044	1 630 200	1 832 890,06	-0,3	12,4
Rahoituskulut netto	-29 490	-28 000	-28 914,35	-2,0	3,3
Vuosikate	1 808 554	1 602 200	1 803 975,71	-0,3	12,6
Suunnitelmapoistot	-2 297 282	-2 382 100	-2 298 020,85	0,0	-3,5
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0,00		
Tilikauden tulos (sitova määräraha)	-488 728	-779 900	-494 045,14	1,1	-36,7
Poistoeron muutos	257 295	329 600	257 295,06	0,0	-21,9
Varausten muutos	0	0	0,00		0,0
Rahastojen muutos	0	161 000	169 682,85		0,0
Yli-/alijäämä	-231 433	-289 300,00	-67 067,23	-71,0	-76,8

Konsernipalvelujen tuloslaskelmaan sisältyvät hallinto- ja IT-palvelut, kiinteistö- ja ruokapalvelut sekä käyttöomaisuus ja rahoitus.

Konsernipalvelujen tuloslaskelmaan sisältyvät kokonaisuudessaan koulutusyhtymän kiinteistöjen poistot, jotka kohdennetaan sisäisesti toiminnoille sisäisillä vuokrilla.

Konsernipalvelujen talous toteutui talousarvion mukaisesti. Edellisvuoteen verrattuna toimintakulut ovat vähentyneet n. 0,7 milj. euroa (-6,1 %).

KONSERNIPALVELUJEN TULOSLASKELMAT YKSIKÖITTÄIN (sisäinen/ulkoinen)

Tuloslaskelmat yksiköittäin	TP-2016	TA-2017	TP-2017	TP-%	TA %
Yhtymäpalvelut					
Toimintatuotot	3 386 890,0	2 603 500	2 944 897	-13,1	13,1
Toimintakulut	-3 312 261,0	-2 872 500	-3 227 555	-2,6	12,4
Rahoituskulut	-17 679,0	-16 700	-17 557	-0,7	5,1
Vuosikate	56 950,0	-285 700	-300 216	-627,2	5,1
Poistot	-174 996,0	-164 900	-176 270	0,7	6,9
Tilikauden tulos	-118 046,0	-450 600	-476 486	303,6	5,7
Tilinpäätöserät	5 142,0	166 000	174 825	3299,9	5,3
Tilikauden ylijäämä	-112 904,0	-284 600	-301 661	167,2	6,0
Kiinteistö- ja ruokahuoltopalvelut					
Toimintatuotot	9 703 208,0	9 717 400	9 456 700	-2,5	-2,7
Toimintakulut	-7 939 793,0	-7 818 200	-7 341 152	-7,5	-6,1
Rahoituskulut	-11 811,0	-11 300	-11 357	-3,8	0,0
Vuosikate	1 751 605,0	1 887 900	2 104 191	20,1	11,5
Poistot	-2 122 286,0	-2 217 200	-2 121 750	0,0	-4,3
Tilikauden tulos	-370 682,0	-329 300	-17 559	-95,3	-94,7
Tilinpäätöserät	252 153,0	324 600	252 153	0,0	-22,3
Tilikauden ylijäämä	-118 529,0	-4 700	234 594	-297,9	-5 091,4
YHTEENSÄ					
Toimintatuotot	13 090 098	12 320 900	12 401 597	-5,3	0,7
Toimintakulut	-11 252 054	-10 690 700	-10 568 707	-6,1	-1,1
Rahoituskulut	-29 490	-28 000	-28 914	-2,0	3,3
Vuosikate	1 808 554	1 602 200	1 803 976	-0,3	12,6
Poistot	-2 297 282	-2 382 100	-2 298 020	0,0	-3,5
Tilikauden tulos	-488 728	-779 900	-494 045	1,1	-36,7
Tilinpäätöserät	257 295	490 600	426 978	65,9	-13,0
Tilikauden ylijäämä	-231 433	-289 300	-67 067	-71,0	-76,8

6.2 Keski-Pohjanmaan ammattiopisto

Ammattiopiston tilikauden tulos oli 98.768 euroa negatiivinen ja alijäämäinen -73.368 euroa. Taloustilanne kehittyi syksyn aikana parempaan suuntaan ja tilikauden tulos oli talousarvioon verrattuna positiivisempi. Tulosta paransi vielä vuonna 2017 saatu 757.700 euron tulosrahoitus, jota ei ole huomioitu talousarviossa. Lukuvuoden 2017-2018 suunnittelussa oli vielä huomioitava vuoden 2017 ammatillisen koulutuksen leikkaukset. Toimintatuotot ovat vuonna 2017 olleet 21,2 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 23,9 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat n. 2,7 milj. euroa (-11 %). Toimintakulut ovat vuonna 2017 olleet 19,7 milj. euroa, kun edellisvuonna ne olivat 21,7 milj. euroa. Toimintakulut ovat laskeneet 2,0 milj. euroa (-9,2 %). Ammattiopistossa henkilötövuodet laskivat 33 henkilötövuodella vuoteen 2016 verrattuna. Se on näkynyt väistämättä kaikkien henkilöstöryhmien työresurssin vähenemisenä.

Tuloksista tärkein on kuitenkin toimintavuoden (2017) aikana ammattiopistosta ammatilliseen perustutkintoon valmistuneet nuoret, joita oli yhteensä 655 opiskelijaa 26 eri tutkintoon. Heistä toukokuussa ammattiin valmistui 330. Ammatilliseen koulutukseen valmistavan koulutuksen, Valman todistuksen sai 53 henkilöä. Lukuvuoden aikana eri jaksojen päättyessä valmistuu enemmän kuin toukokuun lopussa.

Opiskelijamäärä ammattiopistossa on laskenut 47 vuosiopiskelijalla edellisvuoteen verrattuna. Opiskelijamäärän laskuun on vaikuttanut heikko vetovoima joihinkin tutkintoihin, osaamisperusteisuuden toteuttaminen, yksilölliset opinpolut, jotka mahdollistavat yhä useamman valmistumisen kolmea vuotta lyhyemmässä ajassa ja läpäisyasteen hyvä tulos.

Opintopolun kautta toteutuneessa yhteishaussa oli 717 aloituspaikkaa 23 eri perustutkintoon. Ensisijaisia hakijoita oli haun päätyttyä yhteensä 738 ja vetovoimaluvuksi muodostui näin 1,03. Vuosi sitten ensisijaisia hakijoita oli 40 enemmän. Vetovoimakertoimella tarkasteltuna suosituimmat koulutukset olivat autoalan perustutkinto (2,56), talotekniikan perustutkinto (2,00), hiusalan perustutkinto (1,83), maatalousalan perustutkinto, eläintenhoitaja (1,75) ja media-alan perustutkinto (1,69). Vähiten suosittuja koulutuksia olivat hevostalouden perustutkinto, Kaustinen (0,36), hotelli-, ravintola- ja cateringalan perustutkinto (0,44), elintarvikealan perustutkinto (0,50), hevostalouden perustutkinto, Perho (0,50) ja pintakäsittelyalan perustutkinto (0,56).

Erillishaut ja lisähaku heinä- ja syyskuun aikana toteutettiin 7 eri perustutkintoon. Ammatilliset opinnot aloitti elokuussa 713 uutta opiskelijaa ja Ammatilliseen koulutukseen valmistavassa koulutuksessa, Valmassa 52 opiskelijaa. Erityisopiskelijoiden määrä on pysynyt samana. Syyskuussa heitä oli yhteensä 440. Vuosi sitten vastaava luku oli 437.

Ammattiopiston toimipaikoissa on järjestetty yhteisöllisiä tapahtumia: mm. Ammattikampuksella liikenneturvallisuuspäivä ja Hyvinvointimessut, Hyvinvointikampuksella kansallinen lähihoitajapäivä, Kannuksen toimipaikassa Talvikarnevaalit ja ja Perhon toimipaikassa Elojuhlat. Uusille opiskelijoille on järjestetty ryhmäytymistilaisuudet ja heidän huoltajilleen Kotiväenillat. Henkilöstölle on järjestetty yhteisiä infotilaisuuksia, jotka on lähetetty kaikkiin toimipaikkoihin verkossa. Helmikuussa ja elokuussa on järjestetty henkilöstön yhteiset kehittämispäivät, joissa on perehdytty ammatillisen koulutuksen lakeihin ja muutoksen tekemiseen. Toimialoittain toteutettiin tyhy-päivä huhtikuussa. Valtioneuvosto hyväksyi Suomi 100 – tekoja hankkeen juhluvuoden ohjelmaan. Tavoitteena oli tehdä opiskelijaryhmittäin hyviä tekoja lähiympäristölle ja toteuttaa henkilöstön TET-päiviä, joissa rakennetaan työelämäkumppanuutta ja kerrotaan ammatillisen koulutuksen reformista. Ryhmien ja henkilöstön osallistuminen jäi vähäiseksi, mutta toteutuneet tapahtumat olivat erinomaisia. Itsenäisyypäivän aattona juhlimme Kampushallissa ja luonnonvara-alan toimipaikoissa Suomen 100 v- juhlia.

Järjestimme valtakunnalliset asuntolaohjaajapäivät yhdessä Saku ry:n kanssa Kokkolassa 15.-16.6. teemalla monikulttuurinen asuntolatoiminta.

Taitaja semifinaaliin osallistui tammikuussa 29 opiskelijaa 14 lajiin. Heistä peräti 16 selviytyi Taitaja-finaaliin. Ammattiopiston opiskelijat menestyivät erinomaisesti Helsingissä järjestetyissä Taitaja2016 – ammattitaidon SM-kilpailuissa saavuttamalla yhteensä 5 mitalia, joista kultamitalin voitti laborantti-lajissa Sini Kivioja. Hopeaa sai Valtteri Hakala kuljetuslogistiikka- ja Ilona Jahkola eläintenhoitolajissa. Pronssimitalit nappasivat Markus Poutanen tietojenkäsittely- ja Selina Saimala eläintenhoitolajissa. Mitalistisijoitusten lisäksi neljänneksi sijoittui Jonas Händelin verkkosivujen tuottaminen ja Jani Haasala laborantti-lajissa. Viidennen sijan saivat Iina Leponiemi hevostenhoito- ja Matias Kangastie automaatioasennus- ja Miika Lauri autonomiasennus-

jissa. Sampo Aho ja Topias Pajukangas olivat mekatroniikka-parilajissa viidensii. Ossi Pöyhtäri tuli sähköasennuslajissa kuudenneksi. Helinä Hiltula oli huonekalupuuseppälajissa seitsemäs. Johannes Karppinen sijoittui asiakaspalvelu ja myynti – lajissa kahdeksanneksi.

Kuopion Sakustars -kulttuuritapahtumassa musiikkilajeihin osallistui vain 3 opiskelijaa, mutta Kpedun SakuS-tars2018-tiimi oli oppimassa kisajärjestelyitä 20 hengen ryhmän voimin vuoden 2018 tapahtumaa varten.

Valtakunnallisessa Ammatikka - kilpailuissa opiskelijamme menestyivät erinomaisesti. Kaksoisveljet Jonas ja Johan Händelin olivat valtakunnallisesti parhaat. Lisäksi lähihoitajaopiskelija Miia-Leena Pajukangas voitti oman sarjan ja Jiaming Tian sekä Sini Kivioja sijoituivat sarjoissaan kolmansiksi.

Ammattiopisto valitsi vuoden työssäoppimispaikaksi Kokkolassa toimivan Studio Anne's –mittatilaus- ja korjausompelimon. Olimme mukana ProAgria valitsemassa vuoden luonnonvara-alan työssäoppimispaikan loh-jalalaisen Kivojan lammastilan palkitsemisessa.

Laadunhallinnan osalta mainittakoon Kansallisen arviointineuvoston (Karvi) ohjelman mukaisesti Talotekniikan perustutkinnon itsearviointiin osallistuminen yhdessä opiskelijoiden ja työelämäkumppaneiden kanssa. Saimme myös palautteet osaamisperusteisuuden itsearvioinnista. Opiskelijapalautekyselyt on toteutettu valmistuville, 2 vuoden opiskelijoille ja aloittaville opiskelijoille. Johdon ja opiskelijaryhmien väliset tapaamiset järjestettiin toimialoittain ja –paikoittain keväällä. Keskustelun perusteella kirjattiin parantamiskohteita.

Helmikuussa osallistuttiin ensimmäiseen EduJob-messuun Kampushallilla. Syksyllä opinto-ohjaajat ovat tiedottaneet peruskoulun opinto-ohjaajille, opiskelijoille ja huoltajille ammattiopiston koulutustarjonnasta, uusien lakien mukaisista tutkinnoista ja koulutuksen toteuttamisesta. Marraskuun Avaa ovi ammatiin – tapahtuma keräsi Kampushalliin alueen kaikki 9-luokkalaiset.

Toimintavuoden aikana on uudistettu oppimisympäristöjä. Nuorten ja aikuisten kone- ja metallialan yhteinen oppimisympäristö valmistui joulukuussa Talonpojankatu 6:een. Rakennuskluusterin oppimisympäristöjen suunnittelu yhdessä toimijoiden, työelämän ja kiinteistöpalveluiden kanssa saatiin valmiiksi. Opiskelijatyönä aloitettiin varastorakennuksen rakentaminen entisen nuorten metalliosaston pihalle. Nuorten datanomi- ja ict-asentajien muuttoa varten tehtiin Talonpojankatu 6:ssa sisäisiä järjestelyitä. Simulaatiopedagogiikan kehittämistä ja laitehankintoja valmisteltiin kuljetus- ja metallialoille. Avoin oppimisympäristö valmistui Närvilänkadulle. Luonnonvara-alalla käynnistettiin yrityspedagogiikkaan perustuva toimintamalli. Hyvinvointikam-puksella ammattikorkeakoulun siirtyminen Torkinmäen kampukselle aiheutti tarvetta tilasuunnittelun käynnistämiseksi.

Kaiken kaikkiaan elokuusta lähtien olemme tehneet tiivistä yhteistyötä aikuiskoulutuksen päälliköiden ja alojen kanssa. Valmistautuminen organisaatiouudistukseen ja ammatillisen koulutuksen reformin toimeenpanoon on ollut aktiivista. Olemme olleet kumppaneidan useissa eri valtiovastuushankkeissa yhdessä eri koulutuksen järjestäjien kanssa, joiden tavoitteena on ollut kehittää ja käynnistää osaamisperusteista ja työelämälähtöistä ammatillista koulutusta.

Toukokuun lopussa ilmestynyt ammattiopiston lukuvuoden 2016-2017 vuosikertomus kertoo sanoin ja kuvin perustehtävästämme nuorten opiskelijoiden ammatillisesta kasvusta ja osaamisen kehittymisestä. Henkilös-tölle, työelämäkumppaneille ja verkostoyhteistyökumppaneille esitän lämpimät kiitokseni kuluneesta vuo-desta. Uuden vuoden yö 2018 kääntää uuden lehden ammatillisen koulutuksen areenalle. Toki siirtymäsäädös-ten myötä toimeenpano etenee pienin ja isoin harppauksin koko vuoden 2018 ajan!

Sirkku Purontaus

rehtori

6.2.1 Valmentava koulutus

Ammatilliseen peruskoulutukseen valmentava koulutus on laajuudeltaan 60 osaamispistettä ja koulutus muodostuu yhdestä pakollisesta sekä valinnaisista ja vapaasti valittavista koulutuksen osista. Opiskelija voi suunnitella opintonsa joustavasti henkilökohtaisen opiskelusuunnitelman mukaisesti. Tavoitteena on edistää opiskelijan urasuunnittelua, oppimisvalmiuksia, toimintakykyä, itsenäistä selviytymistä, hyvinvointia ja osallistumismahdollisuuksia. Yhdessä Kokkolan kaupungin perusopetuksen lisäopetuksen (10.luokka) kanssa, voi opiskelija korottaa perusopetuksen arvosanoja.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Opintotarjonnan laajentaminen	Valma-koulutuksen monipuolistamiseksi on suunniteltu ja toteutettu ammatillisia työpajoja (puu sekä tekstiili- ja vaatetusosalalla). Opiskelijat ovat suorittaneet yhteisiä tutkinnon osia ns. yto-opintoja verkkokursseina enemmän kuin aikaisempina vuosina.
Opetuksen kehittäminen	Opiskelijoille on laadittu yksilöllisiä polkuja omia valintojen perusteella tarpeiden mukaisesti aiempaa enemmän. Perusopetuksen arvosanojen korottaminen on toteutunut yhteistyössä Kokkolan kaupungin kanssa. Toukokuussa 44 opiskelijaa sai todistuksen valmentavasta koulutuksesta eli 30-60 osaamispistettä tai enemmän. 9 opiskelijaa jäi alle 30 osaamispisteen ja sai todistuksen suoritetuista opinnoista. Elokuussa alkaneessa Valma –koulutuksessa aloitti kaksi maahanmuuttajataustaista ryhmää. Ryhmäjako tehtiin opiskelutaitojen ja kielitaitotason mukaan uudella tavalla.
Koulutuksen markkinoinnin ja hakuprosessin kehittäminen	Työnjakoa on selkeytetty Hakijapalveluiden kanssa. Peruskoulujen oppilaanohjaajat käyttivät enemmän Valma-koulutusta jatko-ohjaukseen ja peruskouluista tehtiin aikaisempia vuosia enemmän tutustumiskäyntejä Valma-koulutukseen. Valma- haun tulohaastattelut siirrettiin elokuulle. Koulutukseen haki varsinaisessa haussa 104 hakijaa sekä lisähaussa syyskuun loppuun mennessä 15 hakijaa ja lisäksi perustutkinnoista siirtyi kaksi opiskelijaa. Yhteensä 121 opiskelijaa. Koulutuksessa opiskelee syyskuun loppuun mennessä 52 opiskelijaa.

6.2.2. Nuorten koulutusta tukevat toiminnot ja yhteistyön osa-alueet

Opinto-ohjaus

Opinto-ohjausta tehdään koko ammatillisen peruskoulutuksen aikana. Ohjausta järjestetään opintoihin liittyvänä, henkilökohtaisena ja ryhmäohjauksena. Opiskelija saa opinto-ohjausta opiskelunsa tueksi ja valintojen tekemiseen, jotta hän kykenee suunnittelemaan opiskelunsa sisällön ja rakenteen omien voimavarojensa mukaisesti. Ohjaus opintojen loppuvaiheessa edistää ja tukee opiskelijoiden työllistymistä ja jatko-opintoihin pääsemisestä.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Sujuvien amk-väylien suunnittelu ja toteutus	Väyläopintoja on markkinoitu opiskelijoille ja alueen opoille aktiivisesti. Niitä on tehnyt 28 opiskelijaa, joista 7 insinööriopintojen valmennuskursseille osallistuneita. Opiskelijoilta on kerätty palautetta jatkokehittämistä varten. Jatkoväylä hankkeessa on osallistuttu jatkoväyläseminaareihin Helsingissä ja Joensuussa. Alueellista Väyläopintojen suunnittelua on tehty yhdessä Jedun ja Centrian kanssa. Luonnonvara-ala suunnitteli väyläopintoja yhteistyössä Oulun amk:n kanssa. Haaga-Helian kouluttajat pitivät opettajille ja opoille ohjaustaitopajan syyskuussa. Valmentavan ruotsin kielen toteuttamista tehtiin NOPSA-hankkeen kanssa. Välitettiin Centrian ac-info väyläopinnoista opiskelijoille auditoriossa. Määriteltiin yhteistyössä YTO-päällikön kanssa, mitkä YTO-tutkinnon osat/osa-alueet voi korvata jatkoväylän verkkokursseilla.
Opojen digisosaamisen vahvistaminen ja digitaalisten ohjaustyökalujen käyttöönotto	Opoilla on käytössä O365, jossa yhteiset jaettavat kansiot käytössä. AMOSAA ja KOSKI-palveluihin sekä digiohjauksen menetelmiin on tutustuttu. Hakijapalveluissa käytössä chat-palvelu. Pilotoitu chatiä, WhatsApp ja Notebookia ohjauksessa. Ohjauskeskusteluja toteutetaan myös Skypen kautta. Opot ovat olleet mukana ns. sora-video teossa, jota käytetään markkinoinnin ja informoinnin tukena.
Ammatillisen koulutuksen esittelyn laajentaminen	Opot ovat olleet mukana Taitaja9-kilpailun toteutuksessa ja markkinoinnissa yläkouluihin. 8-luokkien infot on toteutettu alueen peruskouluissa. Annettiin kirjallinen palaute Edu+Job-messuista järjestäjille. Ammatillisen koulutuksen markkinointia on laajennettu myös lukioihin ja mm. OTE-hankkeen tilaisuuksissa (osatyökykyisille tie työelämään). Avaa ovi ammattiin-päivässä opot vastasivat koordinoinnista ja peruskoululaisten ohjelmasta ja kierrättämisessä. Vierailijoille /tutustujille / ohjaavassa koulutuksessa oleville on esitelty ammatillista koulutusta aktiivisesti. Perusopetuksen opoista TET- jaksolle ammattiopistoon osallistui 5 Kasen opoa.

6.2.3 Opiskeluhoito

Opiskeluhoitolla tarkoitetaan opiskelijan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa. Opiskelijahuollon avulla ehkäistään ja tunnistetaan oppimisen esteitä, oppimisvaikeuksia sekä muita ongelmia riittävän ajoissa sekä puututaan niihin. Tavoitteena on luoda terve oppimis- ja työympäristö, suojata mielenterveyttä, ehkäistä syrjäytymistä sekä edistää työyhteisön hyvinvointia. Opiskelijahuolto kuuluu kaikille koulutusyhtymässä työskenteleville ja sitä toteutetaan yhteistyössä kotien kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Opiskelijan vaikuttamisen ja vaikutusmahdollisuuksien parantaminen ja kehittäminen	<p>Opiskelijakunta- ja tutortoiminnan oppaat on päivitetty. Opiskelijayhdistys Keko ry:n toiminnan vuosikello on päivitetty. Opiskelijat tekivät videon tutor- ja opiskelijakuntatoiminnasta. Jokaiseen toimipaikkaan on perustettu opiskelijakunta, jolla on oma ohjaaja. Jokaisesta toimipaikasta on valittu opiskelijakunnan edustaja opiskelijayhdistys Kekoon. Opiskelijakuntatoimintaa on edistetty mm. Laatomalla opiskelijakuntien parantamisehdotuksia johdolle ja järjestämällä hyvinvointitoimintaa. Opiskelijaedustajat ovat osallistuneet Kannuksessa ja Kokkolassa järjestettyyn toisen asteen opiskelijoiden ja rehtoreiden osallisuustilaisuuteen. Ammattikampuksella on valittu opiskelijajäsen opiskeluhoitoryhmään. Luonnonvara-alalla opiskelijakunnan muistiot viedään alan johtotiimille ja johtotiimin muistio käydään läpi opiskelijakunnassa. Opiskelijoiden edustajat nimettiin Kokkolan nuorisovaltuustoon. Opiskelijakunta osallistui SakuSports tapahtumaan muiden opiskelijoiden kanssa. Opiskelijoille on järjestetty Tutor- ja Verso-koulutuksia. Perhosta osallistuttu Nuotta-valmennukseen.</p> <p>Vapaa-aikaa koskevalla kyselyllä on kartoitettu toiveita vapaa-aikatoiminnan kehittämiseksi. Hevoset Kaivarissa tapahtumaan opiskelijakunta keräsi omat matkarahat. Opiskelijat saivat päättää päättäjäpäivän toimipaikoittain (31.5.-2.6) Opiskelijakunta järjesti tempauksia ja yhteisiä harastuksia. Hyvinvointikampuksella on opiskelijakunnan esityksestä hankittu pelivälineitä. Kannuksessa on järjestetty asuntolavartteja ja opiskelijat ovat vaikuttaneet ruokailun sisältöön. Kaustisella on toteutettu ilta-palakerho. Kekon edustaja Kia Lepistö piti valtakunnallisessa Kehtokoulutuksen päättöseminaarissa Oulussa puheenvuoron opiskelijan osallisuudesta ja vaikutusmahdollisuuksista. Paikalla oli myös OKM: ja OPH:n edustus. Opiskelijakunnan puheenjohtaja Eemeli Valli oli itsenäisyyspäivän juhlassa presidentin linnassa.</p>
Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttaminen ja sen kehittäminen	<p>Vuoden aikana on panostettu monialaisten asiantuntijaryhmien toiminnan kehittämiseen. Kuraattoripalvelut siirtyivät myös Kokkolassa kaupungin vastuulle vuoden 2017 alusta. Kuraattoritoiminnan käytänteitä on kehitetty yhdessä. Pohjanmaan ja Kpedun kuraattorikokous on järjestetty ammattikampuksella. Opiskelijahuollon edustajat ovat osallistuneet Lape-tilaisuuksiin. Toteutettu "Meillä on tapana"-teemakuukausia. Kuntavaalit järjestettiin Allianssin nuorisovaalien ohjeiden mukaan Ammattikampuksella. Toteutettu siivous- ja liikenneturvallisuus päiviä. Istutettu Suomi100 juhlapuut Kokkolan toimipaikoissa ja Kälviällä on järjestetty Suomi100 konsertti. Kaikki opiskeluhoitoryhmät ovat kokoontuneet säännöllisesti. Luonnonvara-alalla on tehostettu yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten ja kunnan sivistystoimen kanssa. Toimipaikoittain on järjestetty ryhmäytymistapahtumia ja opiskeluhoollon henkilöt esittelivät toimintaansa uusille opiskelijoille. KPV on tarjonnut ammatti- ja hyvinvointikampuksella ”höntsäilyvuoroja”. Liikkuva koulu - hakemus on saanut rahoituksen ja KpeduMoves-hanke on käynnistynyt. Opiskelijat ovat olleet mukana hyvinvointimessuilla, ammattishow:ssa ja Suomi 100-tapahtumassa sekä metsäalan tutumispäivillä alakoululaisille. Hoivamaatiloiminta toimipaikkojen välillä ja verkostoille käynnistyi. Saku Stars valmisteluihin osallistunut opiskelijoita ja henkilökuntaa.</p>

6.2.4 Erityisopetus

Erityisopetuksen järjestämisen lähtökohtana ovat lainsäädännön edellyttämät palvelut erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille. Jokaiselle erityistä tukea tarvitsevalle opiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma eli HOJKS, johon kirjataan tarvittavat tukitoimet ja menetelmät. Tukitoimien toteutumista seurataan myös Wilman kautta.

Tavoitteet	Toimenpiteet
HOJKS-prosessin kehittäminen	HOJKS:ien toteutumien kirjaaminen on tehostunut ja opettajien kirjaimisoikeuksia on parannettu. Erityisopettajat (ervat) ovat tehostaneet omissa toimipaikoikoissaan tiedottamista ja tuen organisointia. Digilaukka-hanke on kehittänyt top-ohjaamista. Helppi-paja toimintaa on kehitetty edelleen. Käytäntöjä on yhtenäistetty eri toimipaikoissa. Nuorten ja aikuisten erityisopettajat ovat osallistuneet erva-kokouksiin.
Henkilöstön erityispedagogisen osaaminen lisääminen.	Ammattikampuksella on järjestetty vastuuhjaajille HOJKS-pajoja. Helppi-pajat ovat tehostaneet toimintaansa kaikissa toimipaikoissa. Järjestetty erityisopetuskoulutusta ohjaavalle henkilöstölle Luovin ja Jamik:n kautta yhteensä kolme kertaa.
Erityisopiskelijoiden työssäoppimisen ja työllistymisen tukemisen kehittäminen.	Ammattikampuksella aloitti työnsä toinen etsivä nuorisotyöntekijä, jonka tehtävänä on tukea erityisopiskelijoiden työllistymistä. Maakunnan työllisyyden kehittämisen työryhmiin on osallistuttu. ESR:n Mix-hanke käynnistyi hankesuunnitelman mukaisesti, jonka yhtenä tavoitteena on kehittää työssäoppimista työpaikoille perustettavissa oppimissoluissa. Tehty yhteistyötä työkykykoordinaattorin kanssa.

6.2.5. Asuntolatoiminta

Asuntolatoiminnan tarkoituksena on tukea opiskelijan opintojen etenemistä ja ohjata häntä arjen taitojen oppimisessa ja hallinnassa. Asuntolapaikat ovat aina määräaikaista, yleensä lukuvuodeksi kerrallaan myönnettyjä. Viikonloppuisin asuntolassa asutaan vain erityisistä syistä saadulla luvalla. Asuminen on opiskelijalle maksutonta, mutta koulutuksen järjestäjä voi periä avainpantin asumisjakson ajaksi. Asuntolaohjaajat työskentelevät asuntolassa vastaten turvallisuutta, terveyttä, hyvinvointia ja opiskelukykyä edistävän asuntolatoiminnan toteutumisesta osana opiskeluhuoltoa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Asuntolatutor-toiminnan käynnistäminen	Asuntoloiden tutoreille on järjestetty koulutuspäiviä mm. harrastetutor- ja liikuntatutor sekä Verso - sovittelijakoulutusta. Asuntoloiden opiskelijat ovat toteuttaneet omia tapahtumiaan. Kaikista toimipaikoista on osallistuttu opiskelijoiden toivomaan Paint Ball tapahtumaan. Asuntolatutorit olivat järjestämässä asuntoloiden ryhmäytymistapahtumia.
Ymmärryksen lisääminen eri kulttuureista ja niissä ohjausosaamisen vahvistaminen	Keväällä suunniteltiin asuntola ohjauksen valtakunnallisia päiviä, jotka toteutuvat 15.-16.6.2017 Kokkolassa. Asuntolanohjaajien päivillä mukana oli eri kulttuurien edustajia ja luennoissa käsiteltiin monikulttuurisuutta. Osallistuttu maahanmuuttajien kanssa yhteisiin peli-iltoihin viikottain ammattikampuksella.
Yhteistyön lisääminen vastuuhjaajien ja huoltajien kanssa	Huoltajille tehtiin kysely, jossa kartoitetaan mm. optimaalista yhteydenottoa. Huoltajalomake on päivitetty. Asuntolaohjaajat ovat osallistuneet kotiväen iltoihin.

Nuorten koulutuksen mittarit ja tunnusluvut vuosille 2014-2017

NUORTEN KOULUTUS	Toteutunut 2014	Toteutunut 2015	Toteutunut 2016	Tavoite 2017	Toteutunut 2017
Näkökulma/Mittari					
VAIKUTTAVUUS-MITTARIT					
Opiskelijamäärät kaikki (vuosiopiskelija)	2 242	2 122	1 996	2 163	1 915
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	738	706	651	690	655
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	64,3 %	64,4 %	62,0 %	68,0 %	59,8 %
Valmistuneiden sijoittuminen jatko-opintoihin (TK)	12,0 %	11,4 %	10,9 %	13,0 %	11,4 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	12,4 %	15,3 %	18,1 %	14,0 %	14,9 %
HOJKS-opiskelijoiden läpäisyaste	54,5 %	71,3 %	63,1 %	73,0 %	61,4 %
Asiakaspalaute: OPIX – tulo	4,0/72%	4,0/66%	3,9/74%	4,1/75%	3,8/58%
Asiakaspalaute: OPIX – olo	3,7/59%	3,8/59%	3,7/74%	4,8/75%	3,7/72%
Asiakaspalaute: OPIX – päättö	3,8/73%	3,8/77%	3,7/71%	3,8/75%	3,8/62%
RESURSSIT JA TALOUS -MITTARIT					
Vuosikate/opiskelija	950	718	1 022	442	714
Tilikauden tulos/henkilötyövuosi	1 006	-880	1 809	-2 242	-462
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	56/1,4 meur	47/0,5M€	41/0,73M€	40/0,8M€	26/0,7M€
Toimintatuotot/-kulut	107,1 %	107,0 %	110,2 %	105,7 %	107,7 %
Poistot toimintatuotoista (ulkoiset/sisäiset)	6,8 %	6,8 %	6,7 %	7,4 %	6,9 %
Poistot vuosikatteesta	85,9 %	86,1 %	78,1 %	158,5 %	107,2 %
Henkilötyövuodet	299	279	247	250	214
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Läpäisyaste	73,5 %	73,0 %	70,7 %	78,0 %	71,6 %
Opiskelijoiden eroaminen	8,6 %	8,8 %	7,2 %	7,0 %	8,7 %
Opiskelijoiden neg. erot	3,1 %	3,6 %	2,6 %	3,0 %	3,7 %
Yhteishaun 1. sijaiset hakijat/aloituspaiikat	1,05	1,12	1,2	1,2	1,0
Suoritettujen ammattiosaamisen näytöt työpaikalla/oppilaito	54%/46%		59%/41%	70%/30%	58%/42%
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Opiskelijatyöpäivät	425 885	403 176	379 187	411 000	363 931
–Yksikköhinta	406 030	392 382	367 318	400 000	353 954
–Muut	19 855	10 794	11 869	11 000	9 977
HOJKS-opiskelijat koko opiskelijamäärästä	16,8 %	20,2 %	21,9 %	20,0 %	22,7 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	19,9/68,6%	20,5/67,6%	46,4 %	21,5/72%	*)
- Työn kehittävyys	3,25	3,30	–	3,60	–
- Esimiestyö	3,36	3,41	–	3,45	–
- Ergonomia	3,44	3,57	–	3,70	–
- Optimaalinen kuormitus	3,04	3,17	–	3,30	–
- Hyvä työkyky	3,81	3,94	–	4,00	–
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,01	3,07	–	3,40	–
Henkilöstön sairauspoissaolot kpv (ope/muut)	6,0/19,8	10,0/17,2	8,5/19,5	8,0/12,0	7,5/16,9
Opettajien kelpoisuusmittari	88,1 %	91,6 %	94,3 %	89,0 %	95,4 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	5/3	5/3	5/3	5/4	5/3
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi (ope/muut)	5,94/4,5	6,0/4,5	5,6/4,4	6,3/4,3	6,0/4,3
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	0,0 %	0,02 %	0,01 %	2,30 %	0,01 %
Työtapaturmien määrä/päivät	9,5 %	4/83	6/141	0/0	7/156

KESKI-POHJANMAAN AMMATTIOPISTON TUOSLASKELMA (sisäinen/ulkoinen)

Talouden kehitys (€)	TP-2016	TA-2017	TP-2017	TP-%	TA-%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	22 834 499	20 004 200	20 192 529,51	-11,6	0,9
Maksutuotot	0	0	0,00		
Tuet ja avustukset	891 400	412 200	854 973,45	-4,1	107,4
Muut tuotot	165 457	94 700	173 615,89	4,9	83,3
Toimintatuotot yhteensä	23 891 356	20 511 100	21 221 118,85	-11,2	3,5
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-12 621 150	-10 584 400	-10 993 007,16	-12,9	3,9
Palvelujen ostot	-6 456 609	-6 444 800	-6 077 589,50	-5,9	-5,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 606 238	-1 475 600	-1 710 217,81	6,5	15,9
Muut kulut	-1 005 321	-892 100	-918 470,09	-8,6	3,0
Toimintakulut yhteensä	-21 689 318	-19 396 900	-19 699 284,56	-9,2	1,6
Toimintakate	2 202 038	1 114 200	1 521 834,29	-30,9	36,6
Rahoituskulut netto	-162 862	-156 700	-154 352,27	-5,2	-1,5
Vuosikate	2 039 176	957 500	1 367 482,02	-32,9	42,8
Suunnitelmapoistot	-1 592 406	-1 518 100	-1 466 250,30	-7,9	-3,4
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0,00		
Tilikauden tulos (sitova määräraha)	446 770	-560 600	-98 768,28	-122,1	82,4
Poistoeron muutos	59 159	37 300	25 399,92	-57,1	-31,9
Varausten muutos	0	0	0,00		
Rahastojen muutos	0	0	0,00		
Yli-/alijäämä	505 929	-523 300	-73 368,36	-114,5	86,0

Toimintatuotot ovat vuonna 2017 olleet 21,2 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 23,9 milj. euroa. Toimintatuotot ovat laskeneet n. 2,7 milj. euroa (-11 %).

Toimintakulut ovat vuonna 2017 olleet 19,7 milj. euroa, kun edellisvuonna olivat 21,7 milj. euroa. Toimintakulut ovat laskeneet 2 milj. euroa (-9,2 %).

6.3 Keski-Pohjanmaan aikuiskoulutus

Aikuiskoulutuksen viimeinen toimintavuosi oli menestyksellinen aiempien vuosien kaltaisesti, vaikka koulutuksen rahoitus on ollut jatkuvasti laskeva. Vuonna 2017 perustutkintojen rahoitusta kohdistettiin suhteessa enemmän nuorten koulutukseen, joka vähensi aikuisille järjestettävien perustutkintojen rahoitusta. Toiminta ja tulokset olivat edelleen erinomaisia ja reformin mukainen toiminta oli jo monella koulutusalueella arkipäivää asiakaslähtöisyyden ja työelämävastaavuuden osalta. Työvoimakoulutukset jatkuivat ei-tutkintotavoitteisina ja rekrykoulutukset sekä hankkeiden koulutukset täydensivät koulutustarjontaa. Yhtenä erinomaisena toimintamallina toteutettiin Ohjaamo- ja Ohjuri hankkeita, joilla osallistuimme aktiivisesti työttömien työnhakijoiden poluttamiseen ammatilliseen koulutukseen sekä työelämään. Tässä on varmasti hyvä toimintamalli hyödynnettäväksi tulevassa maakuntauudistuksessa. Hanketoiminnalla luotiin uusia toimintamalleja ja uusia ”tuotteita” koulutustarjontaan.

Taloudellisesti vuosi oli rahoitusleikkauksista huolimatta positiivinen. Tilikauden tulos oli 138.841 euroa ja ylijäämä 143.085 euroa. Tämä tulos saavutettiin henkilöstön ahkeralla ja määrätietoisella työllä, josta kiitokset kuuluvat kaikille. Henkilökohtaisesti haluan kiittää kaikkia aikuiskoulutuksen työntekijöitä hyvästä ja sujuvasta yhteistyöstä sekä aktiivisesta toiminnan kehittämisestä. Tästä on hyvä jatkaa eteenpäin.

Jarmo Matintalo
aikuiskoulutusjohtaja

Talousarviovuoden tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet	Toimenpiteet
Järjestetään joustavasti alueen tarvitsemia koulutuksia.	Alkuvuonna käynnistettiin koulutuksia suunnitellusti. Osuvakoulutuksen kautta toteutui enemmän rekrykoulutuksia kuin aiemmin. Tämä kertoo yritysten paremmasta työllistämisestä. Oppisopimustoiminnan kehittymistä rajoitti henkilöstövaje. Koulutusten suunnittelusta on käyty vuoropuhelua alueen työelämän ja verkostojen kanssa. Alueella olevaan koulutustarpeeseen on pyritty vastaamaan mahdollisimman nopeasti. Koulutukset toteutuivat pääosin suunnitellusti. Tutkintotavoitteisia työvoimakoulutuksia käynnistettiin myös melko lyhyellä aikataululla.
Uusien koulutustuotteiden kehittäminen	Uusia tuotteita olivat ei - tutkintotavoitteiset työvoimakoulutukset. Hoiva-avustajakoulutusta kokeiltiin ja asiakaspalvelun koulutus kokeilu alkoi. Hankkeissa kehitettiin uusia yritysälähtöisiä koulutuksia ja palveluita.
Lisäkoulutuksen priorisointi	Lisäkoulutuksia oli käynnissä runsaasti hyvän kysynnän takia. Uusia avauksia ei alkuvuonna tehty, kun resurssit olivat jo kohdennettu. Tutkintotavoitteisen ammatillisen lisäkoulutuksen lisäksi lisäkoulutuksen rahoituksella toteutettiin Lean-koulutus. Lisäkoulutukset toteutetaan loppuun siirtymäsäästöjen puitteissa ja 2018 uudella tavalla. Lisäkoulutukset toteutuivat yli rahoituksen, joten rahoitusta kompensoitiin toimialojen välillä.

Oppisopimuskoulutustarjonnan kehittäminen	<p>Toimintaa kehitettiin runsaasti erilaisten hankkeiden kautta, tulokset realisoituvat reformin edetessä. Oppisopimustoimisto ehdotti koulutusyhtymälle uusia haettavia tutkintoja järjestämislupaan kysynnän perusteella ja teki yhteistyötä eri alueellisten toimijoiden kanssa liittyen mm. maahanmuuttajien oppisopimuskoulutukseen sekä työelämälle järjestettäviin palveluihin.</p> <p>Koulutustarkastajat profiloituivat koulutusaloittain</p> <p>Syksyllä valmisteltiin laajojen oppisopimus järjestämisoikeuksien perusteluja lausunnolla olevaan OKMn ehdotukseen järjestämisluvaksi ja Koulutusyhtymä sai tiedon oppisopimuskoulutuksen laajan järjestämisluvan hakemuksen hyväksymisestä. Oppisopimustoimisto valmistautui palvelemaan saadun luvan mukaisesti alueen työnantajia.</p>
Pedagogiikan kehittäminen	<p>Pedagogiikkaa kehitettiin useissa hankkeissa vaikka reformilainsäädännön lopullinen muoto oli vielä hieman epäselvä.</p> <p>Yhteisten toteutussuunnitelmien tekeminen aloitettiin. Pilotina ovat kone- ja tuotantotekniikan pt ja media-alan pt. Lisäksi tehtiin uusia hankesuunnitelmia, joissa teemoina on pedagogiikan kehittäminen. Oppisopimustoimisto kehittää työpaikalla tapahtuvan oppimisen pedagogiikkaa esim. ohjaan.fi – hankkeen avulla. Kurre-työryhmä aloitti toimintansa, tavoitteena on varmistaa ja mahdollistaa yhteisillä pelisäännöillä henkilökohtaisten opintopolkujen laatiminen.</p> <p>Työpaikalla tapahtuvan oppimisen pedagogiikkaa kehitettiin ja mallinnettiin oppisopimustoimiston ja Mediakeskus Limen toimesta Ohjaan.fi-hankkeessa. Oltiin myös mukana OPHn tarjoamissa koulutuksissa koskien ammatillisen koulutuksen reformia.</p>
Monimuotokoulutuksen lisääminen eri koulutusaloilla ja mobiilioppimisen lisääminen.	<p>Mobiilioppimista kehitettiin Still-hankkeen kautta. monimuoto toteutusten lisääntyminen tulee reformin myötä.</p> <p>Video For Education hanke sai rahoituksen.</p> <p>Hankkeet jatkuivat. Erilaisia koulutusten toteuttamismuotoja kehiteltiin yhteistyössä ammattiopiston henkilöstön kanssa REKO-hankkeessa.</p>

6.3.2 Ammatillinen lisäkoulutus

Ammatillinen lisäkoulutuksen tarkoituksena on ylläpitää ja kohottaa aikuisväestön ammatillista osaamista. Sen toteuttamisen muotoja ovat näyttötutkintoina suoritettavat ammatti- ja erikoisammattitutkinnot ja niihin valmistava koulutus, tutkintotilaisuuksien järjestäminen ammatilliseen perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkintoon ilman valmistavaa koulutusta tai muu lyhytkestoinen ammatillista osaamista lisäävä koulutus. Lisäkoulutuksen rahoitus opetus- ja kulttuuriministeriöltä perustuu lisäkoulutuksen järjestämisluvan opiskelijatyövuosimäärään. Opiskelijat hakeutuvat koulutuksiin omaehtoisesti tai työnantajan ohjaamina. Henkilöstökoulutusta voidaan järjestää joko opetus- ja kulttuuriministeriön osarahoituksella tai kokonaan työnantajan rahoittamana. Koulutusten suunnittelua sekä käynnistämistä tarkennetaan työelämän tarpeiden mukaan.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Lisäkoulutuksen mitoittaminen	<p>Uusien koulutusten käynnistämistä viivytettiin, jotta rahoitus saadaan hyvin käytettyä. Uusia tuotteita ei vielä saatu tehtyä.</p> <p>Suunniteltiin reformin jälkeistä toimintaa. Tuotiin voimakkaasti esille sitä, että ammatillisen lisäkoulutuksen kysyntä on kovempaa, mihin pystymme nykyisillä resursseilla.</p>
Uudet koulutukset	<p>Uusia järjestämissopimuksia on solmittu, kun tutkinnon perusteet ovat muuttuneet, mm. Media-alan at. Joitakin suunnitelmia on edelleen toimikuntien käsittelyissä.</p> <p>Uusia koulutuksia on markkinoinnissa ja joitakin aloitettiin vielä syksyn aikana.</p>
Ammatillisen lisäkoulutuksen laadun kehittäminen.	<p>Henkilökohtaistamista kehitettiin Late-hankessa, jossa varaudutaan yhteen tapaan toimia laadunhallinnassa. Laatusampo hankkeessa käytettiin Lean menetelmää hakeutumisvaiheessa.</p> <p>Laadittiin suunnitelma yhteisestä reformityöpajasta liittyen lisäkoulutuksiin. Toteuttamissuunnitelmia vuodelle 2018 tehtiin ja järjestettiin ammatti- ja erikoisammattitutkintojen yhteinen kehittämisiltapäivä, jossa oli mukana noin 50 henkilöä.</p>
Lisäkoulutuksen koulutustarjonnan jatkuva arviointi ja työelämän tarpeisiin vastaaminen.	<p>Järjestämissopimuksia uusittiin ja Kpedun suunnitelmapohja päivitettiin.</p> <p>Toimialoilta ja oppisopimustoimistosta tuli runsaasti ehdotuksia uusista tutkinnoista uuden järjestämisluvan hakemiseksi, eli koulutustarjontaa kartoitetaan jatkuvasti työelämän ja yhteistyötahojen kanssa.</p> <p>Vuoden 2018 koulutustarjontaa tarkennettiin talousarvion puitteissa.</p>
Hallinnollisen prosessin kehittäminen	<p>Opiskelijahallinto-ohjelma Primuksen kehittäminen eteni.</p> <p>REKO- ja TEPPO –hankkeissa pohdittiin toteutussuunnitelmien ja HOKS näkymistä Primuksessa ja Wilmassa. Sekä suunnitelmien kirjaamista AMOSAA -työkalulla. Suunnitelma "tarjottimesta" ja prosessin aukaisusta tehtiin. Oppisopimuksen SopimusPro- ohjelman siirto pilvipalveluun aloitettu. Käytettävyys asiakkaan verkossa helpottaa koulutustarkastajien työtä kentällä.</p> <p>Hallinnollisia prosesseja kehitetään mm. Koulutuslaskutuksen integrointi Primuksen kanssa on kehitteillä. Jatkuva haku tulee uutena asiana reformin myötä ja siihen on perustettu monialainen työryhmä pohtimaan asian toteuttamista uudessa organisaatiossa.</p> <p>Monet kehittämishankkeet jatkoivat työtään. Opintohallinnon kehittäminen ja virtaviivaistaminen myös lisäkoulutuksen osalta on ollut työnalla.</p>

6.3.3 Oppisopimuskoulutus

Oppisopimuskoulutus on toinen ammatillisen koulutuksen järjestämisuodoista. Oppisopimuskoulutuksen päätavoitteena on ammatillinen tutkinto tai tutkinnon osa. Oppisopimuskoulutus on pääosin työpaikalla tapahtuvaa koulutusta ja määräaikainen työopimus, mutta myös yrittäjät ja virkamiehet voivat opiskella oppisopimuksella. Oppisopimustoimisto tekee kiinteää yhteistyötä elinkeino- ja työvoimaviranomaisten ja muiden sidosryhmien kanssa ja kehittää jatkuvasti palveluja vastaamaan alueen väestön ja yritysten tarpeita. Oppisopimustoimisto osallistuu aktiivisesti myös valtakunnalliseen koulutuksen järjestämisuodon kehittämiseen ja edunvalvontaan. Vuoden 2017 tavoitteina on oppisopimusten tason säilyttäminen, oppisopimuskoulutuksen hyödyntäminen kaikilla koulutusaloilla sekä nuorten että aikuisten koulutuksessa. Oppisopimustoimisto kehittää oppisopimusopiskelijan ja oppisopimustyönantajan sähköisiä asiointimahdollisuuksia ja pyrkii näin keventämään asiakkaan hallinnollista taakkaa. Oppisopimustoimisto pyrkii myös lisäämään yleisesti tietoisuutta järjestämisuodon mahdollisuuksista eri kohderyhmille. Tavoitteena on myös yritys yhteistyön kehittäminen mm. toimien tiiviissä yhteistyössä yrittäjäjärjestöjen ja toimialojen kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Hallinnollisten esteiden purkaminen hallitusohjelman mukaisesti oppisopimustyönantajilta	<p>Oppisopimustoimiston käyttämän opiskelijahallintojärjestelmän uusi versio otettiin koulutustarkastajien käyttöön alkuvuodesta. Uusi version järjestelmästä sujuvoittaa asiakaspalvelua ja vapauttaa koulutustarkastajan tekemään työtä paikasta riippumatta. Osa opiskelijoista siirrettiin käyttämään järjestelmää uusilla käyttäjätunnuksilla. Siirtymävaihe työllisti oppisopimustoimiston opiskelijahallintoa, mutta vapauttaa hallinnollisesta työstä myöhemmässä vaiheessa merkittävästi aikaa.</p> <p>Työnantajien tiedonsaantia edistettiin tarjoamalla työkaluja työpaikalla tapahtuvaan ohjaamiseen ohjaan.fi- sivuston kautta. Ohjaan.fi sivuston sisällön hyötyjä esiteltiin myös Kpedu:n opetushenkilöstölle.</p> <p>Haettiin ja päästiin mukaan kansalliseen Parasta palvelua kehittämisohjelmaan, jonka tarkoituksena parantaa työnantajille tarjottavan palvelun laatua työpaikalla tapahtuvan oppimisen osalta. Samoin päästiin mukaan kansalliseen Parasta DigiOhjausta kehittämisohjelmaan, jonka tarkoituksena on sujuvoittaa työnantajien ja koulutuksen järjestäjän välistä yhteistyötä hyödyntäen digitaalisia ohjauksen välineitä. Loppuvuodesta siirryttiin täysimääräisesti tuotantokäyttöön selainpohjaisen opiskelijahallintojärjestelmän käytössä. Uusi järjestelmä sujuvoittaa oppisopimustoimiston palvelua asiakkaan tiloissa eikä rajoita hallinnollisen palvelun tarjoamista toimistolle.</p>
Oppisopimuksen henkilökohtaistamisprosessin tehostaminen	<p>Suunnitelma kehittää oppisopimuksen henkilökohtaistamisprosessia eteni harkiten, koska reformilain valmistelu etenei hitaasti. Lain valmistelua kuitenkin seurattiin ja pyrittiin valmistautumaan oppisopimusopiskelijan henkilökohtaistamisprosessin tehostamiseen uusien menetelmin. Tehtiin tarkennuksia henkilökohtaistamisen kirjaamiskäytänteisiin. Henkilökunta perehtynyt reformin tuomiin muutoksiin etukäteen.</p> <p>Osallistuttiin oppisopimusopiskelijan opintojen henkilökohtaistamiseen liittyvään koulutukseen ja valmistauduttiin reformin tuomiin muutoksiin. Otettiin osaa kansallisen henkilökohtaistamisprosessin ja lomakkeiston suunnitteluun Parasta palvelua hankeverkoston välityksellä.</p>

Perustutkintojen määrän hillitty kasvattaminen (tavoite 140 uutta perustutkintoa vuonna 2017)	Perustutkintojen määrä pysytteli entisellä tasolla. Henkilöstön vähäisyys rajoitti perustutkintojen määrän kasvua. Koulutuskyselyt lisääntyivät merkittävästi loppuvuonna, kun tieto reformista eteni yrityselämään. Kasvua odotetaan seuraavalle vuodelle.
Työpaikkaohjaajien tehokkaampi ohjaaminen	<p>Toimintaa kehitettiin hankkeiden kautta. Testattiin työpaikkaohjaajien ohjausta verkossa. Työpaikkaohjaajien henkilökohtaista kontaktointia oppisopimustoimiston toimesta lisätty. Palaute tästä ollut hyvää.</p> <p>Tehtiin erilaisia kokeiluja työpaikkaohjaajien palvelun parantamiseksi (tallenteet, webinaarit, asiakkaan kuuleminen tarpeista). Viimeistely Ohjaan.fi - sivuston tekstit palvelemaan yleisesti työpaikalla tapahtuvaan oppimiseen liittyen työpaikkaohjaajia. Esitelty Kpedu:n eOppimisen päivässä Ohjaan.fi - sivusto opetushenkilöstölle.</p> <p>Neuvoteltiin ja sovittiin Ohjaan.fi - sivuston jatkosta ja ylläpidosta jatkossa kansallisessa verkostossa. Toteutettiin työpaikkaohjaajakoulutusten erilaisia toteutuksia lähi- ja etäohjauksena eri menetelmin. Pyritty löytämään tehokkain toimintatapa toteuttaa yhdessä työpaikkaohjaajakoulutuksia yhdessä kouluttajien kanssa.</p>

6.3.4 Vapaa sivistystyö

Koulutusyhtymällä on vapaan sivistystyön järjestämislupa. Vapaan sivistystyön koulutusaloina ovat yleissivistävät ja yhteiskunnalliset aineet, kulttuuriin ja luontoon liittyvät aineet sekä hyvinvointia edistävät aineet. Lisäksi järjestetään maahanmuuttajien kieli- ja kulttuurikoulutusta. Vapaan sivistystyön tarkoituksena on elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta tukea yksilöiden persoonallisuuden monipuolista kehittymistä ja kykyä toimia yhteisössä. Vapaa sivistystyö ei ole tutkintotavoitteista koulutusta eikä sen sisältöjä säädellä lainsäädännössä. Vapaa sivistystyö edesauttaa myös toiminnallaan alueen sivistystoiminnan, hyvinvoinnin ja kulttuurisen kehityksen turvaamista, seuraamista ja siihen reagoimista.

Kansanopistotoimintana järjestetään kansanopistolinjoja, lisäkoulutuksia, lyhytkursseja sekä leirejä. Olennainen osa kansanopistotoimintaa on internaattimuotoisuus eli sisäoppilaitoksena toimiminen. Vuoden 2017 tavoitteena vapaan sivistystyön osalta on valtakunnallisen linjauksen mukaisten koulutusten ja kohderyhmien toiminnan kehittäminen sekä internaatin kehittäminen. Yhteistyötä kehitetään eri koulutusalojen kanssa mahdollisuuksien mukaan sekä vapaansivistystyön ja ammattitutkintojen ammatitaidon hankkimisen vaiheen välillä. Toiminnallisesti kehitetään markkinointia sekä Tyhy-palvelujen toteuttamiskokonaisuuksia. Määrällisenä tavoitteena on 6500-7000 brutto-opiskelijaviikkoa/vuosi. Opintosetelitoimintaa toteutetaan maahanmuuttajakoulutuksessa, mutta hakuprosessia jatketaan myös muille kohderyhmille. Valmistellaan vapaan sivistystyön koulutuksen järjestämislupahakemusta osana valtakunnallista prosessia.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Internaatti-viikkojen lisääminen	Markkinoinnissa oli syksyllä 2017 uusia internaattimuotoisia koulutustuotteita. Loppukeväästä tehtiin terveystarkastus majoitustiloihin ja tarkastusraportin kautta parannettiin ja parannetaan majoitusolosuhteita. Kesän leiritoiminta toteutui internaattien osalta suunnitellusti Internaattiin saatiin asukkaita myös maahanmuuttaja- ja Virtasten linjalta. Käynnistettiin suunnittelu lukuvuoden 2018-2019 internaattiviikkojen lisäämiseksi; uusia kansanopistolinjoja.
Monimuotokoulutusten lähiopetusmäärä vapaan sivistystyön ohjeistusten mukaisesti	Olemissa olevat opetussuunnitelmat tarkistettiin ja uudet tehtiin uusien ohjeistusten mukaisesti. Uusien koulutusten suunnittelussa painotettiin lähi-/ etäopetuksen tuntijakoa 80/20 talouden näkökulmasta. Tätä on tiedotettu myös kouluttajille.
Markkinoinnin tehostaminen	Kuukausittain pidettävässä Kälviän johtotiimissä asialistalla on markkinointi. Uusia markkinointikanavia kokeilussa esim. Alma Media. Tiedottajan palveluita käytettiin aikaisempaa aktiivisemmin. Syksyllä 17 alkavien koulutusten osalta lisättiin lähiopetusta ja monipuolistettu opetusmenetelmiä. Digitaalisia oppimisympäristöjä kehitettiin myös. Vastuukouluttajia on osallistettiin markkinointiprosessiin. Markkinointia tarkasteltiin kokonaisvaltaisesti ja käytännön toimenpiteitä uudistettiin. Lean Leader- koulutusta hyödynnetään markkinointiprosessin selkeyttämiseksi.
Asiakaslähtöiset koulutuspalvelut tukipalveluineen	Viikkopalaverien sisällön tuottamista tehostettiin. Pyrittiin koulutuspalvelujen osalta järkipäristämään toimintaa. Ruokailukäytänteitä tarkennettiin (erityisruokavaliot, kouluttajien ruokailut). Viikkopalaverille saatiin sovittua kaikille sopivaan ajankohtaan.

6.3.5 Työvoimakoulutus

Työvoimakoulutuksen tavoitteena on toteuttaa ja järjestää koulutusta, joka parantaa opiskelijan työhön sijoittumisedellytyksiä. Työvoimakoulutus on Opetus ja Kulttuuriministeriön rahoittamaa tutkintotavoitteisen koulutuksen osalta ja Työ- ja Elinkeino ministeriön rahoittamaa koulutusta ei-tutkintotavoitteisen koulutuksen osalta. Työvoimahallinnon (TEM ja ELY) n koulutuksia voidaan tarjota Osovakoulutus Oyn kautta. Aikuiskoulutus tarjoaa kyseisiä koulutuksia tarjouspyyntöjen ja sopimusmenettelyn kautta. Oletettavissa on rahoituksen väheneminen 10-20%.

Opiskelun aikana työvoimakoulutuksessa olevat opiskelijat rinnastetaan työttömiin henkilöihin eli he saavat työttömyyspäivärahaa opintotuen sijasta. Työvoimakoulutuksen eduin voi opiskella myös muussa ammatillisessa koulutuksessa, jos TE-toimisto puoltaa koulutukseen osallistumista. Rekry-koulutuksia tarjotaan Osovakoulutus Oyn kautta.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Tutkintotavoitteisten koulutusten säilyttäminen	Menossa on siirtymäkausi uuteen rahoitusjärjestelmään. Ely-keskus ei käynnistänyt uusia hakuja. Loppuvuonna ennakoitiin aloitettavia uusia koulutuksia ja tutkimuksen perusteiden muutoksia ja tutkintojen yhdistämisä.
Ei tutkintotavoitteisten koulutusten kasvataminen	Sopimuksia saatiin rakennusalalle, ja metallialalle sekä uusi sopimus kulttuuri- ja tietotekniikan alalle: sähköinen markkinointi. Syksyllä aloitettiin myös nopealla reagoinnilla prosessialan koulutus. Liiketoiminnan koulutus tuli uutena sopimuksena loppuvuotena
Yhteistyön kehittäminen työvoiman kehittämishankkeiden ja muiden toimijoiden kanssa.	Osallistuimme maakunnallisen työllisyys strategian työryhmien toimintaan. Kpedun hakijapalvelu käynnistyi. Oltiin mukana ELYn tilaisuuksissa ja käytiin vuoropuhelua työvoimakoulutuksen tilanteesta ammatillisen koulutuksen muutoksissa.

6.3.6 Projektitoiminta alueen elinkeinojen ja työelämän kehittäjänä

Ammatillisen koulutuksen järjestäjällä voi olla erilaisia elinkeinojen, työelämän ja yritysten kehittämishankkeita, joissa kehitetään yritysten osaamista tai toimintaedellytyksiä. Vuonna 2017 on käynnissä useita hankkeita ja muutamia uusia käynnistyy myös. Hanketoiminnan avulla kehitämme elinkeinoelämää ja omaa toimintaamme. Oman toiminnan kehittämishankkeilla varaudumme reformin ja maakuntaudistuksen muutoksiin sekä edistämme digitalisaatiota ja ajasta ja paikasta riippumatonta koulutus-toimintaa.

Hanketoiminnan arviointia kehitetään mm. ennakoarvioinnilla ennen hakemusten jättämistä. Alenevan aikuiskoulutusrahoituksen aikana on tarkkaan mietittävä mihin hankkeisiin laitetaan omaa kehittämispansoa. Entistä enemmän hankerahoitusta käytetään oman toiminnan kehittämiseen.

Uuden ohjelmakauden myötä pyritään monipuolistamaan rahoituslähteiden käyttöä. Alueen kehittäjäorganisaatioiden yhteistyön (Centria, KETEK, Yliopistokeskus) lisääminen on yhtenä tavoitteena. Projektitoiminta perustuu vahvasti kumppanuusperiaatteeseen, jossa alueen elinvoimaisuutta ja hyvinvointia lisätään yhdessä viranomaisten, muiden koulutus- ja kehittämisorganisaatioiden sekä elinkeinoelämän kanssa.

Tavoitteet	Toimenpiteet
Elinkeinoelämän kilpailukyvyyn parantaminen	Aiemmin aloitetut hankkeet jatkuivat vuoden mittaan. Oltiin aktiivisesti mukana eri verkostojen työryhmissä, jossa pohdittiin Kasvupalvelujen järjestämistä alueella. Valmisteltiin ideoita joulukuun ESR ideahakuun
Digitalisaation edistäminen	Still-hanke järjesti koulutuksia ja yksikkökohtaisia työpajoja. Useissa valtionavustushankkeissa edistetään digitalisaatiota. Kevään aikana oli kokeilussa eri järjestelmiin ja asioihin liittyvät webinaarit, jotka palvelivat erityisesti opetushenkilöstöä. Digitutor toimintaa tehtiin Still hankkeen puitteissa Onni Robo hanke valmisteltiin ideahakuun
ESR hanketoiminnan hyödyntäminen	Maahanmuuttajien aktivointihanke Osana sai rahoituspäätöksen. Ideahakuun osallistuttiin 6 idealla

Aikuisten koulutuksen mittarit ja tunnusluvut vuosille 2014-2017

AIKUISKOULUTUS	Toteutunut	Toteutunut	Toteutunut	Tavoite	Toteutunut
Näkökulma/Mittari	2014	2015	2016	2017	2017
VAIKUTTAVUUS-MITTARIT					
Opiskelijamäärät kaikki (vuosiopiskelija)	1 601	1 660	1 637	1 668	1 540
Ammatillisen peruskoulutuksen tutkinnot	311	302	281	310	334
Ammatillisen lisäkoulutuksen tutkinnot	191	215	250	370	282
Aikuiskoulutuksessa suoritettavat osatutkinnot	169	155	197	110	196
Valmistuneiden sijoittuminen työelämään (TK)	81,4 %	79,6 %	81,2 %	82,0 %	78,8 %
Valmistuneiden työttömyys (Reimari)	10,5 %	10,7 %	13,5 %	9,0 %	14,0 %
Asiakaspalaute: AIPAL - hakeutuminen	3,9	4,3	4,2	4,1	4,2
Asiakaspalaute: AIPAL - tutkinnon suorittaminen	4,0	4,1	4,1	4,1	4,1
Asiakaspalaute: AIPAL - tarvittavan ammattitaidon hankkiminen	3,9	4,1	4,2	4,1	4,0
Asiakaspalaute: OPAL	-	4,0	4,1	4,1	4,2
RESURSSIT JA TALOUS -MITTARIT					
Vuosikate/vuosiopiskelija	1 364	884	1 087	117	457
Tilikauden tulos/henkilötyövuosi	13 122	7 263	9 996	-3 105	1 147
RESURSSIT JA TALOUS -TUNNUSLUVUT					
Käynnissä olevat projektit, lkm/milj. euro	40/2,0M€	34/0,9M€	29/1,43M€	45/1,4 M€	31/1,2M€
Toimintatuotot/-kulut	116,9 %	111,70 %	114,41 %	102,20 %	106,41 %
Poistot toimintatuotoista (ulkoiset/sisäiset)	1,5 %	3,9 %	3,8 %	4,6 %	4,5 %
Poistot vuosikatteesta	29,6 %	39,0 %	31,5 %	274,9 %	80,3 %
Henkilötyövuodet	122	123	122	110	121
PROSESSIT JA RAKENTEET-MITTARIT					
Läpäisyaste (pt)	56,9 %	49,2 %	46,5 %	55,0 %	52,8 %
Opiskelijoiden eroaminen (pt)	11,8 %	9,5 %	14,2 %	10,0 %	13,9 %
PROSESSIT JA RAKENTEET-TUNNUSLUVUT					
Opiskelijatyöpäivät	304 197	315 420	311 032	317 000	292 642
-Yksikköhinta	98 230	110 358	116 597	100 000	113 272
-Amm.lisäkoulutus	35 388	37 240	37 851	39 000	37 438
-Oppisopimus	73 910	76 475	77 995	82 000	73 530
-Vapaa sivistystyö	41 410	40 430	35 950	36 000	32 065
-Työvoimakoulutus	32 341	32 900	27 702	40 000	21 679
-Muut	22 918	18 017	14 937	20 000	14 658
HOJKS-opiskelijat koko opiskelijamäärästä (pt)	8,8 %	8,6 %	12,8 %	10,0 %	12,9 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-MITTARIT					
Henkilöstökysely TOB	21,05/64,8%	21,8/69,5%	34,2 %	21,6/72%	*)
- Työn kehittävyys	3,46	3,57	-	3,55	-
- Esimiestyö	3,63	3,80	-	3,70	-
- Ergonomia	3,72	3,88	-	3,75	-
- Optimaalinen kuormitus	3,25	3,26	-	3,35	-
- Hyvä työkyky	3,88	4,00	-	3,95	-
- Tiedottaminen ja vuorovaikutus	3,10	3,25	-	3,30	-
Henkilöstön sairauspoissaolot kpv (ope/muut)	6,5/9,0	7,0/7,5	11,0/14,8	8,0/12,0	19,6/3,5
Opettajien kelpoisuusmittari	70,1 %	82,9 %	81,1 %	73,0 %	76,1 %
UUDISTUMINEN JA TYÖKYKY-TUNNUSLUVUT					
Koulutuspäiviä/henkilö/vuosi (ope/muut)	5/3	5/3	5/3	5/5	5/3
Päätoimisen henkilöstön koulutustasoindeksi (ope/muut)	6,26/5,3	6,1/5,1	6,2/5,1	6,26/5,4	6,5/5,2
Henkilöstön osallistuminen työelämäjaksoihin	0,01 %	0,01 %	0,01 %	3,9 %	0,01 %
Työtapaturmien määrä/päivät	1/8	3/108	1/366	0/0	1/1

KESKI-POHJANMAAN AIKUISKOULUTUKSEN TULOSLASKELMA (sisäinen/ulkoinen)

Talouden kehitys (€)	TP-2016	TA-2017	TP-2017	TP-%	TA-%
Toimintatuotot					
Myyntituotot	12 010 123	9 333 000	9 950 234,74	-17,2	6,6
Maksutuotot	86 649	85 000	94 773,00	9,4	11,5
Tuet ja avustukset	2 411 875	2 303 700	2 536 459,57	5,2	10,1
Muut tuotot	88 213	54 800	86 990,27	-1,4	58,7
Toimintatuotot yhteensä	14 596 861	11 776 500	12 668 457,58	-13,2	7,6
Toimintakulut					
Henkilöstökulut	-7 072 665	-6 548 300	-6 637 046,91	-6,2	1,4
Palvelujen ostot	-4 752 340	-4 155 200	-4 466 108,28	-6,0	7,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-665 747	-546 200	-590 859,30	-11,2	8,2
Muut kulut	-267 773	-272 300	-211 121,14	-21,2	-22,5
Toimintakulut yhteensä	-12 758 525	-11 522 000	-11 905 135,63	-6,7	3,3
Toimintakate	1 838 335	254 500	763 321,95	-58,5	199,9
Rahoituskulut netto	-59 027	-59 300	-58 697,81	-0,6	-1,0
Vuosikate	1 779 308	195 200	704 624,14	-60,4	261,0
Suunnitelmapoistot	-559 786	-536 700	-565 782,85	1,1	5,4
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0,00		
Tilikauden tulos (sitova määräraha)	1 219 522	-341 500	138 841,29	-88,6	-140,7
Poistoeron muutos	4 922	1 200	4 243,95	-13,8	253,7
Varausten muutos	0	0	0,00		
Rahastojen muutos	0	0	0,00		
Yli-/alijäämä	1 224 444	-340 300	143 085,24	-88,3	-142,0

Toimintatuotot ovat vuonna 2017 olleet 12,7 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 14,6 milj. €. Toimintatuotot ovat laskeneet n. 1,9 milj. euroa (-13,2 %).

Toimintakulut ovat vuonna 2017 olleet 11,9 milj. euroa, kun ne edellisvuonna olivat 12,8 milj. euroa. Toimintakulut ovat laskeneet 0,9 milj. euroa (-6,7 %).

7 HALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELYSTÄ JA TALOUDEN TASAPAINOTTAMISTA KOSKEVISTA TOIMISTA

Kuntalain 70 §:n mukaan koulutusyhtymän hallituksen on tehtävä tili- ja toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä. Tuloksen käsittely voi tarkoittaa investointivaraussiiroja, poistoerokirjauksia, vahinkorahastosiirtoja, lahjoitusrahastosiirtoja tai siirtoja muuhun rahastoon. Vuoden 2017 tilikauden tuloksesta esitetään valtuustolle tehtäväksi seuraavaa:

Tilikauden tulos ennen varauksia	-456 621,78
Vanhan poistoeron kirjaaminen sumu-poiston suhteessa	286 938,93
Rahastojen käyttö	169 682,85
Varausten käyttö	0,00
Investointivarausten ja rahastosiirtojen nettovaikutus	456 621,78
Uudet investointivaraukset	0,00
KOKO KUNTAYHTYMÄN YLIJÄÄMÄ	0,00

Tilikauden tuloksen jälkeisistä eristä olennaisia ovat vanhojen investointivarausten käytöstä kirjattavat poistoeron muutokset, jotka on vuoden 2006 alusta lähtien aktivoitu samassa ajassa kuin kohteeseen kirjattavat suunnitelman mukaiset poistot.

Hallitus esittää valtuustolle, että kehittämisrahastosta tuloutetaan 169.682,85 euroa. Vuoden 2017 osalta rahastoa käytetään Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen määräaikaisten professuurien rahoitukseen yhteensä 20.000 euroa. Koulutusyhtymän omien kehittämishankkeiden omarahoitusosuuksiin kohdennetaan rahastosta 149.682,85 euroa.

Investointi- ja rahastokirjausten jälkeen tilikauden ylijäämäksi tulee 0,00 euroa.

8 JÄSENKUNTIEN MAKSUOSUUDET KOULUTUSYHTYMÄN MENOIHIN

Jäsenkunnilta ei ole peritty jäsenkuntaosuuksia vuonna 2017. Jäsenkuntaosuudet perustuvat aikaisempien vuosien päätöksiin ja uusia kuntaosuuksia ei esitetä suunnitelmakaudelle.

Kuntien maksuosuuksista koulutusyhtymän menoihin määrätään perussopimuksessa. Perussopimusmääräyksiä sovelletaan seuraavasti:

Vanhan 31.12.1996 voimassa olleen sopimuksen mukaan kunnat osallistuivat investointeihin kaikkien oppilaitosten kuntakohtaisen 3 vuoden opiskelijakeskiarvon mukaisessa suhteessa. Pääosa näistä investoinneista syntyi 1.8.1995 nykyistä laaja-alaista kuntayhtymää perustettaessa. Nämä investoinnit ja lainat perittiin kunnilta 31.12.1996 jakoperusteen mukaisesti ja ne maksettiin loppuun 15.11.2003. Investointilainoihin liittyvät lainakorot perittiin oppilaitoskohtaisen 31.12.1996 jakoperusteen mukaisesti.

Perussopimuksen 1.1.1997 tarkistamisen mukaisesti kunnat osallistuvat investointeihin toimipaikkakohtaisen 3 vuoden kuntakohtaisen opiskelijamääräkeskiarvon suhteessa. Investointien periminen kunnilta perustuu valtuuston päätökseen tai erillisiin sopimuksiin. Yksittäinen kunta voi erikseen osallistua yksittäisen investoinnin rahoitukseen. Investointiosuudet lisäävät kuntien omistusta eli peruspääomaosuutta koulutusyhtymässä. Käytännössä uusien investointien rahoitusvastuu on siirtynyt kunnilta suoraan koulutusyhtymän vastuulle.

Talousarviovuodelta 2013 alkaen investointiosuuksia ei ole enää peritty, sillä Kiinteistö Oy Kokkolan Kampuksen (Kokkolan yliopistokeskus Chydeniuksen toimitilat) osakemerkintää vastaava kuntaosuus 7 vuoden osalta on päättynyt vuonna 2012. Käyttötalososuuksina on peritty Teknologiakeskus KETEK Oy:n osakassopimuksen mukaista kuntaosuuksia 5 vuoden aikana 2012-2016, jota vastaavaa osuutta on peritty myös aikaisempina vuosina 2000-2011.

Kuntien maksuosuudet (€)	TP 2013	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017
Perussopimus / investoinnit					
Kampuksen peruspääomaosuus	0	0	0	0	0
Käyttötalososuudet					
KETEK-sopimus	100 000	100 000	100 000	100 000	0
Kaikki yhteensä	100 000	100 000	100 000	100 000	0

9 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

9.1 Tuloslaskelma

	Konserni				Koulutusyhtymä			
	2017		2016		2017		2016	
TOIMINTATUOTOT								
Myyntituotot	30 945 248,71		35 984 905,66		31 086 846,11		36 190 472,37	
Maksutuotot	94 773,00		86 533,20		94 773,00		86 533,20	
Tuet ja avustukset	3 494 887,93		3 344 654,03		3 494 887,93		3 344 654,03	
Muut toimintatuotot	2 429 272,90	36 964 182,54	1 535 777,95	40 951 870,84	1 791 246,87	36 467 753,91	909 567,42	
TOIMINTAKULUT								
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	-17 408 129,13		-18 974 676,79		-17 403 339,13		-18 970 626,79	
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	-3 658 500,41		-4 122 849,91		-3 658 500,41		-4 122 849,91	
Muut henkilösivukulut	-854 098,82		-1 231 060,92		-853 715,66		-1 230 677,73	
Henkilöstökulut	-21 920 728,36		-24 328 587,62		-21 915 555,20		-24 324 154,43	
Palvelujen ostot	-4 995 759,07		-5 491 057,32		-4 844 317,48		-5 345 714,41	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-4 453 623,37		-4 513 336,66		-4 425 236,85		-4 488 929,41	
Avustukset	-236 495,75		-385 673,47		-236 495,75		-385 673,47	
Muut toimintakulut	-2 052 826,11	-33 659 432,66	-1 558 475,38	-36 277 130,45	-2 525 831,56	-33 947 436,84	-2 068 024,24	
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta		0,00		-198 479,26				
TOIMINTAKATE	3 304 749,88		4 476 261,13		2 520 317,07		3 918 731,06	
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT								
Korkotuotot	138,76		734,66		129,79		580,83	
Muut rahoitustuotot	5 681,73		4 146,43		5 681,73		4 146,43	
Korkokulut	-340 992,57		-356 023,70		-247 206,83		-252 179,69	
Muut rahoituskulut	-12 248,68	-347 420,76	-20 186,02	-371 328,63	-12 246,68	-253 641,99	-20 139,25	
VUOSIKATE	2 957 329,12		4 104 932,50		2 266 675,08		3 651 139,38	
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 007 126,77		-3 125 166,68		-2 723 296,86		-2 832 474,50	
Arvonalentumiset	0,00	-3 007 126,77	0,00	-3 125 166,68	0,00	-2 723 296,86	0,00	
Satunnaiset erät								
Satunnaiset tuotot	0,00		0,00		0,00		0,00	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	-180 000,00	-180 000,00	0,00	0,00	-180 000,00	
TILIKAUDEN TULOS	-49 797,65		799 765,82		-456 621,78		638 664,88	
Poistoeron lisäys (-)/vähennys		0,00		0,00		286 938,93		
Varausten lisäys (-)/vähennys		0,00		0,00		0,00		
Rahastojen lisäys (-)/vähennys		169 682,85		0,00		169 682,85		
Tilikauden verot		-11 151,34		-6 797,43				
Laskennalliset verot		0,00		183 905,67				
Vähemmistöosuudet		-87 800,93		-127 388,07				
TILIKAUDEN YLI/ALLJAAMA	20 932,93		849 485,99		0,00		960 040,71	

9.2 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma	Konserni		Koulutusyhtymä	
	TP 2017	TP 2016	TP 2017	TP 2016
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 957 329,12	4 104 932,50	2 266 675,08	3 651 139,38
Satunnaiset erät	0,00	-180 000,00	0,00	-180 000,00
Tulorahoituksen korjauserät	-335 031,34	515 681,83	-324 000,00	324 000,00
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-2 621 996,57	-2 442 617,97	-2 621 996,57	-2 442 617,97
Investointimenot tytäryhtiöosakkeisiin	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoitusosuudet investointimenoihin	621 149,15	0,00	621 149,15	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	669 888,26	0,00	669 888,26	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 291 338,62	1 997 996,36	611 715,92	1 352 521,41
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Antolainasaamisten vähennykset	6352,27	0,00	6 352,27	0,00
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	4 000 000,00	0,00	4 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 631 590,06	-2 666 102,09	-2 337 614,84	-1 385 270,86
Lyhytaikaisten lainojen muutos	710 896,90	575 417,30	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-15 611,92	-21 622,18	-15 611,92	-21 622,18
Vaihto-omaisuuden muutos	205 132,62	94 195,91	205 132,62	94 195,91
Saamisten muutos	-339 646,71	-195 813,46	-33 764,19	-274 855,50
Korottomien velkojen muutos	657 449,17	-1 301 446,31	362 055,03	-1 201 343,91
Rahoituksen rahavirta	-2 407 017,73	484 629,17	-1 813 451,03	1 211 103,46
Rahavarojen muutos	-1 115 679,11	2 482 625,53	-1 201 735,11	2 563 624,87
Rahavarat 31.12.	3 592 992,94	4 708 672,05	3 384 994,65	4 586 729,76
Rahavarat 1.1.	4 708 672,05	2 226 046,52	4 586 729,76	2 023 104,89

9.3 Tase

VASTAAVAA	Koulutusyhtymä		VASTATTAVAA	Koulutusyhtymä	
	2017	2016		2017	2016
	€	€		€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 249 755,83	9 249 755,83
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	Muut omat rahastot	1 863 936,02	2 033 618,87
Muut pitkävaikutteiset menot	16 720,02	30 074,57	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	14 161 152,88	13 201 112,17
Aineettomat hyödykkeet	16 720,02	30 074,57	Tilikauden yli-/alijäämä	0,00	960 040,71
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA	25 274 844,73	25 444 527,58
Maa- ja vesialueet	614 857,48	632 373,08			
Rakennukset	34 229 999,26	36 683 930,85			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	894 340,64	948 890,79			
Koneet ja kalusto	1 918 411,13	1 931 493,82	POISTOERO JA VAPAA- EHTOISET VARAUKSET		
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00	Poistoero	3 829 569,08	4 116 508,01
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 351 290,43	151 158,97	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	39 008 898,94	40 347 847,51	POISTOERO JA VAPAAEHT.VAR	3 829 569,08	4 116 508,01
Sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	3 117 980,12	3 158 014,70			
Lainasaamiset	0,00	0,00	PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut saamiset	253 155,75	259 508,02	Muut pakolliset varaukset	0,00	324 000,00
Sijoitukset	3 371 135,87	3 417 522,72	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	324 000,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	42 396 754,83	43 795 444,80			
			TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			Muut toimeksiantojen pääomat	339 252,04	337 545,70
Muut toimeksiantojen varat	287 135,07	269 816,81	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	339 252,04	337 545,70
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	287 135,07	269 816,81			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			VIERAS PÄÄOMA		
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	303 315,25	333 187,91	VIERAS PÄÄOMA		
Muu vaihto-omaisuus	709 527,19	884 787,15	Pitkäaikainen		
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	13 147 008,00	16 728 188,84
Vaihto-omaisuus	1 012 842,44	1 217 975,06	Pitkäaikainen	13 147 008,00	16 728 188,84
Saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	791 398,55	1 000 271,11	Lyhytaikainen		
Lainasaamiset	549 278,75	500 213,26	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	2 765 788,00	1 522 222,00
Muut saamiset	2 184 678,25	1 991 106,99	Shekkiluotto	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	Saadut ennakot	712 003,67	362 303,99
Saamiset	3 525 355,55	3 491 591,36	Ostovelat	1 089 142,41	1 034 727,47
Rahoitusarvopaperit			Muut lyhytaikaiset velat	782 323,60	837 509,73
Sijoitukset rahoitusmarkkina- instrumentteihin	0,00	0,00	Siirtovelat	2 667 151,01	2 654 024,47
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	Lyhytaikainen	8 016 408,69	6 410 787,66
Rahat ja pankkisaamiset					
Käteisvarat	5 200,00	5 300,00			
Pankkitilit	3 379 794,65	4 581 429,76			
Rahat ja pankkisaamiset	3 384 994,65	4 586 729,76			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 923 192,64	9 296 296,18	VIERAS PÄÄOMA	21 163 416,69	23 138 976,50
VASTAAVAA YHTEENSÄ	50 607 082,54	53 361 557,79	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	50 607 082,54	53 361 557,79

9.4 Konsernitase

VASTAAVAA	2017 €	2016 €	VASTATTAVAA	2017 €	2016 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	9 249 755,83	9 249 755,83
Aineettomat oikeudet	16 720,02	0,00	Muut omat rahastot	1 863 936,02	2 033 618,87
Muut pitkävaikutteiset menot		30 074,57	Ed. tilikausien yli-/alijäämä	22 179 786,29	21 330 300,30
Aineettomat hyödykkeet	16 720,02	30 074,57	Tilikauden yli-/alijäämä	20 932,93	849 485,99
Aineelliset hyödykkeet			OMA PÄÄOMA	33 314 411,07	33 463 160,99
Maa- ja vesialueet	614 857,48	632 373,08	VÄHEMMISTÖOSUUS	687 879,51	600 078,58
Rakennukset	44 511 969,40	47 226 144,10	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	894 340,64	948 890,79	Poistoero	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	1 984 671,58	2 019 841,07	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	1 500,00	POISTOERO JA VARAUKSET	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja kesken- eräiset hankinnat	1 351 290,43	151 158,97			
Aineelliset hyödykkeet	49 357 129,53	50 979 908,01			
Sijoitukset			PAKOLLISET VARAUKSET		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 074 511,67	3 831 477,34	Muut pakolliset varaukset	0,00	324 000,00
Osakkeet ja osuudet	2 171 005,77	1 454 194,68	PAKOLLISET VARAUKSET	0,00	324 000,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Muut saamiset	357 002,75	363 355,02	Muut toimeksiantojen pääomat	339 052,04	337 345,70
Sijoitukset	5 602 520,19	5 649 027,04	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	339 052,04	337 345,70
PYSYVÄT VASTAAVAT	54 976 369,74	56 659 009,62			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT					
Muut toimeksiantojen varat	286 935,07	269 616,81			
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	286 935,07	269 616,81			
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus			VIERAS PÄÄOMA		
Aineet ja tarvikkeet	303 315,25	333 187,91	Pitkäaikaiset velat		
Muu vaihto-omaisuus	709 527,19	884 787,15	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	19 730 422,19	24 022 660,95
Ennakkomaksut	0,00	0,00	Saadut ennakot	0,00	7 500,00
Vaihto-omaisuus	1 012 842,44	1 217 975,06	Pitkäaikaiset velat	19 730 422,19	24 030 160,95
Saamiset					
Myyntisaamiset	778 950,94	930 752,50	Lyhytaikaiset velat		
Lainasaamiset	-721,25	213,26	Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	3 476 684,90	2 097 639,30
Muut saamiset	2 154 907,71	2 049 111,88	Shekkiluotto	0,00	0,00
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00	Saadut ennakot	712 003,67	362 303,99
Siirtosaamiset	1 354,67	1 136,22	Ostovelat	961 223,06	1 038 216,90
Saamiset	2 934 492,07	2 981 213,86	Muut lyhytaikaiset velat	887 089,83	923 049,09
Rahoitusarvopaperit			Siirtovelat	2 694 865,99	2 660 531,90
Sijoitukset rahoitusmarkkina- instrumentteihin	0,00	0,00	Laskennalliset verovelat	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit	0,00	0,00	Lyhytaikaiset velat	8 731 867,45	7 081 741,18
Rahat ja pankkisaamiset			VIERAS PÄÄOMA	28 462 289,64	31 111 902,13
Käteisvarat	5 200,00	5 345,00			
Pankkitilit	3 587 792,94	4 703 327,05			
Rahat ja pankkisaamiset	3 592 992,94	4 708 672,05			
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7 540 327,45	8 907 860,97			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	62 803 632,26	65 836 487,40	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	62 803 632,26	65 836 487,40

9.5 Perussopimus, opiskelijamääräkeskiarvot 2015 - 2017 kunnittain

KUNTA	2015	2016	2017	KA. 2015-17
Halsua	26,3	27,3	33,5	29,0
Kalajoki	142,3	153,0	142,2	145,8
Kannus	181,6	169,8	156,4	169,2
Kaustinen	96,1	98,8	103,3	99,4
Kokkola	1 301,8	1 301,0	1 263,1	1 288,6
Lestijärvi	8,6	7,2	6,2	7,3
Perho	72,0	63,3	56,9	64,1
Pietarsaari	127,4	128,0	136,8	130,7
Sievi	38,8	29,4	29,6	32,6
Toholampi	59,6	56,8	51,3	55,9
Veteli	65,0	60,9	67,2	64,4
Jäsenkunnat yhteensä	2 119,3	2 095,4	2 046,3	2 087,0
Kruunupyy	27,6	24,6	30,8	27,6
Vöyri	2,0	1,6	1,0	1,5
Pedersöre	15,5	10,6	11,0	12,4
Sopimusjäsenet yhteensä	45,1	36,8	42,8	41,5
Muut kunnat	481,6	415,2	370,0	422,1
YHTEENSÄ	2 646,0	2 547,4	2 459,1	2 550,7

Opiskelijamäärään on laskettu oppilaitosmuotoisessa ammatillisessa perustutkinnossa opiskelevat. Koulutusyhtymän koko opiskelijamäärää on käytetty peruspääomaan liittyvien osuuksien jakoon. Peruspääomaan ei tule tullut muutoksia vuosina 2014-16.

9.6 Perussopimus, jäsenkuntien osuudet peruspääomasta

Kunta	Peruspääoma 2017			%
	31.12.2016	lisäys -17	31.12.2017	
Täysjäsenet:				
Halsua	220 345,02	0,00	220 345,02	2,38
Kalajoki	284 991,84	0,00	284 991,84	3,08
Kannus	647 577,56	0,00	647 577,56	7,00
Kaustinen	724 842,31	0,00	724 842,31	7,84
Kokkola	4 539 407,25	0,00	4 539 407,25	49,08
Lestijärvi	74 437,12	0,00	74 437,12	0,80
Perho	403 845,86	0,00	403 845,86	4,37
Pietarsaari	1 264 220,81	0,00	1 264 220,81	13,67
Sievi	125 585,37	0,00	125 585,37	1,36
Toholampi	419 273,04	0,00	419 273,04	4,53
Veteli	429 248,61	0,00	429 248,61	4,64
Sopimusjäsenet:				
Kruunupyy	28 995,26	0,00	28 995,26	0,31
Vöyri	28 995,26	0,00	28 995,26	0,31
Pedersöre	57 990,52	0,00	57 990,52	0,63
YHTEENSÄ	9 249 755,84	0,00	9 249 755,84	100,00

9.7 Peruspääoma, jäsenkuntien ääniosuudet ja äänimäärä valtuustokaudella 2017 – 2020

Kunta	Peruspääoma		1/10000		Rajoitus valtuustossa		Jäs.määrä 2017-2020
	31.12.16 (€)	%	Äänivalta	%	2/5	%	
Täysjäsenet:							
Halsua	220 345,02	2,38	22	2,41	22	2,90	2
Kalajoki	284 991,84	3,08	28	3,12	28	3,75	3
Kannus	647 577,56	7,00	65	7,09	65	8,52	4
Kaustinen	724 842,31	7,84	72	7,94	72	9,53	4
Kokkola	4 539 407,25	49,08	454	49,70	302	39,71	10
Lestijärvi	74 437,12	0,80	7	0,81	7	0,98	2
Perho	403 845,86	4,37	40	4,42	40	5,31	3
Pietarsaari	1 264 220,81	13,67	126	13,84	126	16,62	5
Sievi	125 585,37	1,36	13	1,37	13	1,65	2
Toholampi	419 273,04	4,53	42	4,59	42	5,51	3
Veteli	429 248,61	4,64	43	4,70	43	5,64	3
Sopimusjäsenet:							
Kruunupyö	28 995,26	0,31	0	0,00	0	0,00	2
Vöyri	28 995,26	0,31	0	0,00	0	0,00	2
Pedersöre	57 990,52	0,63	0	0,00	0	0,00	2
YHTEENSÄ	9 249 755,84	100,00	913	100,0	760	100,0	47

Uuden perussopimuksen mukaisesti äänivalta rajoitettu 2/5 Kokkola. Jäsenmäärä alle 2,5%=2, alle 5,0%=3, alle 10%=4, alle 20%=5, alle 30%=6 ja yli 40%=10. (jäsenmäärä kiinteä valtuustokauden, mutta äänivalta muuttuu peruspääoman suhteessa)

10 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

10.1 Tilinpäätöksen arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

10.1.1 Pysyvien vastaavien jaksotus

Pysyvät vastaavat (käyttöomaisuus) on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun valtuuston 31.10.2012 vahvistaman poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

10.1.2 Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa. Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoa.

10.1.3 Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintamenoa tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä. Vaihto-omaisuuteen on aktivoitu myös henkilöstökuluja.

10.1.4 Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen tilinpäätöshetken markkina-arvoon.

10.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

10.2.1 Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt. Osakkuusyhteisöt eivät ole olennaisia konsernitaseen kannalta.

10.2.2 Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Pysyvien vastaavien sisäisiä katteita ei ole.

10.2.3 Keskinäisen omistuksen eliminointi

Koulutusyhtymän ja tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

10.2.4 Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

10.3 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

10.3.1 Koulutusyhtymän toimintatuotot

Toimintatuotot	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
Yksikköhintarahoitus	25 736 555,00	29 855 427,00	25 736 555,00	29 855 427,00
Muut myyntituotot	5 208 693,71	6 129 478,66	5 350 291,11	6 335 045,37
Maksutuotot	94 773,00	86 533,20	94 773,00	86 533,20
EU-tuet	145 076,51	207 154,71	145 076,51	207 154,71
Muut tuet ja avustukset	3 349 811,42	3 137 499,32	3 349 811,42	3 137 499,32
Muut toimintatuotot	2 429 272,90	1 535 777,95	1 791 246,87	909 567,42
Toimintatuotot yhteensä	36 964 182,54	40 951 870,84	36 467 753,91	40 531 227,02

10.3.2 Tilintarkastuspalkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	2017	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	10 554,26	10 918,82	9 513,00
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 511,00	2 108,00	2 480,00
Muut palkkiot	0,00	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	13 065,26	13 026,82	11 993,00

10.3.3 Palvelujen ostot

	2017	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	814 323,28	799 350,27	949 095,22
Muiden palvelujen ostot	4 029 994,20	4 551 448,69	5 069 573,97
Palvelujen ostot yhteensä	4 844 317,48	5 350 798,96	6 018 669,19

10.3.4 Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
Satunnaiset kulut	0,00	180 000,00	0,00	180 000,00
Yhteensä	0,00	180 000,00	0,00	180 000,00

Satunnaiset kulut ovat aiheutuneet v. 2016 Teknologiakeskus Ketek Oy:n osakepääoman alaskirjauksesta. Yhtiön toiminnan alasajosta on tehty päätös omistajien yhteisellä sopimuksella.

10.3.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Kuluvan pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

TASE-ERÄ	Omaisuslaji	Arvioitu pitoaika	Poisto-menetelmä	Poistojen aloitusaika	Poisto%
Aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot	Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Palvelinlisenssit	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
	Muut ATK-ohjelmat	2 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	50.0 %
	Muut pitkävaikutteiset menot	2 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	50.0 %
Rakennukset	Asuinrakennus (kivi, teräs)	30 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	3.3 %
	Asuinrakennus (puu)	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Opetus- ja hallintorakennukset (kivi, teräs)	30 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	3.3 %
	Opetus- ja hallintorakennukset (puu)	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	5.0 %
	Kasvihuoneet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
	Talousrakennukset	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
Kiinteät rakenteet ja laitteet	Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	6.7 %
	Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
Koneet ja kalusto	Henkilö- ja pakettiautot	4 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	25.0 %
	Linja- ja kuorma-autot sekä raskaat työkoneet	10 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	10.0 %
	Muut kevyet koneet	5 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Atk-laitteet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
	Atk-laitteet, palvelimet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	20.0 %
	Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta	Tasapoisto	Käyttöönotto	33.3 %
Muut aineelliset hyödykkeet	Maa-ainesten ottoapaikat		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Turvesuot		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Muut luonnonvarat		Käytön muk. poisto	Käyttöönotto	
	Arvo - ja taide-esineet		ei poistoaikaa		

Käyttöomaisuuden aktivointirajana on 10.000 euroa (alv 0%).

10.3.6 Rahoitustuotot ja –kulut

Muut rahoitustuotot	2017	2016	2015	2014	2013
Jäsenkuntaennakot					
Viivästyskorkotulot	3 463,81	2 796,53	3 808,87	4 579,67	3 675,90
Muut rahoitustuotot yhteensä	3 463,81	2 796,53	3 808,87	4 579,67	3 675,90

Muut rahoituskulut	2017	2016	2015	2014	2013
Maksuliikennetilien korot ja –provisiot	6 347,32	3 000,00	3 000,00	3 000,00	3 005,78
Viivästyskorkokulut	8 457,95	2 127,88	2 842,98	5 603,48	946,93
Rahoitussijoitusten liikekulut	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut rahoituskulut yhteensä	14 805,27	5 127,88	5 842,98	8 603,48	3 952,71

10.3.7 Muut vastuusitoumukset

Alv:n palautusvastuu kiinteistöistä	2017
Tilikaudelta 2017	355 939,76
Tilikaudelta 2016	599 602,73
Tilikaudelta 2015	681 338,22
Tilikaudelta 2014	584 204,58
Tilikaudelta 2013	1 560 644,74
Tilikaudelta 2012	1 509 806,62
Tilikaudelta 2011	576 273,51
Tilikaudelta 2010	861 454,97
Tilikaudelta 2009	1 054 671,86
Tilikaudelta 2008	478 589,56
Kila:n yleisohje KPA 2:7.2 §:N MUKAAN	8 262 526,55

Kiinteistö Oy Kokkolan Kampuksen liitetiedot:

Uudisrakennuksen osalta on vähennetty arvonlisävero. Veron vähennystä koskevat AVL 11 luvun mukaiset tarkistussäännöt.

Maanvuokrasopimus: vuokranantajana Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Rno 272-15-16-11. Vuokra-aika päättyy 30.4.2037.

Maanvuokrasopimus: vuokranantajana Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä Rno 272-15-18-2 ja 272-15-18-3. Vuokra-aika päättyy 31.8.2042.

10.4 Tasetta koskevat liitetiedot

10.4.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

Pysyvät vastaavat; aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, sekä sijoitukset:

Aineettomat hyödykkeet	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	30 074,57	30 074,57
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	20 064,00	20 064,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-33 418,55	-33 418,55
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	16 720,02	16 720,02
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	16 720,02	16 720,02

Aineelliset hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	632 373,08	36 683 930,85	948 890,79	1 931 493,82	151 158,97	40 347 847,51
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	76 642,44	658 468,09	1 866 656,61	2 601 767,14
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-621 149,15	-621 149,15
Vähennykset tilikauden aikana	-17 515,60	-612 172,65	0,00	0,00	0,00	-629 688,25
Siirrot erien välillä	0,00	24 596,96	20 779,04	0,00	-45 376,00	0,00
Tilikauden poisto	0,00	-1 866 355,90	-151 971,63	-671 550,78	0,00	-2 689 878,31
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	614 857,48	34 229 999,26	894 340,64	1 918 411,13	1 351 290,43	39 008 898,94
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	614 857,48	34 229 999,26	894 340,64	1 918 411,13	1 351 290,43	39 008 898,94

PYSYVIEN VASTAAVIEN SJOITUKSET	Osakkeet konserniyhtiöt	Osakkeet omistusyhteisöissä	Osakkeet ja osuudet muut	Lainasaamiset kunnilta	Saamiset muut yhteisöt	Saamiset tytäryhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	950 000,00	1 601 845,67	606 169,03	0,00	259 508,02	0,00	3 417 522,72
Lisäykset	0,00	0,00	757 011,10	0,00	0,00	0,00	757 011,10
Vähennykset	0,00	-756 845,67	-40 200,01	0,00	-6 352,27	0,00	-803 397,95
Hankintameno 31.12.	950 000,00	845 000,00	1 322 980,12	0,00	253 155,75	0,00	3 371 135,87
Arvonalennukset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	950 000,00	845 000,00	1 322 980,12	0,00	253 155,75	0,00	3 371 135,87

Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt ja osakkuusyhteisöt	Konsernin omistus-osuus	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Osuus voitosta tai tappiosta
Tytäryhteisöt				
Osuvakoulu Oy	100,0 %	124 623,26	289 656,10	44 589,08
Kiinteistö Oy Kokkolan Kampus, Kokkola	75,0 %	2 251 564,85	6 032 363,71	263 402,78
Osakkuusyhteisöt				
Kiinteistö Oy Kannuksen Lemmikki	49,0 %	49 000,00		
Kiinteistö Oy Kokkolan Innogate, Kokkola	30,6 %	756 000,00		
Kannuksen tutkimustila - Luova Oy	40,0 %	40 000,00		
Asunto-osakeyhtiö Kokkolinna, Kokkola	liikehuoneisto	521 385,00		

Saamiset

Saamisissa on esitetty pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset saamiset muilta yhteisöiltä, tytäryhteisöiltä sekä osakkuusyhteisöiltä.

	Konserni				Koulutusyhtymä			
	2017		2016		2017		2016	
	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set	Pitkäaikai- set	Lyhytaikai- set
Saamiset muilta yhteisöiltä								
Myyntisaamiset	0,00	775 946,54	0,00	930 752,50	0,00	452 422,64	0,00	921 486,02
Lainasaamiset	0,00	-721,25	0,00	213,26	0,00	-721,25	0,00	213,26
Muut saamiset	0,00	2 154 907,71	0,00	2 049 111,88	0,00	2 149 228,21	0,00	1 965 376,99
Siirtosaamiset	0,00	1 354,67	0,00	2 034,13	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	2 931 487,67	0,00	2 982 111,77	0,00	2 600 929,60	0,00	2 887 076,27
Saamiset tytäryhteisöiltä								
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	335 971,51	0,00	71 825,38
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	550 000,00	0,00	500 000,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	35 450,04	0,00	25 730,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	921 421,55	0,00	597 555,38
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä								
Myyntisaamiset	0,00	3 004,40	0,00	0,00	0,00	3 004,40	0,00	6 959,71
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	3 004,40	0,00	0,00	0,00	3 004,40	0,00	6 959,71
Saamiset yhteensä	0,00	2 934 492,07	0,00	2 982 111,77	0,00	3 525 355,55	0,00	3 491 591,36

10.4.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely

Oman pääoman erittely	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma 1.1.	9 249 755,83	9 249 755,83	9 249 755,83	9 249 755,83
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	9 249 755,83	9 249 755,83	9 249 755,83	9 249 755,83
MUUT OMAT RAHASTOT				
Muut omat rahastot 1.1.	2 033 618,87	2 033 618,87	2 033 618,87	2 033 618,87
Siirrot rahastoon tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikauden aikana	169 682,85	0,00	169 682,85	0,00
Muiden rahastojen pääoma 31.12.	1 863 936,02	2 033 618,87	1 863 936,02	2 033 618,87
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	22 179 786,29	21 330 300,30	14 161 152,88	13 201 112,17
Tilikauden ylijäämä 31.12.	20 932,93	849 485,99	0,00	960 040,71
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	33 314 411,07	33 463 160,99	25 274 844,73	25 444 527,58

Pakolliset varaukset

Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
Velkavastuiden kattaminen 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	324 000,00	0,00	324 000,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Velkavastuiden kattaminen 31.12.	0,00	324 000,00	0,00	324 000,00

Ketek Oy:n toiminnan loppumisesta johtuva pakollinen varaus v. 2016.

Toimeksiantojen pääomat

Stipenditilit ja -rahastot, Vuokratakuutili	1.1.2017	Muutos-17	31.12.2017
Kokkolan ammattiopisto	74 577,00	-4 089,92	70 487,08
Kokkolan kauppaopisto, Vingenkatu	26 652,30	3 851,54	30 503,84
Keski-Pohjanmaan maaseutuopisto, Kannuksen yks.	206 091,75	1 358,72	207 450,47
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, Mauri Koivusen rahasto	6 699,65	-900,00	5 799,65
Aikuisopisto, Pulkkinen rahasto	1 926,00	-350,00	1 576,00
Keski-Pohjanmaan opisto	50,00	-50,00	0,00
Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, stipendirahasto Virkkala Aarne	1 685,00	-100,00	1 585,00
Avainpantit, Luonnonvara	19 864,00	1 986,00	21 850,00
Yhteensä	337 545,70	1 706,34	339 252,04

Pitkäaikainen ja lyhytaikainen vieras pääoma

Koulutusyhtymä

	1.1.2017	Lisäys 2017	Muutos 2017	31.12.2017
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	18 250 410,84	0,00	-2 337 614,84	15 912 796,00
Lainat julkisyhteisöiltä				
Lainat muilta luotonantajilta				

Konserni

	1.1.2017	Lisäys 2017	Muutos 2017	31.12.2017
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	26 120 300,25	0,00	-2 913 193,16	23 207 107,09
Lainat julkisyhteisöiltä				
Lainat muilta luotonantajilta				

Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	8 201 868,00	10 977 484,84	3 934 668,00	6 443 684,84
Yhteensä	8 201 868,00	10 977 484,84	3 934 668,00	6 443 684,84

Velkojen erittely

Vieras pääoma	Konserni				Koulutusyhtymä			
	2017		2016		2017		2016	
	Pitkä- aikainen	Lyhytaikainen	Pitkä- aikainen	Lyhytaikainen	Pitkä- aikainen	Lyhytaikainen	Pitkä- aikainen	Lyhytaikainen
Velat muille yhteisöille								
Saadut ennakot	0,00	712 003,67	0,00	362 303,99	0,00	712 003,67	0,00	362 303,99
Ostovelat	0,00	955 761,06	0,00	1 037 466,90	0,00	1 082 813,41	0,00	1 031 499,70
Muut velat	0,00	887 089,83	0,00	923 049,09	0,00	782 323,60	0,00	837 509,73
Siirtovelat	0,00	2 694 865,99	0,00	2 660 531,90	0,00	2 667 151,01	0,00	2 638 907,76
Yhteensä	0,00	5 249 720,55	0,00	4 983 351,88	0,00	5 244 291,69	0,00	4 870 221,18
Velat tytäryhteisöille								
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	867,00	0,00	2 122,21
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	867,00	0,00	2 122,21
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille								
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	5 462,00	0,00	750,00	0,00	5 462,00	0,00	1 105,56
Muut velat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	15 116,71
Yhteensä	0,00	5 462,00	0,00	750,00	0,00	5 462,00	0,00	16 222,27
Yhteensä	0,00	5 255 182,55	0,00	4 984 101,88	0,00	5 250 620,69	0,00	4 888 565,66

Erittely siirtoveloista

	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
SIIRTOVELAT				
Maksuosuusennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Lomapalkkavelan ja henkilösivukulujen jaksotus	2 152 231,19	2 399 994,28	2 152 231,19	2 399 994,28
Muut palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	80 161,35	52 665,44	80 161,35	52 665,44
Korkojaksotukset	63 581,62	41 467,05	43 337,74	41 001,57
Muut siirtovelat	398 891,83	166 405,13	391 420,73	160 363,18
Siirtovelat yhteensä	2 694 865,99	2 660 531,90	2 667 151,01	2 654 024,47

Kuntayhtymän hallussa olevat opiskelijoiden takuu ym. maksut

Eivät sisälly kirjanpitoon	1.1.2017	Muutos-2017	31.12.2017
Kokkolan ammattiopisto, takuumaksut	7 305,72	-143,98	7 161,74
Torkinmäen kampus	400,00	120,00	520,00
Keski-Pohjanmaan opisto, avaintili	1 748,60	1 210,93	2 959,53
Hyvinvointikampus, avainpantit	690,00	-10,00	680,00
Yhteensä	10 144,32	1 176,95	11 321,27

10.4.3 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
Korkojohdannaiset				
Koronvaihtosopimukset				
Nimellisarvo	4 525 000,00	4 705 000,00	525 000,00	705 000,00
Käypä arvo	-161 983,00	-230 587,00	-20 806,00	-38 262,00

10.5 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

10.5.1 Leasingvastuiden yhteismäärä

	Konserni		Koulutusyhtymä	
	2017	2016	2017	2016
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	575 885,04	292 818,24	1 282 085,04	848 218,08
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	117 402,32	118 657,61	117 402,32	118 657,61
Myöhemmin maksettavat	129 553,36	190 399,28	129 553,36	190 399,28
Yhteensä	246 955,68	309 056,89	246 955,68	309 056,89

10.5.2 Takaussitoumukset

Yhtymän valtuusto on myöntänyt Kiinteistö Oy Kokkolan Kampukselle yliopistokeskuksen ja kampushallin uudistiloihin (vakuutena vuokraoikeuden kiinnitys) sekä korkosuojausmaksuihin omavelkaiset takaukset.

Koulutusyhtymä

Koulutusyhtymä	Takausmäärä	Lainapääoma 31.12.2017
- Kampus	10 500 000,00	7 294 311,09
Yhteensä	10 500 000,00	7 294 311,09

Lisäksi luotollisen tilin takaus Centria-ammattikorkeakoulu Oy:lle 600.000,00 €

10.6 Henkilöstöä koskevat liitetiedot

10.6.1. Henkilöstön lukumäärä 31.12.2017

Henkilöstön lukumäärä kpl vuoden lopussa	2017	2016	2015	2014	2013
Opetushenkilöstö vakituinen	213	220	241	236	218
Opetushenkilöstö määräaikainen	35	22	24	54	83
Muu henkilöstö vakituinen	163	176	196	202	222
Muu henkilöstö määräaikainen	27	28	25	29	40
Yhteensä	438	446	486	521	563

10.6.2 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut	2017	2016	2015	2014	2013
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	21 915 555,20	24 324 154,43	26 573 410,80	27 308 494,72	28 733 790,77
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	65 352,88	68 826,38	68 939,26	63 856,55	86 495,69
Henkilöstökulut yhteensä	21 980 908,08	24 392 980,81	26 642 350,06	27 372 351,27	28 820 286,46

10.6.3 Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2017	2016
SDP	949,50	1636,500
Keskusta	822,75	1576,50
Kokoomus	300,00	480,00
Perussuomalaiset	22,50	49,500

10.7 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

Tilikaudella 1.1.-31.12.2017 käytössä ovat seuraavat kirjanpitokirjat:

Päiväkirja	A4-tulosteina
Pääkirja	A4-tulosteina
Tasekirja	Sidottuna
Tase-erittelyt	A4-tulosteina
Tuloslaskelman liitetietojen erittely	Sidottuna

Tilikaudella 1.1.-31.12.2017 ovat käytössä olleet seuraavat tositelajit:

Yleislaskutusositteet	paperitositteina
Ostoreskontran tositteet	paperitositteina
Palkkatositteet	paperitositteina
Käyttöomaisuusositteet	paperitositteina
Kirjanpidon tositteet	paperitositteina
Ostoreskontra/maksatusositteet	paperitositteina
Myyntireskontra/viitesuoritusositteet	paperitositteina

11 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Kokkolassa 8.3.2018

Mari Kerola
puheenjohtaja

Rainer Smedman
varapuheenjohtaja

Peter Björkroth
jäsen

Jarmo Ittonen
varajäsen

Jouni Koskinen
jäsen

Sari Pekkarinen
jäsen

Mauri Peltokangas
jäsen

Mervi Rantala
jäsen

Jarmo Rasmus
jäsen

Jarkko Sivula
jäsen

Sirpa Suonperä
jäsen

Liisa Sadeharju
johtaja

12 TILINTARKASTAJIEN TASEMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Kokkolassa 6.4.2018

BDO Audiator Oy

Tilintarkastusyhteisö

Asko Vanhatupa

Tilintarkastaja, JHTT

